

„VÖG VOLAPÜKA”. YELOD KILDEGID.

Ninädalised nümas valik.

NÜM: 1. 2020 yanul. Pads: 1 jü 84

Pötü yelacen (fa ‚Hermann Philipps’)	4
Lak milagöfik (fa ‚Frank Roger’)	4
Nud (IV). Fa ‚Gogol’	6
Vedolsös sapiks medü el Aisopos! Jips e svin (‚The Sheep and the Pig’)	9

NÜM: 2. 2020 febul. Pads: 9 jü 16

O Volapükaf lens valöpo! (fa ‚Hermann Philipps’)	11
Lak milagöfik (fin). Fa ‚Frank Roger’	11
Nud (V). Fa ‚Gogol’	12
Stadäds lul dasuma Volapüka (fa ‚Daniil Morozov’)	15
Vedolsös sapiks medü el Aisopos! Tävangs e böb (‚The Travellers and the Purse’)	16

NÜM: 3. 2020 mäzul. Pads: 17 jü 24

O Volapükaf lens valöpo! (fa ‚Hermann Philipps’)	18
Nud (VI ä fin). Dil: ‚III’. Fa ‚Gogol’	18
Dö ‚Star Trek’ (fa ‚Emmanuel Wald’)	20
Volapük in ‚Vaticano’.	21
Vedolsös sapiks medü el Aisopos! Frogs, kels ävipons regi	23

NÜM: 4. 2020 prilul. Pads: 25 jü 32

O Volapükaf lens valöpo! (fa ‚Daniil Morozov’)	25
Lio teiloy-li vödis len fin kedeta? (fa ‚Daniil Morozov’)	25
Vöd Volapükik kinik obinon-li memovikün ad el ‚meme’?	26
Smilobsös!	26
Poedot (fa ‚Aleksandr Blok’)	27
Odelo, odelo (fa ‚Ivan Turgenev’)	27
Vio plin smalik äsukom flenis. Volapükaf lens (fa ‚Daniil Morozov’)	27

NÜM: 5. 2020 mayul. Pads: 33 jü 40

O Volapükaf lens valöpo! (fa ‚Daniil Morozov’)	30
<i>Mobs ä vips tefü jäfidam kadäma Vpa.</i> (fa ‚F. Johann Krüger’)	30
Vedolsös sapiks medü el Aisopos! Leon e cuk (‚The Lion and the Ass’)	30
Lio teiloy-li vödis len fin kedeta? (2)	31
Rezäp Volapüka	
<i>Tradutod Linglänapükik</i>	31
<i>Volapükäläükotem</i> (fa ‚R. Midgley’)	32
<i>Volapük-Rezept</i>	32

<i>Tradutod Volapükik</i> (fa ,O. Temerov')	33
<i>Plän</i>	34
Plin smalik. Kapit: 1 (fa ,Antoine de Saint-Exupéry')	34
Dö ,Gustaf Jacob Tersmeden'	35
Magodakad pasatik	36

NÜM: 6. 2020 yunul. Pads: 41 jü 48

O Volapükaf lens valöpo! (fa ,Daniil Morozov')	37
Köls sümbolik Volapüka	37
Dog elas ,Baskervilles' (fa ,Arthur Conan Doyle'). Kapit balid. Söl: ,Sherlock Holmes'	38
Plin smalik. Kapit: 2	39
Smilobsös!	41

NÜM: 7. 2020 yulul. Pads: 49 jü 60

O Volapükaf lens valöpo!	42
Lio teiloy-li vödis len fin kedeta? (3)	42
Dog elas ,Baskervilles'. Kapit balid (dil telid)	44
Mused menefalevolfa (fa ,Frank Roger'). Dil balid	45
Plin smalik. Kapit: 3	46
Sköt vönädik Vpa	47

NÜM: 8. 2020 gustul. Pads: 61 jü 72

O Volapükaf lens valöpo! (fa ,Daniil Morozov')	49
Karanten ma stül: ,Black Hop' (kanit)	49
Mused menefalevolfa (fa ,Frank Roger'). Dil telid	50
Dog elas ,Baskervilles'. Kapit balid (dil kilid)	51
Plin smalik. Kapit: 4	53
Dö el ,Sidney Paget'	55

NÜM: 9. 2020 setul. Pads: 73 jü 80

O Volapükaf lens valöpo! (fa ,Daniil Morozov')	56
Hikat: ,Palmerston' papänsionom	56
Dog elas ,Baskervilles'. Kapit balid (dil folid ä finik)	57
Plin smalik. Kapit: 5	58
Datuval dö keoram	60

NÜM: 10. 2020 tobul. Pads: 81 jü 88

O Volapükaf lens valöpo! (fa ,Daniil Morozov')	61
Lül e carad (,The Owl and the Grasshopper', fa el ,Aisopos')	63
Dog elas ,Baskervilles'. Kapit telid. Maledit elas ,Baskervilles'	64
Datuval dö keoram (2)	65
Plin smalik. Kapit: 6	66

NÜM: 11. 2020 novul. Pads: 89 jü 100

O Volapükaf lens valöpo! (fa ,Daniil Morozov')	68
Konot lepik (fa ,Frank Roger'). Dil balid	68
Lup e jad oka (,The Wolf and His Shadow', fa el ,Aisopos')	70
Dog elas ,Baskervilles'. Kapit telid (dil telid)	70
Plin smalik. Kapit: 7 (1)	73
Spod	73

NÜM: 12. 2020 dekul. Pads: 101 jü 108

O Volapükaf lens valöpo! (fa ,Daniil Morozov')	75
Konot lepik (fa ,Frank Roger'). Dil telid	75
Dog elas ,Baskervilles'. Kapit telid (dil kilid)	76
Plin smalik. Kapit: 7 (2)	78

Läükots.....	79
Registar materas yeloda lölik.....	80
Lautans materas Volapükik.....	80
Lautans vödemas ini Volapük petradutölas.....	80
Vöds nekösömik.....	80
Jenotem e nuns Volapükamufa	80
Rubrigs e yegäds aniks.....	80

Nüm: 1. 2020 yanul. Pads: 1 jü 8.

PÖTÜ YELACEN.

Kösömo sagoy benovipis pötü yelacen, e vätälöy spetiko fütüri. Atna ye tio nemögos ad binön spelik dö fütür menefa lo jenots in vol lölik. Fots lefilons in kontinäns valik plä ut sulüdapova. Milbalionats mödik nimas ya epäridikons ün yel: 2019. Milbalionats zuik opäridons ün yel: 2020, bi lefils laidulons. Zuo mels e seans aiplu pamiotons dub mekavastöfa-moukots. Mögos, das katastrof levemik otadon.

Katastrof sunokömöl labon kodi te bali: MENS.

Kisi nog daloy spelön? Sapikis reiganis-li bolitik, konömik, relik? Meugavotikami-li süpik pö menef? Dinäds at fūmo no ovotikons.

Kludo katastrof ojenon, no adelo ud odelo, ab piano ünü degyels okömöl. Spelobsös, das nog okanobs lifön koveniko in topäds plitöfik obas dü yels mödik. Ün paset katastrofs taledi lölik teföls ävedükons levolfis nulik ä gudikis. Kludo too no perobsös speli, igo ven atos odulon lunüpo!

Valikosi gudikün ün yel nulik vipom:

Hermann Philipps <dispenäd>.

<Pad: 1.>

LAK MILAGÖFIK.

Fa ‚Frank Roger‘, tiädü ‚The Lake that Worked Miracles‘; tradutod fa ‚H. Philipps‘.

„Vabam bo olemufükon obis“, hiel Brendan Roncada äsagom lü man näi ok, du veigöm ävakulon ed äkniron äsä naf in melatep.

„Dakipolös gudiko oki“, man ägespikom. „Ovedos nog badikum.“

„Sevol-li kluo süti at?“

„Ya pluna büo ädunob tävi at“, man äplänom. „No nejeron, klu spelob, das atna ogetob bosu tökü mon oba töbido pejäfidöl. Reto, nem oba binon ‚George‘.“

„Fredob ad seivön oli, o ‚George‘. Nem obik binon ‚Brendan‘.“ Älütenükoms ode namis, e hiel Brendan äfovom:

„Sagolös obe kluo — o ‚George‘ —, kikodo üfo kömol-li isio ai dönu?“

Hiel George no sunädo ägespikom. Äplödiologom se fenät, ed el Brendan äsökom logedi oma. Ävabons da belalänod klifagik labü fots natädik e klifafoms pänabajönik. Stad süta äbinon vemo badik. Bo süt nesuvo pägebon e ne plu änätükon. Veigöm onsik ba äbinon vab balik, kel nog äbevegon sfalakuli emaibreköl e hogafuliki süta.

„Spelob, das seimna ga nog ologob milagi“, hiel George fino äsagom. „Ogekömob so suvo, äsä ozesüdos. Ed olo, kis ekoedon-li kömön isio oli?“

Hiel Brendan äsmilülom. „Äsevädikob dö konäd, keli konoy dö kased e lak, e sunädo esludob ad bonedön tävi at. Bo mögos, das evälob timi verätik at belifön milagi.“

„No spelolös atosi tu vemo, o ‚Brendan‘!. Sevob pösodis, kels ädunons tävi at zao deglulna, e neföro älogons utosi, keli ivipons. Äläbikom te geidan, kel äpokom moni obsik.“ Äbruvom nestümiko, e dönu älelogom länedi bei fenät muföli. Hiel Brendan no äfovom, bi iküpom, das el George älecedom dinädi at pefidunöli.

Mödikünans in grup smalik obsik ya äbinons bäldiliks, e hiel Brendan ävätälom, va ek onas ädunon tävi at balidnaedo, e pösods liomödotik ivedons visitans dönuik, äsä hiel George. Tiko hiel Brendan ägeikom lü köm ädelik ini zifil: ‚Shepherd's Cross‘. Dü nibudavegam ireidom in tävigeidian dö konäd, kel äbinon stab balik fama zifila. Fagotü milmets zao teldegs de ‚Shepherd's Cross‘ lak ätopon. Len jols ota äbinon kased, kel bainuniko pibumon ün tumyel degtelid. Ma konäd kased äfifilon ün tumyel degjölid dub nämäd leklära, e bumädafailots blägik pinätükons neföro, klu jen nata äfägon ad vorükön retis kolatiköl, jüs nemödikos ona äreton.

Pösods anik ye älesagons, das ilogons pubodi bisarik: Ömna — ven stipots valik päfölon — lak äfläkon magodi kaseda no me stad plonabik nuik, ab me grav e magif, äsä ilogoton, büä leklärastral ifinükon jenotemi glorik ona. Tefü atos — ma tävageidian — nunods temunanas de tumyel degzülid latik ädabinons. Nunods nulikum leigo äfümükons atosi medü fotografots e filmotüls. Ots ye pärefudons as dobükots fa anans, du votans äzepons otis asä blöfadinis.

Ven hiel Brendan äkonstatom, das tävabür topik jenöfo ärajanon vabamis lü lak, ätikom sunädo, das äbinos cüt: steif ad dagetön moni de pösods balugälik u lukrediks, u de törans, kels älabons timi e moni saidikis. Äbeigolölo tävabüri: ‚Mirage‘, inüstepom te kodü nuliäl ed isäkom patis mödikum.

„Vo komandob vabami at“, man po dunetatab isagom. „Fe no kanoy garanön, das obelifol milagi. Ad logön in vat lokamamagodi kaseda, äsä ibinon ettimo, büostipots mutons binön nendöfik. E leno kanoy büosagön, kiüpo atos ojenon. Ab alseimikos ojenon-la, alo oplidol züamöpi. Binos lejönik us löpo, vo mu logöfik, igo if mög no dabinsonöv ad lögon milagi. Ed if oläbol jenöfo, täno utos, kelosi ologol in vat laka, oreifon oli ini stäat demü jön seledik, ed ospireton oli me klänöf späkik oka.“

Hiel Brendan ismililom, bi idaseivom atosi asä reklamavödis. Too ibonedom vabami at. Voiko no äspetom milagi, ed ökotenom, if vabam at üklülädon binön belifot nitedik. Igo ökanon givön ome tikodi demü konotil, e fino mögükön ome ad dönufövön lauti oka: dun, keli ya inekälom sis lunüp.

Ädulos mö minuts ze luldegs, jüs vaböm äbemastikon milmetis teldeg et, e hiel Brendan äfedom, das fino äkanom sestepön e latemön luti flifik. Äsäkom oki, lio pösods bäldikum isufälons nekoveni levemik vabama, ab mödikünans onas äjinons glömön lefeni oksik, ven älogons kasedi.

Hiel Brendan äkonstatom, das utos, keli älogom, vo älejönon. Vaböm iblinon onis lü logamöp süperik, de kel äkanoy stunidön züamöpi. Bims äzüons laki valaflaniko. Sürfat vata äjonon lokamamagodi nendöfik sila blövik, bimis zü lak, e bumädafailotis ebo love lak. Nos ätupon taki drimik züamöpa, e failots evorädöl äläükons bosu klänöfik e romatik lä valodamagäd. If top ädabinon su tal, kö milags kanons-la jenön, bo äbinos is.

Hiel Brendan äsumodom fotografotis anik ed äsiom kapo. Äkanom suemön, das ek, kel ätikädon brefüpilo süfüli at, öprimon-la ad vätälön nosikami kaseda. Anans ad magäl klienöls fasiliko äkanons-la fomälön jenotis bisarik e klänöfikis. Ba somo konäd et idavedon-li?

Geidan äropom tikis oma. „Benö! Binolös is lä nibud pos düps kil kuratiko. Zilogolsös u zigololsös! E läbö! — Ba okanols belifön bosu patik adelo.“

Grup äseagolon. Anans äseidons okis sui yeb nilü jol laka, balugiko stebedölo, das milag öjenon ito. Valans ömogolons. Äspikons nelaodiko, äsva ädredons, das vögs laodik ökanons tupön ladälodi saludik, e nosükon mögis alik jenotas milagik.

Luverato mödikünans atanas binons mens balugik — hiel Brendan ätikom —, kels dido kredons konädi et e spelons ad belifön milagi. Ai donü kömons isio, moni mödik pelölo e no küpölo, das pacütöns.

Hiel Brendan äsludom ad golön lü kased. Ävilom lelogön failotis nilao. Igo öninikomöv ini bumädafailots, üf atos no tu öriskädonöv, ad logön züamöpi de flan votik laka. Ögolölo nilo ve lakajol, no ömutomöv golön traväro da fot, no öpölavegomöv, ed ai ölogomöv züamöpi süperik.

Ya pos minuts zao degluls ärivom kasedi. Jenöfo stad ona äbinon vemo badik. Palogölo nilao, nos romantik ädabinon pö failots blägik. Ädunom dalogamagoli brefik, ed ästeifülom ad konstatön diseinis ettimik geba cemas, kelis ädugolom. Atos äbinos-li kvisinöp, e cem gretikum et ba fidadecem-li? Ed us etflano bo äbinons leceks. Täno äseidom oki sui stonamönil: ret völa < ed älezedom tikodis oka.

[Fövat](#) ofovon.

<Pads: 2, 7.>

NUD (IV).

Fa el Nikolaj Gogol' tiädü ‚Nos‘. Petradutöl se Rusänapük fa el Daniil Morozov.

Calan it äjinom pafäkükön dibäliko fa ditretül ela Kovaljov. Ivipölo ad trodön boso omi pö ditret at, älecedom plütiki ad notodön pidi oka me vöds anik:

„Dido vemo keliedob, das mijenot soik ereifon oli. Ba vilol-li snüfön tabaki? atos nosükon kapadoli e ladälastadi glifik; atos igo gudon tefü hemoroids.”

Du äsagom atosi, calan änilükom tabakiäri lü ‚Kovaljov‘, idispladölo donü on vemo skiliko tegoti labü pöträt voma seimik ko hätil.

Dunot at nen desin badik äsäsüenükon eli Kovaljov.

„No kanob suemön, vio lecedol timi somik pötöfiki pro cogs”, äspikom faviko, „va no logol-li, das no labob ebo ati, me kel fägoböv ad snüfön? Diab mosumonös tabaki olik! Nu no kanob logedön oni, sevabo noe tabaki naudodik olik sota: ‚berezinskij‘, abi rapedi, igo if elofolöv obe oni.”

Isagölo osi, äsegolom dibäliko pifavükölo se notedabür gasedik, ed älüodikom lü poldacif diläda, [kelan levemo älöfom juegi. Lomü om föfacem, ü fidacem, päbepladon löliko me juegakouns, kelis ilüpoloms bundano ome demü flenam tedans. Pö tim et jidünan ädeükof de poldacif diläda militabutis calik; den e harnads krigik ya püdiko pälägons pö guls, e sonil kilyelik oma ya äkontagom häti killienik pabedredöl; ed om it pos belifots me komips fulöls krigana äblümükom oki ad dajuitön blesiris lifa püdik]¹.

El ‚Kovaljov‘ änükömom ini dom oma, ven etan ätenükom oki, ägrunom koteno, ed äsagom: „Benö! legudiko oslipobös ünü düps tel!” E ma dinäds at imögosöv ad büosenön, das lüköm cämocalana leno äjenon pötatimo. [Kanob niludön, das igo if ettimo iblinomöv ome tiedi mö pauns anik u bosu klöfa, tän töbo päbenogetedomöv-la.] Poldacalan et äbinom vemo benomeugik tefü lekans valik e febods; ye äbuükom bu valikos bankazöti tatik. „At binon din legik”, so äspikom kösömiko, „nos dabinon gudikum ka din at: no begon ad fidön, no flagon spadi mödik, spadandinäd poka ai saidon pro on, ed if leadoyöv falön oni, no brekonöv!”

Poldacalan ägetedom eli Kovaljov vemo nenladälöfiko ed äspikom, das tim pos fided no binon pötik ad dunön vestigi miduna, das nat it ebüdülön ad takädön boso pos fid (cämocalan äkanom kludön se atos, das poldacif diläda no äbinom nesevan tefü spikeds sapanas vönädik), das no desleitoy-la nudi de men gidöfik [e das dabinoms in vol mayors mödik ut, hikels igo no laboms nikloti in stad gudik e zigliboms pö tops valasotik nepuedik].

Vo notodots kio groböfiks pigebädons! Mutoy küpetön, das ‚Kovaljov‘ äbinom man vemo skaniälük. Äkanom pardön valikosi, kelosi äspikoy dö om it, ab leno äsäkusadom pö jenet ut, kel ätefon diniti u tituli. Igo äcedom, das in dramats teatik sänsurans kanoms-la dälön valikosi, kelos tefon löpafiziris, ab nek dalonös blamön stäfafiziris!²

Geted poldacalana so ikofudükön omi, das älemufükom kapi oka ed äspikom ko senäl diga, ädeädolo boso namis oka: „Mutob koefön, das pos blamets at so nofiks flanaü ol no plu kanob läükön bosu...” ed äsegolom.

Ven ilomiovegom, lögs oma sovemo ifenikons, das töbo äkanom senön onis. Ya ilulitikos. Pos suks nensekik valik at löd äjinon binön lü om glifik u vemo gagik. Posä inügolom ini föfacem, äloegom seatön hieli Ivan: domadünan okik < ko bäk su lesöf küirik pineklinüköl, hikel äspukom sui nufed ed alnaedo vemo benofätiko äkoedom drefön spukoti topi ot bal. Lindif somik dünanefa ävutükön omi; äflapom omi ta flom me hät, iläükölo vödis: „Ol, o svin! ai jäfol me stupots!”

El Ivan sunädo älöpiobunom de plad oka ed äjutedom muvifo ad deükön de om mänedi.

Posä mayor inükömom ini cem okik, ön stad fenik e glifafulik äleadom falön oki ini kovenastul, e pos seifs anik fino äsagom:

„Godö! Godö! Demü midunots kinik pasufükob-li neläbe somik? If nam u lög defonöv lä ob, atos ga binonöv gudikum; if lils defonsöv lä ob, atos binonöv neplitik, ab ga sufovikum. Güo men nen nud binon bosu mu bisariki, keli fikulos ad cödön: va binon böd u no böd, va tatätan u no tatätan; te kanoy-la sumön e plödiojedön oni da fenät! Pu pedecöponös pö krig u pö telkomip, ud ob it ebinobös kodädan atos!³ Too ga emoon vero pro nos, nesiämiko, igo no pro kopekalaf pu ball!... Ye nö! atos no mögon”, äläükom, imeditölo brefüpo. „No binos luveratik, das nud enepubon-la; ön mod alik no binos luveratik. Atos bo padrimon pö slip, u padrimon pö halud; ba seimüpo edrinob pölisko pla vat geini, me kel nüröbob balibi oba pos jeif. El Ivan: fopan < no elüsumom flumoti at, e bo nendesino edrinob oni.”

Ad gevön oke nen dots seimik fümü, das no brietom, mayor äknibom oki so doliko, das om it ävokädöm. Dol at lölöfiko isüadükön omi, das äjäfädöm ed älifom in jenöf. Nevifiko änilikom lä lok e primo äfäiknibom logis oka, labölo tikodi, das nud ba öjonon-la oki pö top okik; ab ün minut ot ägebunom ge, sagölo:

„Kio jemodik logot at binon!”

Fe atos äbinon nesuemovik. Üf imoikonsöv knop, spun largentik, glok, u bos sümik... Ye per somik-li? Zuo in löd lönik!... Mayor: ‚Kovaljov‘, ivätälölo dinädis valik, äcedom niludi luveratiküno niliküni lä verat utosi, das kodädan atos icanon-la binön nek votik, pläämü jiel Podtochina: jimatan stäfafizira, jikel ivilof, das ömatikom ko daut ofik. Fe om it älöfom ad böfülön boso ko lädület, ab äyilom fijenoti finik. E ven jimatan stäfafizira istetof ome stedälo, das vilof matükön dauti oka ko om, pianiko äditom ko plims okik, ispikölo, das nog äbinom tu yunik, das nog ömutomös dunodön pu dü yels lul, dat ürivom bäldoti yelas kurato foldegtelas.

E tefü atos jimatan stäfafizira, bo födü vindit, isludof ad dämükön mayori ed ivobükof demü atos jimagivani ä jibäldanis seimikis, bi ön mod nonik imögos ad büocedön, das nud oma pideköton-la: nek inügolom ini cem oma; el Ivan Jakovlevich: jeifan < fümü ijeifom omi nog ün vedel, e dü vedel lölik, igo dü dödel lölik nud oma äblebon nätik, atosi ämemom ed äsevom vo gudiko. Zuo imutomöv senön doli, i nendoto vun no icanonöv nätikön so vifiko e binön kamik, äsvo päälakek. Ävätälom desinis: va ösitätön ofi fölölo fomedis cödäda, u va visitön ito ofi ad säklänedön midunoti ofik. Medits omik päropons me lit, kel älunidon da slitods valik yana ed ämalon, das in föfacem fa el Ivan ya pifilidon kandel. Suno id el Ivan it ädajonom oki, äpolölo oni fo ok e litükölo nidiko cemi lölik. Me muf balid ‚Kovaljov‘ ästeifülom ad gleipön särvätüli e koedön nelogädön topi, kö nog ädelo nud ädabinon, dat voiko dünan fopik no ölulogom nenduniko, üküpölo küpädoti somik lä söl oka.

,Ivan' nog no ämogolom lü lucem okik, ven vög nesevädik ätonon in föfacem, sagölo:

„Is cämacalan: ‚Kovaljov' < lödom-li?“

„Nükömolös! Mayor: ‚Kovaljov' < binom is“, el Kovaljov äspikom, du älöjutedom spidöfiko ed ämaifükom yani.

Änügolom poldacalan ko logot jönik, labü cügabalibs no vemo bloniks e no dofiks, labü cügs vemo klöpöfiks: hiutan, kel pö dil primik konota istanom finotü pon di ‚Isakij'.

„Ol eleadol-li paperön nudi olik?“ — „Lesi!“ — „Enu petuvon.“

„Kisi esagol-li?“ mayor: ‚Kovaljov' < ävokädom. Fred äkoedom perön omi fägi ad spikön. Älogetom lü haratapoldan fo om stanöl, su lips e cügs klöpöfiks kelana tulitiko änidülön genid dremilik kandelalita. „Ön mod kinik-li?“

„Sekü fäd bisarik: edefanoy oni tio pö vegam. Ya äseidon oki ini dilijan ed ävilon motevön lü ‚Riga'. Pö on igo dientifäd äbinon, kel ya bü lunüp piregistarom calöfiko ko nem calana seimik. Binos bisarik, das ob it primo epölacedob oni asä söli. Ye läbo älenlabob lüni, yufü kel sunädo efägob ad küpön, das at binon nud. Ibä binob miopik, ed if upladolöv oli foi ob, tän ologoböv te utosi, das labol logodi, ab no oküpoböv nudi, ni balibi, ni pati votik. Lümot obik, sevabo mot jimatana obik, i logof nosi.“

El Kovaljov inesufädikom.

„Kiöpo üfo binon-li? Kiöpo-li? Onu orönob.“

„No kudolös tefü atos! Ebüocedob, das neodol oni, ed ekeblinob oni. I binos bisarik, das döban cifik in jenotem at binom jäpan: jeifan se süt süliovegama, hikel nu stadom in fanäböp. Ya sis lunüp miniludob omi tefü ludrin e tif; ed idelo id ädeblinom tifölo de selidöpil bal degtelati knopas. Nud olik blebon nätik, soäsä ebinon.“

Pö vöds at haratapoldan änumüfom nami oka ini pok ed äsüramenom usao nudi in papüraräg pivilupöli.

„Ekö! vo binos on!“ el Kovaljov ävokädom. „Vö! binos on! Begob ole ad drinön adelo ko ob bosi tieda.“

„Atos vemo oplitonöv obi, ab leno kanob kompenön, bi mutob detävön isao lü lepönäböp... Jerikam vemik esüikon pö viktuals valik... Lomü ob i lümot lödof, sevabo mot jimatana obik, i cils; bäldikünan pato jinom labön fütüri gretik tefü karier, bi binom hipulil vemo sagatik, too monameds alseimik defons pro dugäl...“

[El Kovaljov verätiko äletuvom vödis at, ed igleipölo su tab bankazöti redik⁴, änüseitom oni ini nam galädana, kel, posä ibiegom anna glidölo, äplödiogolom da yan. Ün minut tio ot ‚Kovaljov' ya älielom tonön vögi otana in süt, kö ämeibom flapölo ta tutem omik lumani fopik bal, kel änu ikoedom lüvabön vabi oka sui pärunaveg.]

Cämacalan pos mogol haratapoldana dü minuts anik äbleibom binön in stad nefümik seimik, e töbo pos minuts anik ädönugetom fägi ad logön e sienön; ini bluv somik ireafom dub fred no pispetöl. Äsumom spalo nudi pituvöl me nams bofik kevio pikoboyümöls, e nogna küpälo älelogom oni.

„Ekö! On! Sio at binon on!“ mayor: ‚Kovaljov' < äsagom. „Ekö! i buläd pö flän nedetik binon, kel esüikon ädelo.“ Mayor tio äsmilom demü fred.

Ab nos laidulik dabinon in vol, sekü kelos fred ün minut balidfovöl pos balid i ya no binon so liföfik; ün minut kilid nog plu läsikön, e fino pianiko kobioflumon ko stad kösömik lana, soäsä su sürfat vata sirk sekü fal stonila edavedöl fino nepubon yumölo ad sürfat kamik. ‚Kovaljov' äprimom ad letikön ed äreaform ad tiket, das säkäd no nog pituvedon: fe nud pituvon, ab ga ömuton palenyümön, ü papladön sui top lönik oka.

„Ed üf mögädo no polenkleibonöv-li?“

Pö säk somik, keli ilonülom oke it, mayor äpaelikom.

Noets.

¹ Is e fovo vödemadileds vü kläms gulöfik ädefons in pübots dü lifatim ela Gogol'. In dabükots nutimik Rusänik pö jenets somik vödem penätükon ma namapenäd fa nolavans ä vestigans literatava.

² In taadam tefü nems okas, pö milit Rusänik ettimik dinit stäfafizira (,Stabs'-fizira) pälecedon löpikum ka ut löpafizira (,Ober'-fizira). Too löpafizir ästodom löpikumo ka donafizir (,Unter'-fizir).

³ El Kovaljov dredälom demü karier oka. Ma lonem ettimik, men no ädalon dagetön calis ömik sekü koapiviod. Pläots lonas tefik (u pu pänsion saidik) ämögons te pö jenet viodas sekü gebäd vafa timü komip.

⁴ Efe völadü ruabs deg.

Fövat ofovon in gased febula.

<Pads: 3–6.>

VEDOLSÖS SAPIKS MEDÜ EL AISOPOS!

Se ,The Æsop for Children, Rand McNally & Company, Chicago', 1919. Tradutod fa ,Hermann Philipps'.

Jips e svin.

Seimna jipigaledan ätövom svini pinik su yebalän, kö jips oka äyebidons. Vifiko äfanom svini, kel mu laodiko äleyälon, sosus galädan igleipom oni. Demü leyäl laodik at äkanoy cedön, das svin päviodon-la kruäliko. Ye to leyäl e mufed ona ad skeapön, galedan ätovom ed äpedom oni disi brad oka, ed ävegikom lü pugan lä maketapläd.

Jips su bälät ästunons ed äyofons okis dö kondöt svina, ed äsökons galedani e fledi oma lü leyan bäläta.

„Kikodo leyälol-li somo?“ bal jipas äsäkon. „Galedan suvo fanom e mopolom bali obas. Ab jämöbsöv, if jovöbsöv so vemo, äsä ol. ”

„Klülös, das bo kanol sagön atosi“, svin ägespikom ko yäl e mufed mäpetik. „Ven fanom oli, te vipom laini olik. Tefü ob ye vipom hämi oba! Yi-i-i! yi-i-i! yi-i-i-i-i-i! ”

Fasilos ad binön kuradik, ven riskäd no dabinon.

The Sheep and the Pig

One day a shepherd discovered a fat Pig in the meadow where his Sheep were pastured. He very quickly captured the porker, which squealed at the top of its voice the moment the Shepherd laid his hands on it. You would have thought, to hear the loud squealing, that the Pig was being cruelly hurt. But in spite of its squeals and struggles to escape, the Shepherd tucked his prize under his arm and started off to the butcher's in the market place.

The Sheep in the pasture were much astonished and amused at the Pig's behavior, and followed the Shepherd and his charge to the pasture gate.

“What makes you squeal like that?” asked one of the Sheep. “The Shepherd often catches and carries off one of us. But we should feel very much ashamed to make such a terrible fuss about it like you do. ”

“That is all very well, ” replied the Pig, with a squeal and a frantic kick. “When he catches you he is only after your wool. But he wants my bacon! gree-ee-ee! ”

It is easy to be brave when there is no danger.

<Pad: 8.>

Nüm: 2. 2020 febul. Pads: 9 jü 16.

O Volapükaf lens valöpo!

Tradut ini pük pestuköl — va Volapük, va el Esperanto, va mekavapük seimik votik — diston prinsipo de tradut ini natapük ud igo de lomapük. Tefü lomapük u foginapük gudiko pemastöl laboy **pükäli**. Senäl at fägükön eki ad küpön, das bos „no tonon verätiko”, ven reidoy u liloy bos, keli foginan epronon, igo if noms gramata löliko pefölons. Kludo calotradutans tio ai tradutons te ini lomapük lönik okas.

Tefü mekapüks ye pükäl rigik somik leno dabinon. Kludo mutoy gebön as stabanom notodamodi klülik e tikaviki. Zuo pö tradut ini mekavapük vitoyöd vero ad züpädön setistukotis püka rigik vödema, e leigo i vitoyöd ad steifülön ad givodön „raomi” rigavödema, dat tradutod blebon fasiliko suemovik. Suvo äküpop pö reid vödemas mekavapükanas, das äkanob suemön tradutodis onas mödo fikulikumo, ka vödemis fa otans it pelautölis. I pö vödemis lönik oba äküpedom atosi. Kod atosa bo binon, das tradut vödemas ya dabinölas müton oyi ad tiköm, leigoäsä lautan vödema rigik etikom. Ekö! laboy büapenädi, e nu mutoy sümädapenön oni me vöds e notodots püka votik. No laboy libi mödik. Dub atos klienoy ad sümädön noe ninädi abi mod penama. Jenöfiko no fasilos ad tradutön.

Volapük kanon jonidön as med skilükama. Mutoy säkön ninälo: „Lio kanob-li tradutön bos, so, dat votans okanons suemön oni?” Atos ömna binon fikulikumo, ka tradutön bos plu u neplu kuratiko ma vödem rigik, bi no zesüdos ad tikön so vemo. Ven ek läron Volapüki, primans suno steifülons ad tradutön vödemis, bi cedons, das Volapük as pük pestuköl fümo binon vermo fasilik. Vifiko priman at — me lomapük oka tiköl — sukun leigätodis vödä anik lomapüka okik. Kludo kanoy suvo küpedön, das gebans Volapüka (as sam) ai dönu flagons vödis u notodotis, kelis sevons in Linglänapük (dönu as sam). Lio sagoy-li Volapüko, ven viloy notodön eli „Fuck you!” Linglänapükik?

Vo: „Zesüdos ad eläron mödikosi, büa kanoy lonülön säkis dö utos, kelosi no sevoy” äsä äpenom hiel Jean-Jacques Rousseau, lautan e filosopan di „Genf” (1712-1778).

Juitolsös ad läron Volapüki gudiko!

Hermann Philipps <dispenäd>.

<Pad: 9.>

LAK MILAGÖFIK (FIN).

Fa „Frank Roger”, tiädü „The Lake that Worked Miracles”; tradutod fa „H. Philipps”.

Üf dido timüls ut ädabinonsöv, kü kased päfläkon in vat me glori ettimik oka, kis üfo äbinonövlipän jenäda somik? Ämögös-li, das kased voiko no äbinon soik, asä älogoton jino, e das pub süpik logota vönik päfläköl ota äbinon sek leläsikama brefik sefükamasita, kel pidiseinon ad proyekön magodi bumädafailota? Täno utan, kel ebo äkomon, älogon bos, keli no äsöton logön.

Ön jenet at ye, kikodo logot jenöfik kaseda söton-li paklänedön, e kis äbinon-li kalad jenöfik kaseda? Äbinos-li ba kobikamöp klänädik, ba takedöp pro pösods, kelas kom no söton palogön? Pro tävans soaläli verik vipöls-li. U pro pösods komitis patik ledunöls e klänädi maxumik flagöls-li? Ba igo pro boskürans, kels ädünons nämätanis badivilik ad bejäfön dinädis klänöfik? Fümo kased at äjonidon-la ad kamuf, e flak milagik äjenon, ven slitod äpubon pö kamuf et.

If visitan nenbüosenik äkomon is dü timül somik, äküponöv lunidi, äsva jüds tel jenöfa ätraväronsöv odi, e nelaidüpo äküpedonöv bofikis.

In fomäl oka hiel Brendan äkanom loegön geikön failotis ad fom ettimik, do magäd at no äkleilikon löliko. Foms failotas äblebons bosilo logädiks, äsvo da fog densitik. Älilom vögis fibiko äsvo fagao. Ävemikons ed äfibikons, äsä ton radionaparata, tonagredot kela pavotükon ma fäd.

Alna ven vögs ävemikons, äkanom logön menis; anans äseadons lä lefidedatab, votans grupo ästanons kobo, e spikons pükis, kelis no äsevom. Pösods valik at älenlabons klotemis bisarik sota, keli büo neai ilogom. Mens at ikomons-li de läns votik, de tims votik, de dabinajüds votik? Dö kis äspikons-li? Demü kis äkomons-li is? Ivilons-li is kolkömön odis, u grups distik fädo äbinons-li is ün tim ot?

Pianiko el Brendan änilikom lü bal grupas. Äspelom, das ölogom onis nilao e das ökanom suemön gudikumo utosi, kelosi äsagons. Du ästanom us — ädalilölo ed ästeifülölo ad no klatön — mans anik spido änilikoms äl om.

Äbinoms-li sefapösods, kels ilükoms omi asä lotan no pivüdöl, asä nüdranan, kel no ädalom komön is? Äspikoms lü om me pük, kel jinon labön binädis pükas Linglänik, Spanyänik e Portugänik, ab no saidiko ad äsuemön vödis manas. Dö kis äspikoms-li? Leläsikam-li nog bal? Gäps-li, kelis ämutoy bejäfön? Brekod-li, keli mutoy nätükon? Säkäd-li, kel äflagom draniko tuvedami?

Äjinos, das mans ifinükoms döbati oksik. Ven ästeifüloms ad gleipön omi, lunid änepubon, lecem sa bötöms labü zibs bundanik e sa lotans leveliko peklotöls ämoikon. Täno failots blägik vagik äblibons as pödaglun teik. Dönu äbinom in jenöf lönik oka; kamuf tefü kased penätükon, ba fifümiko.

Hiel Brendan älöädrom de stonamönil, ed ädunom natemi vemik. Magälod oka ämagädon vemo pö om; ibinon so liföfik, das ijinon binön vemikum ka drimälod kösömik. Klülo ye te äbinon ebo at. Äfövom spati ästunidölo züamöpi; tiks oma ye ägeflekons ad tikamagots, kels isüikons in tikäl oma. Fümo nu älabom materi saidik pro konot. Ömutom meditön dinädis e davobön jenädi e pösodis ad kazetön tikamagoti dö kased jiniko dub magiv peceinöl; alo ye äsenälom, das dönu ökanom lautön. Nevifiko ägegolom lü top nibuda me tikäl oma fulü tikamagots.

Latikumo tü tim pirajanöl, valans äbexänons dönu nibudi. Geidan änotodom speli, das alans ilifädons timi jönik, ed äsagom, das ai ökanons bonedön dönu vabami pö tävabür: ‚Mirage‘. Täno geveig töbik lü ‚Shepherd’s Cross‘ äprimon.

El George, kel dönu ipladom oki näi el Brendan, pos minuts anik äsagom: „Milag no äjenon. Lenos äjenon. Bo ikanob sevön atosi, Konäd et ga sio binon dinäd stupik. Senob obi as viktim mitedota. Bo neföro okömob lü top at dönu. Kisi tikel-li dö dinäd at, o ‚Brendan‘?”

„Obo, kotenob”, ägespikom. „Egetob utosi, demü kelos ikömob isio.”

El George älülogom bluviko omi; no äsuemom utosi, kelosi man yunik näi ok isagom.

„Cedob, das jenöfiko edagetob gevöladi tökü mon obik. Atoso, binob-la balikan grupa obsik, ab too so binos.”

El George älemufükom kapi. No ävilom kredön utosi, keli votan isagom. „Ab milag nonik ejenon. In lak te failotis äfläkons. Nos ebinon us, leigoäsä pö naed alik büo.”

„Benö, voiko milag no pipromon obes. Memob gudiko utosi, kelosi man in tävabür isagom obe. Kuratiko vöds omik äbinons: — *If oläbol jenöfo, täno utos, kelosi ologol in vat laka, oreifon oli ini stäat demü jön seledik, ed ospireton oli me klänöf späkik oka* —, ed atos binon ebo utos, kelos äjenon ön jenet obik. Äläbob, ibä äreafob ini stäat, e päspiretob.”

El George älelogom omi stuniko, äsva äkredom, das el Brendan iperom-la tikäli oka. Dü ret vabama no plu äspikoms ko od, du nibud ävegon lü ‚Shepherd’s Cross‘ ad blünön tävani bal läbiko pespiretöli bevü grup pösodas mu nefredikas.

<Pads: 10, 14, 15.>

NUD (V).

Fa el Nikolaj Gogol' tiädü ‚Nos‘. Petradutöl se Rusänapük fa el Daniil Morozov.

Ko senäl dreda neplänovik äjutedom lü tab, älümufükom loki, dat nendesino nud no pöpladon mi. Nams omik ädremons. Prüdiko e tödiko älenpladom oni sui top büik. O jeik kion! Nu no

pälenkleibon!... Änilükom oni lü mud, bosilo ävamükom oni me natemam oka, e dönu änilükom lü top kamik vü cügs tel topöl; ab nud ön mod nonik äfimon.

„Gö! ja! nüsteigolöd oli! o fopan!” äspikom one. Ab nud äbinon neblegovik, äsvo din boadik, ed äfalon sui tab ko ton so bisarik, äs ut buona. Logod mayora konvuliko ämifomon oki.

„No vilol-li yumon?” äsagom ön jek. Ye do ai dönu änilükom oni lä top lönik ona, steif ämiplöpon, äsä büo.

Älävokom eli Ivan, ed äbüedom golön omi ad ramenön sanani, kel älödom in dom ot pö löd gudikün teada telid. Sanan at äbinom man magädabik, älabom cügabalibis jönik pägablägik, jimatani nämedik ä sauniki, gödo äfidom podis flifik ed äklinükom gütüri oka, medä älavülom mudi algödo zao dü foldils kil düpa ed äsmufetom tutis me tutikefs sotas difik lul. Sanan ädajonom oki tü minut ot. Posä isäkom, bü tim kinik mifätot ijenon, äkipölo mayori: ‚Kovaljov‘ < len cün, älöpiotovom kapi oma ed äsniptom omi me döm ta top ebo ut, kö büo nud pipladon, sodas mayor pämutom ad jedön kapi oka pödio ko näm so vemik, das äjokom me kapapödot ta völ. Sanan äsagom, das atos äbinon pülöt, e posä ikonsälom ome ad feamufükön boso oki de völ, primo äbüedom bieädön malädani me kap lü flan detik, ed ävestigölo senido topi ut, kö büo nud pipladon, äsagom: „Jö!” Poso äbüedom bieädön omi me kap lü flan nedetik, ed äsagom: „Jö!” Finodo dönu äsniptom omi me döm, sodas mayor: ‚Kovaljov‘ < ämufükom kapi oka, äsä hijevod, tutemi kela vestigoy. Idadunölo blufami somik, sanan älemufükom doto kapi, ed äspikom:

„Nö! no mögos. Gudikumo blebolös somik! Voto okanoyöv mödo badükümön stadi. Dido ga sio mögosöv ad lenpladön oni; bo ob it onu olenpladoböv nudi at lä ol; too vilob süadükön oli, das atos binonöv badikum pro ol.”

„Kio gudik atos binon! Lio üfo kanob-li lailifön nen nud?” el Kovaljov äspikom. „Sio stad no okanon-la badikumön, kas nu. Kio hölöfik atos binon! Kitopo dalob-li jonön oki ko nejön jemodik somik? Labob sevädanis cädik; samo adelo omutob komön pö soarazälüls in doms tel. Sevob mödikanis, sevabo: jieli Chekhtarjova: jimatan tatakonsälala, jieli Podtochina: jimatan stäfafizira... Do pos dunot brefobüik ofik leno okosikob ko of, pläämü kosam medamü pold. Gevolös gönodi!” el Kovaljov äsagom me vög dabegöl, „ba med somik dabimon-li? Ön mod alseimik olenpladolös! igo no legudiko, te dat ofimonös!

Igo ostütoböv boso oni medü nam pö jenets riskädik. Zuo no danüdob, sodas no odämükoböv oni me muf nentödik. Valikos, kel tefon danöfi demü visits ola: kanol süadön, das viomödoto monameds obik ofägükons obe...”

„Kanol kredön osi u no”, sanan äsagom me vög, kel no äbinon laodik, ni nelaodik, ab äbinon vemo süadüköl ä magnetätöl, „ab neföro lekälob demü lugaenod. Atos taöfon ta prinsips e lekan obiks. Dido getob peloti demü visit, ab te vätälölo dinädi bal: dat nek skanonöv dub gespik refudik obik. Nendoto olenpladoböv nudi ola; ab yulob ole nämätü stim obik — if vöds komunik obik no ekredükons oli — das so obinos mödo badikum. Gudikumo leadolöd dunön nati it. Lavolöd oli suvikumo me vat koldik, e lesagob ole, das no labölo nudi, ostadol in saun so gudik, äsif olabolöv oni. I konsälob ole ad pladön nudi ini flad ko spit, u, dunölo nog gudikumo, ogifolöd usio fidaspunetis tel ela ‚vodka‘ pupepöl e viniga puvamüköl! täno okanolöv lagetön demü nud monis mödik. Igo ob it oremob oni, if te no ulonolöv suämi tu jeriki.”

„Nö! nö! Demü mon nonik oselob!” mayor: ‚Kovaljov‘ < ävokädöm ön däsper, „gudikumo opäridikonös!”

„Begob säkusadi!” sanan äspikom, du äbiegom pötü ledit. „Evilob frutön oli... Vi! Alo eküpol steifi obik.”

Posä isagom osi, sanan ko jästäd cädik äsegolom se cem. ‚Kovaljov‘ igo no äküpälom ad logod omik ed ön nenlefäk dibätik te äloegom sestegön se slivs trelülaguna blägik oma slivilis jita vietik ä klinika, äs nif.

Ün del balidfovik äsludom bü loseid kusadapenäda ad penön jimatane stäfafizira, va öyilidof nen feit ad gegivön ome utosi, kelos päflagon. Pened älabon ninädi sököl:

O cädaläd:

„Aleksandra Grigor'evna'!

Leno kanob suemön dunoti bisarik flanaü ol. Süadolös! das bitölo ön mod somik, ogaenätol nosi e leno omütöl obi ad matikön ko daut olik. Kredölös! das jenotem tefü nud obik esevädikon lölöfiko pö ob, leigoäsä jenöfot ut, das pö atos ols binols dunans cifik, e nek votik pläamü ols. Deditikam süpik ona de top lönik, skeap e kamuf nu as calan bal, täno fino in maged lönik, binons nos votik, plä sek magivamas pedunöl fa ol u fa utans, kels plägons jäfüdi cädik ot, soäsä ol. Obo lecedob bligi obik nuredi sököl: if nud fa ob pemäniotöl no otopon ya adelo pö top lönik oka, tän pomütoböv ad yufidön jelodi e gönami lonas.

Too lecedob osi stimi ad lestimön lölöfiko oli.

Dünan divodik ola:

„Platon Kovaljov'.

O cädasöl:

„Platon Kuz'mich'!

Pened olik vemo estunükön obi. Koefob snatiko ole, leno äspetob osi, e mu pato blamis negidetik flanaü ol. Sunädo nunob ole, das calani, kelani emäniotol, neföro ägetedob domü ob, ni pimaskaröli, ni in maged veratik. Ye ävisitom obi hiel Filipp Ivanovich Potanchikov. Do ga sio ästeifom ad matikön ko daut obik, zuo labölo kondöti gudik ä stöniki tefü spitin, i binölo nolaliegik, too ob neai ägevob ome speli tefü benosek. Nog emäniotol nudi. If ediseinolöv me vöds at, das ävilob-la — ma spikamamod Rusänik — posblibükön oli ko nud, sevabo: ko nos, ü gevön gespiki refudik fomedik, tän pastunükoböv me utos, das ol it spikol dö atos, du ob, äsä kanol sevön, älabob cedi vero güiki. Ed if anu matilisolöv lono tefü daut obik, tän blümoböv sunädo ad kotenükön oli demü beg at, ibä atos ai äbinon zeil desira liföfik obik, e spelölo osi blebof laidio blümik ad dünön oli

„Aleksandra Podtochina'.

„Nö!” el Kovaljov äsagom, posä ifireidom penedi. „Of fümo no döbof. Atos no mögon! So pepenon pened at, äsä no kanon-la penön men ut, kel binon kodädan krime.” Cämacalan äbinom jäfüdisevik tefü atos, bi anna vestig krimik pikomiton ome, nog in ziläk Kaukasänik.

„Ön mod kinik-li üfo, sekü fätavimäd kinik-li atos ejenon? Ba te diab datuvülön-la vali!” fino äsagom, idonükölo ön däsper namis oka.

Vüo sagäds dö jenot bisarik at päpakons da cifazif⁵ lölik, zuo, äsä oseivols onu, ko läükots küpädik. Ün tim ebo et tikäls valanas älüälons lü plödakösömikos; bü brefüp pülik zifanef lölik ijäfälön ko plaks vobeda magnetäta. I konot dö stuls danüdöl in dom len süt: „Konjushennaja’ < nog äbinon flifädik in mem, demü kelos no mutoy stunön, das suno äprimoy ad sagön, das nud cämacalana: „Kovaljov’ < kurato tü düp kilid äspaton-la ve lesüt di „Neva’. Aldelo nulälans mödik äkobikons pö süts. Ek isagon, das nud äbinonla in selidöp ela Junker, ed us ädavedons menamödot e laidadrän somiks, das igo poldanef ämuton vüikön. Spekulan bal ko logot cädik, labü cügabalibs, pö nügolöp teatöpa kekilis neluimöfik difik de nibotöp äselöl, desino imekom bamis jönik boadik lesolidik, su kels älevüdom nulälans ad löpikön tä kopeks 80 a dunetäb alik. Konulan meritabik bal desino pötü atos äsekömom gölikumo se lom e ko töbids vemik ädudranom da menamödot; ab — ad leskan vemik oka — äplöpom ad logön da lefenät selidöpa pla nud te trikayäki lainik komunik e magodili stonabükik magöl vomüli stogi oka gudikumo votaplädöli, e dändini, hikel logedom ofi stanölo pödü bim, e labom jiläti, kel kanon pamaifükön, i balibi smalik, sevabo konulan älogom magodili, kel älagon pö plad ot lunüpikumo, kas nog dü yels deg. Idegolölo, äsagom ko notodam skana:

„Lio künoy-li ad kofudükön pöpi me sagäds so nesiämiks e neluveratiks?”

Latikumo sagäd iziikon, das no ve lesüt di ‚Neva‘, ab in legad di ‚Tavrida‘ nud mayora: ‚Kovaljov‘ < äspaton-la, das ya sis lunüp äbinon-la us; das nog ün tim ut, kü hiel Khosrev-Mirza⁶ ilödom us, otan vemo istunom demü natapubod bisarik at. Studans anik nivera kötetavik ätevons usio. Läd noubik ä cädik bal äbegof medü pened patik kälädane legada ad jonön ciles ofik pubodi seledik at, zuo — üf atos ömögon — ko pläneds meiböl e devodüköls pro hiyunans.

Vemo äfredoms dö jenots valik at mans sälnöfik valik, sevabo laidavisitans nonelaböfik pö soarazälüls, bi älöfoms ad koedön smilön lädis, ab ettimo stok omsik cogas lölöfiko ifinedon. Dil nemödik menas stümabik ä fiedikas kol tat pänepliton vemo. Söl bal äspikom sidiniko, das no äsuemom, vio ün timäd kulivik nutimik ludatikots nesiämik äkanons papakön, e das pästunükom, kikodo reiganef no älüälükon küpäli oka ad atos. Söl at, äsä iklülädos, ädutom lü cädans ut, kels viloms koedön vüikön reiganefi pö valikos, igo pö feits aldelik omas ko jimatans oksik. Nog latikumo... Ab tü timül at dönu äsvo fog klänedon löliko jenoti, e sevoy vero nosi dö utos, kelos poso ejenon.

Noets.

⁵ El Peterburg äbinon cifazif lampöräna Rusänik.

⁶ El Khosrev-Mirza äbinom hiplin Pärsänik, kel älükömom ini Rusän ün yel: 1829 < ad konferön pos distuk bumota lelegäta Rusänik e deid lelegätana Rusänik: ‚Aleksandr Griboedov‘.

[Fövot](#) ofovon in gased mätzula.

<Pads: 11–14.>

STADÄDS LUL DASUMA VOLAPÜKA.

Fa vicifal: ‚Danil Morozov‘.

Stadäd balid: noam. „Cedob, das te pük datuvala binon Volapük legik. Dialeg ettimik Volapüka vo äbinon fasilikum tefü pron, älabon bepenotis zesüdik in natapüks, kelis sevob, e nendoto plu äpöpedon, ka feafom hiela Arie de Jong, kodü buäds binälik oka. Nedemobsös Volapüki perevidöl! Dönulifükobsös Volapüki rigik!”

Stadäd telid: zun. „Vödabuk nonik timäda di ‚Schleyer‘ äninädon subsatis zesüdikün soäs „nünöm“, „bevüresod“, „filmot“. Nek timakompenanas obik plago gebädon Vöna-Volapüki et. Leigüpiko no kanob suemön seti pu bali se gased: „Vög Volapüka“. Leno neodob mekavapüki so nenfrutiki. Gudikumo lärnobös speranti!”

Stadäd kilid: rajanam. „Esuemob, das Volapük binon pük jönikün mekavapükas valik. Vilob gebön Volapüki nutimik, ab pos menod pülik, bi no labob livüpi ad studön kälöfiko vödabuki tuvemo bigiki. Binosöv vipabik ad lasumön ini Volapük stamädis suemovik bevünetik anik, ad finidön yümotis nesuvöfik ömik, ad penön tiädis ma noms Linglänapüka, e ret, e ret.”

Stadäd folid: säkuradikam. „No dalob panemön Volapükan. Pos lärn lunüpi jünü no kanob reidön vödemis nen yuf vödabuka. Materis mödik ela „Volapükagased pro Nedänapükans” reidob, äsä julan, ko töbidam vemik nevifiko mufölo de vöd bal lü votik. Alnaedo ven steifülob ad penön Volapüko, pöls süikons. Dasevob, das el Arie de Jong äbinom mastan skilik balik Volapüka, e slopan nutimik püka ot te miükons datuvoti süperik ela Schleyer.”

Stadäd lulid (fino pos tim lunik!): dasum. „Kanob reidön vödemi alik nen vödabuk e koräkön vobotis ela de Jong. Suemob disti vü els „da-“ e „le-“, vü els „efe“ e „sevabo“, vü mögastad e stipabidir värba. Cedob, das mutoy kälön Volapüki, leigoäsä käloy Vöna-Grikänapüki u vöna-saxadi. Labob lifayelis veldeg.”

<Pad: 15.>

VEDOLSÖS SAPIKS MEDÜ EL AISOPOS!

Se, The Æsop for Children, Rand McNally & Company, Chicago', 1919. Tradutod fa ,Hermann Philipps'.

Tävans e böb.

Mens tel ätävons kobo ve süt, ven bal omas ätuvom böbi beno pefulöli.

„Lioläbik binob!” äsagom. „Tuvob böbi, e ma veitot ona bo binon fulü gold.”

„No sagolöd: Etuvob böbi”, flenädan oma äsagom. „Sagolöd: Ätuvobs böbi e: lioläbiks binobs!
Vego tävans labomsöd kobädiko e benofädis e mijenotis.”

„Nö! nö!”, votan ägespikom zuniko. „Ob etuvob oni, klu ob odakipob oni.”

Ebo täno äliloms luvokädi: „Stopö! Gleipolsöd tifani!” Igüflekölo okis, logoms trupi menas, kels äpoloms klöbis asä vafis ed änilikoms lü tävans ve süt.

Man, kel ituvom böbi, älejekom.

„Operidobs, ven utuvoms böbi pö obs”, äyamom.

„Nö! nö!”, votan ägespikom, „No ävilol sagön: obs < büo, klu nu blebolöd pö el ob olik.
Sagolös: Operidob!”

*No spetobsöd, das ek osufon kobädo mijenotis obsik, pläsif leigo binobs vilöfiks ad frutidön
kobädo benofädis.*

The Travellers and the Purse

Two men were traveling in company along the road when one of them picked up a well-filled purse.

"How lucky I am!" he said. "I have found a purse. Judging by its weight it must be full of gold."

"Do not say 'I have found a purse,'" said his companion. "Say rather 'we have found a purse' and 'how lucky we are.' Travelers ought to share alike the fortunes or misfortunes of the road."

"No, no," replied the other angrily. "I found it and I am going to keep it."

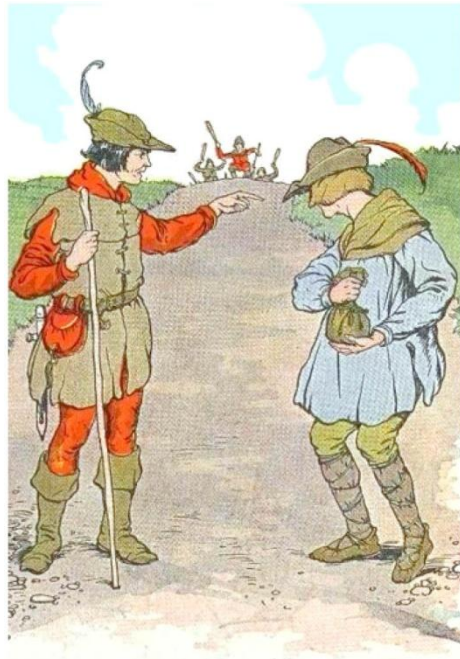
Just then they heard a shout of "Stop, thief!" and looking around, saw a mob of people armed with clubs coming down the road.

The man who had found the purse fell into a panic.

"We are lost if they find the purse on us," he cried.

"No, no," replied the other, "You would not say 'we' before, so now stick to your 'I'. Say 'I am lost.'"

We cannot expect any one to share our misfortunes unless we are willing to share our good fortune also.

<Pad: 16.>

Nüm: 3. 2020 mätzul. Pads: 17 jü 24.

O Volapükaf lens valöpo!

Tefü Volapük dinäd mu veütik binon vödastok beno pemiedetöl. Demü atos Volapük binon boso säkädik, bi vödabuk e vödaliseds zuik calöfiks pelautons fa Nedänan: ‚Arie de Jong‘, kel diseinü atos ägebom Deutänapüki. Atos äbinon duinod sublimik. Fe Deutänapük no äbinon lomapük hiela Arie de Jong. Zu Deutänapük binon mödö läs geböfik ka — as sam — Linglänapük. Sekü kod at guvan ä redakan ettimik: ‚Ralph Midgley‘ ätradutom vödabuki gretik fa ‚Arie de Jong‘ ini lomapük oka. Atos äbinon desinod kuradik, bi zesüdos ad sevön vemo gudiko Deutänapüki sa foms vönädik ona ad vitön misuemis. Sekü kod at vödaleigätods Linglänapükik hiela R. Midgley suvo no äverätöns. Bü yels zao 7 kluo as Deutänan äprimob ad koräkön tradutodi at. Boso latikumo ävedob redakan ela „Vög Volapüka“, bi hiel Ralph no plu äkanom dunön atosi demü blein vemiköl oka. Liedo atos äbinon kod, das ämutob ropön vobi tefü vödabuk Linglänapükik. Vödabuks Volapükik pro Linglänapükans ye binons vemo veütiks.

Vicifal: ‚Daniil Morozov‘ estetom oki vilöfiki ad lovesumön cali redakana ela „Vög Volapüka“, sodas fütüro olabob timi saidik ad bejåfon noe vödabuki e vödalisedis Linglänapükikis, abi disinis votik Volapüki tefölis.

Fredob vemo dö kevoban so zilik, konfidiålik, sagatik, e dö nüms fütürik ela „Vög Volapüka“. Valikosi gudikün reidanes valik vipom:

Hermann Philipps <dispenäd>.

Vicifal ä redakan nulik: ‚Daniil Morozov‘.

<Pad: 17.>

NUD (VI Ä FIN).

Fa el Nikolaj Gogol' tiädü ‚Nos‘. Petradutöl se Rusänapük fa el Daniil Morozov.

III.

Nesiämikos voik jenon in vol. Semikna igo kredab pülik leno dabinon; sunädo nud ebo ut, kel ävabon ön dinit tatakonsålala ed äsüükon bruli so vemiki in zif, äpubon dönu, äsva nos nekösömik ijenon-la, in top okik, efe kurato vü cügs tel mayora: ‚Kovaljov‘. Atos ya äjenon tü prilul, 7. Egalikölo ed elülogölo oki in lok, om logom: nud! Gleipom oni me nam, vö! nud binos! „Kios!“ el Kovaljov äsagom, ed ön fred tio ädanüdom nüdafuto danüdi vifik pöpik: ‚trepak‘ da cem lölik, ab el Ivan nügolölo ätupom omi. Äbüedom givön sunädo vali ad lavön oki, ed älavölo oki, nogna älülogom oki in lok: nud! Äsäluimükölo oki me taul, dönu älülogom oki in lok: nud!

„O ,Ivan’! Dalogolös! Jinos, das su nud oba bos dabinon, efe buläd” äspikom, du ätikom: „O neläb kion! üf ,Ivan’ osagomöv: Jenöfo nö! o cädal! noe defon buläd, abi nud lölik!”

Ab el ,Ivan’ äspikom: „Nos, buläd nonik dabinon, nud binon kamik.”

„Gudö! diabö!” mayor äsagom oke it ed äsnipom me doats. Otüpo jeifan: ,Ivan Jakovlevich’ < älogedom dese yan, ab ön mod so dredälik, äsva äbinomla kat, keli änu iflapoy me tuigülatuf demü tif pineda.

„Büo sagolöd! nams ola klinons-li?” el Kovaljov älvokädome ome nog fagao.

„Klinons.” — „Lugol!”

„Nämätü God! klinons, o cädasöl!”

„Benö! küpälolös!”

,Kovaljov’ äseidom oki. ,Ivan Jakovlevich’ ävealom logodi oma me särvät, ed ünü timül bal yufü kef äceinom balibi lölik oma e dili cüga ad krem, kel pabeböton pö nemadel⁷ tedanas.

„Ö!” el Ivan Jakovlevich äsagom oke it, ilogedölo nudi, e poso äbiegom kapi oka äflan votik, ed älogedom nudi flanao. „Ekö! liö! kion! if te betikoyöv...” äfövom e lunüpo älelogom nudi. Fino fiböfo, ko spal vemikün, keli kanoyöv magälön, ätovom doatis tel ad gleipön oni len finot. Metod ela Ivan Jakovlevich ga äbinon somik.

„Ag! ag! prüdö!” el Kovaljov ävokädome.

El Ivan Jakovlevich igo äleadome lagön bradis oka, ästanom nenmufo, ed äkofudikom, äsä büo neföro ikofudikom. Fino äprimom prüdiko ad jatülön omi me jeiföm dis balib; fe äbinos pö om vemo fikulik e nekösömik ad jeifön nen kip zuik koapadila smeilik, ab ko töbid vemik, istütölo me döm raodik okik ta cüg e donamaxül dunetäba, fino äbemastikom neletianis valik ed äfinüköm jeifi.

Ven valikos piledunon, el Kovaljov sunädiko äspidome ad klotön oki, älvokome bökani, ed ävabome nemediko lü nibotöp. Änügölölo, ävokädome nog fagao: „O hipul! bovületi jokolada!” ed otüpo om it äjutedome lü lok: „Nud dabinon!” Fredaladäliko ägüflekom oki e ko logodanotod lekofik älogedom, boso ifäiknibölo logi oka, militanis tel, balan kelanas älabome nudi leno plu ka knopi jiläta. Pos etos ätevom lübür diläda et, kö älisitome cali viguverana provina, ed ön jenet miseka cali dalogala. Du ädugolome da stebedalecem, älülogome oki in lok: „Nud dabinon!” Poso ävabome lü cämacalan votik, ü mayor: kofan vemik, kelane suvo ägespikom ad blamets zunülik difik:

„O ol! Sevob oli: fopülükane kiome binol!”

Dü vegame ätikome: „If igo mayor et no osplodülome me smil, posä ulogome obi, tän malot konfidovik osüikon, das valikos, kel muton dabinön su logod, binome pö top lönik oka.” Ye cämacalan et änotodome nosi. „Gudö! gudö! diabö!” el Kovaljov ätikome ninälo. Pö vegame äkolkömom jieli Podtochina: jimatan stäfafizira < kobü daüt, glidölo äbiegom lü ofs, zuo älüyöbofs omi; atos äsinifon, das val äpöton, döf nonik ädabinon lä om. Dü tim vemo lunüpike äspikom ko ofs, e, desino tabakiäri isüramenölo, lo ofs vemo lunüpo ästeigädome nudi okik da „nügölöps” bofik, du äsagome oke it ninälo:

„Ekö! Hä! o vomef so stupik, äs jigoks! e tefü daüt: kluo no omatikob ko of. Nen seks, te ,par amour⁸, binölös so flenöfik!”

E sis tim et mayor: ,Kovaljov’ < takediko äspatome e ve lesüt di ,Neva’, e ninü teatöps, e valatopo. E nud i takediko äbribon su logod omik, no jonülölo igo me jäst pülik, das ibinome tävöl in züamöps. E pos etos ai äloegoy binön mayori: ,Kovaljov’ < in stad cogedik, smililön, pogolön vomülis löfidik vero valikis, igo stopön balna fo canaboed in ,Gostinyj dvor’ ä remön tanodi seimik pro dekot; no äsevoy kikodo, bi om it pidekotome ko sikot nonik.

Ekö! jenoteme soik äjenon in cifazif nolüdik tata veitik obas. Te nu, evätälölo vali, küpobs, das konot at ninädome mödikosi neluveratik. If no mäniotoyöv, das ga sio binons bisariks deditikame tanatik nuda e pub ona in tops difik ön maged tatakonsälala, tän säk esüikon: lio el Kovaljov no äreafo-m-li ad tiket, das no sötoy-la medü notedabür gasedik notükön bosidö nud? No vilob

diseinön me vöds at, das jinos-la jerik pö ob ad pelön gönü püb noteda; rö! id ob no dutob lü mens moniälik. Ab atos ga binon nepötik, negidöfik, negudik! I pat nog votik nekredabik binon: lio nud äpubon-li in bod pebaköl, e kis ätefon-li eli Ivan Jakovlevich it?... Nö! leno suemob atosi, fümö no suemob atosi! Ab utos binon bisarikum, binon mu nesuemovikün, vio lautans kanons bejäfön yegädis somik. Mutob koefön, das atos binon vero nesuemovik, atos binon vero... Nö! nö! lölöfiko no suemob atosi. Balido, sümikos givonöv lomäne fruti vero noniki; telido... I telido frut anik defon. Igo no sevob, kis binon at...

Ye too, demölo utosi, das dido sio ga kanoyöv cedön luveratiki ed ömikosi, e votikosi, e dini kilid, igo ba... I pö din kinik üfo taöfs defons-li?... Fe ga, if meditoyöv osi, dido bos jenöfik dabinon pö val at. Igo if ek taspikonöv, alo jenots sümik jenons in vol; fe nesuviko, ab jenons.

1842 (*yel püba sotüla ma redak lätik*).

Noets.

⁷ Nemadel, Rusänapüko: ‚imeniny‘. Zäladel mebü saludan, nem kelana pegevon kritanacile (u kritane daülik) pö bluned. Binos nitedik, das nutimo Rusänapükans mödikün cedons, das el ‚imeniny‘ binon-la leigasifik tefü vöd ko siäm: motedazäl.

⁸ Fransänapüko: „demü lelöf“.

<Pads: 18–20.>

DÖ ‚STAR TREK‘.

Fa hiel Emmanuel Wald.

Binob löfan ela ‚Star Trek‘ e levala magälik onik. Pato elöfob sökodis degyelas: 1990 e 2000: eli ‚The Next Generation‘, tikamagot pö jenotem kela binon ot, äs ut ela ‚The Original Series‘ degyela: 1960, ab tefon menädi latikum (levalanaf beletävön galaxidi); eli ‚Voyager‘ (levalanaf epölavegon ed eprimon tävi veldegayelik ad gekömön lomio); ed eli ‚Deep Space Nine‘ (no binon tävakonot, ab konot bolitik dö jenots in levalaspadastajon miedik).

Bepenams at no pötons lä el ‚Star Trek‘. Nitedikünos bai ob ela ‚Star Trek‘ binon disein telik ona. Balido, el ‚Star Trek‘ binon sot ela ‚Western‘ in levalaspad demü jenäds. Ba telido, näiprodät binon patäd südöfa. Leval ela ‚Star Trek‘ binon telplänovik: Balido binon yutopalän, in kel faem e krig (bevü mens) enelogädons. Votaflano parad at pariskädükon, bi labon neflenis: e plödikis: — els ‚Klingons‘ balido, kels vedons fedans, zuo votikans poso — e ninikis. Neflens ninik at binons blöf, das parad no binon nendöfik, e sis tim anik flun onas binon gretik e „säyutopüköl“.

Leigavet somik binon fikuliko dagetovik. Filmots e televidasökods lätiks ebinons gudiks, ab no edagetons leigaveti et. Fredob too, bi televidasökod lätik, el ‚Star Trek: Picard‘, kela dil balid pepübön brefobüo, bo eplöpon ad tuvön leigaveti et. Zuo, pösods mödik de televidasökods fa ob pebuüköls pubons dönu.

<Pad: 20.>

VOLAPÜK IN ‚VATICANO‘.

Se Volapükagased pro Nedänapükans, yel: 1937, nüm: 1.

Pläs niverabukemes anik söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ esedom lebukis sevädik bofik oka: „Wörterbuch der Weltsprache“ e „Gramat Vpa“ sa lebukili fa cifal: ‚Dr. Albert Sleumer‘: „Ein berühmter katholischer Erfinder (Joh. Martin Schleyer)“ i kardinal-tatasekretane: ‚Eugenio Pacelli‘, ko beg ad lovegivön papale: ‚Pius‘ XI samädi bal bukas at pro bukem ela ‚Vaticano‘, ed ad dakipön samädi votik pro bukem lönik oka. Ad lofapened oka söl: ‚De Jong‘ egetom de el ‚Vaticano‘ penedis tel: bal komitü papal e votik komitü kardinal: ‚Pacelli‘, kel ästebom ebo ün tim et in Merop.

Is kanols reidön spodi ela Arie de Jong Volapüko e Deutänapüko.

‚Zeist‘, 1936, tobula d. 21id.

O süperal!

Ün yel: 1879 pädan katulik Badänik: ‚Johann Martin Schleyer‘ (pemotöl tü 1831 yulul 18) ädatikom yufapüki mekavik balid pro nets valik geböfiki: Volapük. Pük at ädunon ün degyels sököl vikodagoli plödakösömik da vol, kela fin pas za yel: 1900 päkodon dub feits difik bevü Volapükans it. Volakrig ädunon retikosi ad gedränön mekavapüki süperik at. Pos krig slofans fiedik ela ‚Johann Martin Schleyer‘ tö ‚Konstanz‘ len el ‚Bodensee‘ tü 1912 gustul 16 edeadöla etuvons dönu odis. Eliföfükons dönu nitedäli pro datuvot sublimik pükavana Badänik, kel istudom pükis ti 90 difikis, ed efomons klubi, kela zän attimo binon in Nedän.

Dispenan edavobom ed epübom e vödabuki nulik boso veitöfiki e gramati nulik in Volapük mekavapükik at. Lebukis bofik legivomös dub nam ora, o süperal! hisaludale: papal: ‚Pius‘ XI pro bukem di ‚Vaticano‘! Sekü kod at begom ore, o süperal! ad lovegivön givotis at, e pro or it ad nüpladön läölis samädis bofik votik ini bukem lönik.

Lautan odispenöl, kel i läükom tradutodi Volapükik kedetas at, binomöv mu läbik, if lebuks pemäniotöl osüükonsöv e nitedäli hisaludala ed i uti ora, o süperal!

Nog paküpetosös, das noe datikan famik Volapüka äbinom kleran katulik, abi das cifal nutimik Volapükaneffa fa datikan büätik as **fovan** pijonidüköl: ‚Professor Dr. theol. et phil. Albert Sleumer, Studiendirektor i. R.‘, lödöl tö ‚Bad Godesberg am Rhein, Auguste-Viktoriastrasze‘

Zeist, den 21. Oktober 1936.

Eminenz,

Im Jahre 1879 ersann der badische katholische Pfarrer Johann Martin Schleyer (geboren am 18. Juli 1831) die erste brauchbare Kunsthilfssprache für alle Völker, das Volapük. Diese Sprache machte in den folgenden Jahrzehnten einen ausserordentlichen Siegeszug durch die Welt, dem erst um das Jahr 1900 verschiedene Zwistigkeiten zwischen den Volapükisten selber ein Ende bereiteten. Der Weltkrieg tat das übrige, um diese vortreffliche Kunstsprache zurückzudrängen. Nach dem Kriege haben sich die treuen Anhänger des am 16. August 1912 zu Konstanz am Bodensee verstorbenen Johann Martin Schleyer wieder zusammengefunden. Sie haben das Interesse für die groszartige Erfindung des badischen Sprachkenners, der fast 90 Einzelsprachen studiert hatte, neu belebt und eine Vereinigung gebildet, die zur Zeit in Holland ihren Mittelpunkt hat.

Der Unterzeichnete hat sowohl ein neues umfangreiches Wörterbuch als auch eine neue Grammatik in dieser Kunstsprache Volapük herausgearbeitet und veröffentlicht. Beide Werke möchte er durch die Hand Eurer Eminenz Seiner Heiligkeit Papst Pius XI. für die Vatikanische Bücherei übergeben. Er bittet daher Eure Eminenz, diese Gaben zu vermitteln und selbst die beiden anderen Ausgaben, welche beiliegen, in die eigene Bücherei einzustellen.

Der unterzeichnete Verfasser, der auch eine Volapükübersetzung **dieser** Zeilen beifügt, wäre hochbeglückt, wenn die genannten Werke sowohl das Interesse Seiner Heiligkeit als auch das Eurer Eminenz erwecken würden.

Es sei noch bemerkt, dasz nicht nur der berühmte Ersinner des Volapük, katholischer Priester war, sondern dasz auch der jetzige, vom verstorbenen Ersinner als **Nachfolger** bestimmte Oberste Leiter der Volapükgesellschaft der Professor Dr. theol. et

32 binom kleran katulik; elautom bukilis peläüköl, kels nünons dö nitediks lif e vob ela ‚Schleyer‘. Bi hisaludal, leigoäsä or, o süperal! nolors lölöfiko Deutänapüki, reid penädas peläkövöl obinon fasiliko mögik.

Du notodob ya nu ore, o süperal! dani lölöfik oba demü lovegiv gudälik, laidälob, o süperal! mu lestümölo

as divodikünan orik:

‚Arie de Jong‘
‚Dr. med‘, stäfasanan guveröl kl. I milita
Nedäna-Lindänik regik p.d., sekretan
kadäma Volapüka.

De el ‚Vaticano‘, 1936, novul, 11.

O söl benomotedik!

Fölü komit löpik hisaludala danob oli demü lebuks bofik in divod cilöfik pelegivöls: „Gramat Volapüka“ e „Wörterbuch der Weltsprache“. Fat saludik ditibom se ful löfa okik ole, o söl benomotedik! benedi paostolik.

Ko notodot divoda

F. Cardini.

De el ‚Vaticano‘, 1936, novul, 11.

O söl benomotedik!

Komitü hisüperal: kardinaltatasekretan ledinitikün danob oli ladöfiküno demü buks digik bofik pro stud valemäpüka: Volapük. Hisüperal vipom vobodes nobik benedi bundanikün Goda.

Ko notodot divoda

F. Cardini.

<Pads: 21–23.>

phil. Albert Sleumer, Studiendirektor i. R., wohnhaft zu Bad Godesberg am Rhein, Auguste-Viktoriastrasze 32, katholischer Priester ist und die beiliegenden Hefte, die über das interessante Leben und Wirken Schleyers Auskunft geben, verfasst hat. Da Seine Heiligkeit ebenso wie Eure Eminenz die deutsche Sprache völlig beherrschen, wird die Lesung der eingeschlossenen Schriften leicht möglich sein.

Indem ich schon jetzt Eurer Eminenz meinen tiefgefühlten Dank für die gütige Vermittlung ausspreche, verharre ich in grösster Ehrerbietung

als Eurer Eminenz ergebenster

Arie de Jong,
Dr. med., Oberstabsarzt I Kl. d. Konigl.
Niederl. Indischen Armee a. D., Schriffführer
der Volapük-Akademie.

Dal Vaticano, den 11 November 1936.

Eurer Wohlgeboren,

im hohen Auftrage Seiner Heiligkeit danke ich für die beiden in kindlicher Ergebung überreichten Werke „Gramat Volapüka“ und „Wörterbuch der Weltsprache“. Der Heilige Vater spendet aus der Fülle Seiner Liebe Euer Wohlgeboren den Apostolischen Segen.

Mit dem Ausdruck der Ergebung

F. Cardini.

Dal Vaticano, den 11 November 1936.

Eurer Wohlgeboren,

Im Auftrage Seiner Eminenz des Hochwürdigsten Kardinal-Staatssekretärs danke ich wärmstens für die beiden wertvollen Bücher zum Studium der Weltsprache Volapük. Seine Eminenz wünscht den edlen Arbeiten Gottes reichsten Segen.

Mit dem Ausdruck der Ergebung

F. Cardini.

VEDOLSÖS SAPIKS MEDÜ EL AISOPOS!

Se ‚The Æsop for Children, Rand McNally & Company, Chicago‘, 1919.

Tradutod fa ‚Hermann Philipps‘.

Frogs, kels ävipons regi.

Frogs äfenons ad reigön okis it. Älabons libi so mödiki, das atos imikösömükon onis. Ädunons nosi, pläs äseadons is ed us kvagölo, ed änaütons okis, klu ävipons reigi, kel ökanon muädön onis medü magifam e jonetükam regöfa, e reigön onis somo, das ösevons, das pareigons. Äsagons, das no ävipons reigi fiböfik. Kludo äsedons ele Jupiter begapenädi, dat ögevomös ones regi.

El Jupiter äküpom, das äbinons jafäbs balugik e fopiks. Ad takedükön frogis ed ad kredükön onis, das älabons-la regi, äjedom donio boadablögi mu gretiki, kel äfalon ini vat ko lenoid vemik.

Frogs äjelons okis bevü rids e yebs, bi älecedons regi nulik giani dredabik. Suno ye äküpons, vio teamik e püdiälik reg: Blög < äbinon.

Ünü brefüp frogs yunik ägebons oni as bunaboed ad daivön. Frogs bäldikum ävedükons oni kobikamöpi, kö äplonons laodiko lü el Jupiter dö reig oka.

Ad gevön froges lejonodi, löpan godas nu äsedom ones grudi as reg Frogäna. Grud äklülädom binön sot rega vemo distika ka reg: Blög < bäldädik. Valöpo älufidom frogis pidabik, e suno ots äküpons, das ibinons stupans vemik. Me kvagam lügik äbegons ele Jupiter, das ömoükomös tirenani kruälik, büä ons valik önosikons.

„Kisi üfo nu!” el Jupiter ävokädom. „No nog kotenols-li? Labols utosi, keli iflagols, klu binols it kodädans mifäta olsik.”

Gevolöd oke fümü, das okanol gudikumön stadi olik, büä besteifol votikami.

The Frogs Who Wished for a King

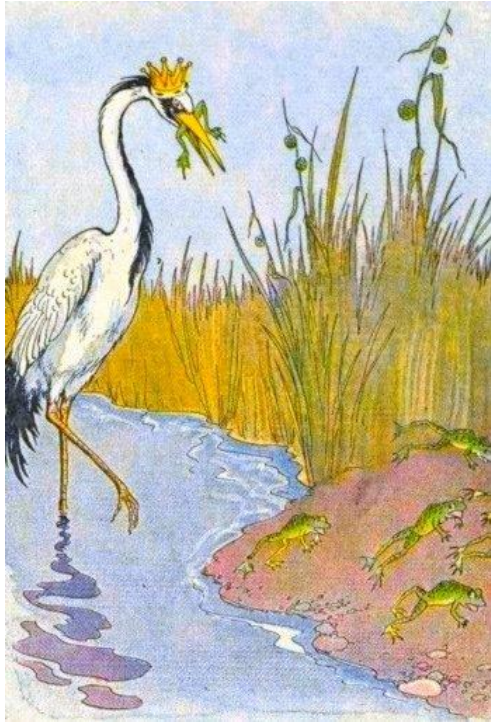
The Frogs were tired of governing themselves. They had so much freedom that it had spoiled them, and they did nothing but sit around croaking in a bored manner and wishing for a government that could entertain them with the pomp and display of royalty, and rule them in a way to make them know they were being ruled. No milk and water government for them, they declared. So they sent a petition to Jupiter asking for a king.

Jupiter saw what simple and foolish creatures they were, but to keep them quiet and make them think they had a king he threw down a huge log, which fell into the water with a great splash. The Frogs hid themselves among the reeds and grasses, thinking the new king to be some fearful giant. But they soon discovered how tame and peaceable King Log was. In a short time the younger Frogs were using him for a diving platform, while the older Frogs made him a meeting place, where they complained loudly to Jupiter about the government.

To teach the Frogs a lesson the ruler of the gods now sent a Crane to be king of Frogland. The Crane proved to be a very different sort of king from old King Log. He gobbled up the poor Frogs right and left and they soon saw what fools they had been. In mournful croaks they begged Jupiter to take away the cruel tyrant before they should all be destroyed.

"How now!" cried Jupiter "Are you not yet content? You have what you asked for and so you have only yourselves to blame for your misfortunes."

Be sure you can better your condition before you seek to change.

<Pads: 23, 24.>

Nüm: 4. 2020 prilul. Pads: 25 jü 32.

O Volapükaf lens valöpo!

Nüm at gaseda obsik binon balid, keli epreparob as redakan. Bo anu binosös pötöfik ad notükön desinis obik tefü fütür bükota at. Äsä büikumo, el „Vög Volapüka“ as reided periodik söton dünön laibinükami Volapükigeba verätik. Pro atos podönupübons vödems dasamik se el „Volapükagased pro Nedänapükans“ benosevädik. Ye Volapük obleibon volfön, jüä gebans kosädamedöma at udabinons. Ad blöfön atosi nendoto tradutods e lautots nuliks id opubons.

Demädü kiped Volapüka med votik binon kleilükam nomas ut, kels no päbepenons fa el Arie de Jong pö lebuks omik. Demölo atosi, redak olaifövon notükami vestigas tefü pats nesevädik Volapüka. Ön tef at Volapükan zilic bal ememükom obi dö utos, das bü yels anik rubrig: „Kleilükolöd, begö! säkädi obik!“ (e poso tiädü „Gramatagul“) pälekibon, pö kel säks de reidans tefü noms Volapüka päbegespikons. Levüdob reidanis ad dönulifükön vönaoloveikodi at: sedolsös säkis olas medü pot leäktronik (logolsös ladeti dis tiäd gaseda!) u medü ‚Facebook‘! Ba seko igo dispuits osüikons, pö kels cifal e patädans nolaliegik votik okompenons.

Cedü ob, blig nog votik Volapükaneffa nutimik binos ad kipedön kulivi e jenotemi jafota ela Schleyer. Klu binosös vipabik ad pübön nünis dö jenöfots e pösods lestimabik Volapükamufa vönädik. Näi atos gased obsik bleibonös jäfidön as medöm zesüdik ad notükön sludis Volapükakadäma attimik e nunian cifik tefü Volapükadins timäda obsik!

Bü muls anik ereidob bevüresodo, das el „Vög Vpa“ binon-la danaütik. Levüdob utanis, kels cedons otosi, ad nüsedön materis Volapükik okas ed ad vedükön dub atos gasedi obsik nitedikumi pro valans! Juiti dü reid valanes vipom redakan nulik:

Daniil Morozov <dispenäd>.

<Pad: 25.>

LIO TEILOY-LI VÖDIS LEN FIN KEDETA?

Fa ‚Daniil Morozov‘: vicifal.

Pö tonatotiseid suvo mutoy teilön vödi len fin kedeta, dat vüspadüls binosös pluuneplu leigiks e pad no logotonös nejöniko demü hogs tu gretiks in vödems. Hiel Arie de Jong büökälo epenom dö mög somik tefü Volapük in bagaf: 34 < ela „Gramat Volapüka“ okik. Us enunom, das „len fin kedeta vöd pateilon ai ad spikasilabs“ (nedemölo pükasilabis sonemik, sevabo binetis vödifomamik vöda, as sams: stamäd, yümot). Revidan Volapüka egevom sami bal teila ad spikasilabs (Vo-la-pük), ab no cedob, das sam te bal saidon (ye klülos, das spikasilab ai labon vokati). Bepenots lotografa tefü püks mödik ninädons büdülis prolidik teila vödä len fin kedeta, bi din at liedo no binon fasiliko suemovik nen pläns zuik. Ad kleilükön säkädi at edupadob eli „Gramat Volapüka“ e yelodis primik deg ela „Volapükagased pro Nedänapükans“. Niludob, das latikummo el Arie de Jong no plu äbinom-la so küpälik, äsä büikumo, pö vestig koräkablogas, e tefü redakans latikum cedob, das änedemoms-la patis pülik somik. Benö! stabü küpedots obik steifülobös ad bepenön nomis tefik Volapüka!

1. If vöd pateilon len fin kedeta, tonats läs tels blibons pö kedet balid, e tonats läs tels pafeapladons sui kedet balidfovik. Sams: *pa-pronons, pa-tik, vo-kats, bi-non, soä-sä, klu-do, ladö-fo, verätüka-mi.*

Pö jenets somik vöds labü tonats fol kanons pateilön. Sams: *la-bü, dö-nu, de-mü, re-ta.*

Semikna te primatonat (mal värbatima) äblibon len fin kedeta, sevabo: *ä-smökölo, e-koedom.*

Jenets somik no ekomädons in el „Gramat Volapüka“. Lecedob onis pökis tonatotiseidanas fenik.

[Fövat](#) ofovon.

VÖD VOLAPÜKIK KINIK OBINON-LI MEMOVİKÜN AD EL ‚MEME‘?

Ma bespiks bevüresodik.

Suk vöda pla el ‚meme‘ ba ovedon el ‚meme‘ (konäd) Volapükanefa. Bo ya dulon lunüpikumo, kas mö yel bal (pu pö Volapükagrup ela ‚Facebook‘). Äsä el Hermann Philipps: cifal < anna äküpetom, subsati at sekü nofüm sinifa igo in Linglänapük binos-la gudikum ad malön me foginavöd: ‚meme‘ < kobü lartig sonemik: *el*. Fe vöd tefik labon sinifis anik vemo distikis, sevabo (ma plänäd vödabuka di ‚Oxford‘): „**1-ido**, binet ut kuliva u sita kondöta, kel paloveükon de pösod bal lü votik medü züpäd u mod votik no gerädavik; **2-ido**, magod, videodot, vödemadiled, e ret, kösömo cogedik binälo; <utos,> kelos pakopiedon e vifiko paspearükon fa gebans bevüresoda, suvo ko votükams pülik. **Tümolog**. Ün degyel: 1970^{id} < pedütulon de vöd Grikänapükik: ‚mimēma‘ (sevabo: ut, kel pezüpädöl; pezüpädölos) ko brefükam ad sümön lü vöd: ‚gene‘ (binet gerädava).”

Ad datikön vödi patik lönik Volapüka tefü suemod at mods valemik tel binons mögiks. Balido, kanoy demön tümologi, efe sinifi licinavöda Grikänapükik. Vätälölo atosi, hiel Radu Chinan emobom vödi: **züpädöt*. Vöd at no jinon binön lönedik, bi te sek züpäda kanonöv panemön **züpädöt* ma noms Volapüka; ab din, kel pazüpädon sis lunüp, no kanon panemön me vöd ot, do kanonöv panemön el ‚meme‘. Too daloyöv nemön patöfi elas ‚memes‘ yufü poyümot seimik, as sams: **züpädöf* (mob fa el Daniil Morozov), **züpädid* (mob fa el Bobby The Penguin). Poso daloy lenyümön lä stabavöd ömik poyümotis zuik (el -ot ad ‚meme‘, el -av ad ‚memetics‘, el -ik ad ladyek: ‚memetic‘).

Telido, kanoy datikön vödi, dat ojononöv binäli suemoda tefik ma nolav e sinif geböfik leigätoda Linglänapükik. Kösoömo el meme nutimo malon magodi sevädik ko nüpenäd, keli daloy votükön pro muad e vobed cogedik. Kodü atos pö Volapükagrup bevüresodatopa: ‚Reddit‘ < el *magod* sis brefüp pagebon as plaädöt ela ‚meme‘. Nutimo els ‚memes‘ papakons medü bevüresod, klu cifal emobom leigätodi: **bevüresodöt* (liedo tradutod kuratikum ona no binonöv ‚meme‘, ab el ‚Internet meme‘: sot balik elas ‚memes‘). El meme tefon volfi u votükami tikodas e tikamagotas, klu daloy gebön vödi: **volfasuemod* (el Brian Bishop ämobom fomi: **suemodavolf*, ab me nulavöd somik kanoyöv nemön jenädi daglofa siämik ela meme). El Michael Everson ämemükom obis, das el meme ma mod dabina in kuliv sümön ad virud (‚thought virus‘). Ba notodot metaforik: **tikodavirud* < binon-la saido suemovik. Tefü atos cifal äpenom sökölösi: „Mobob, das gebobsös vödis bofik: eli „tikodavirud“ pro utans, kels löfons vödedis bisarik e ba bosilo cogikis, ed eli ‚meme‘ pro utans, kels tikons fefikumo.” Kludo suk vöda lönedik ya no efinikon.

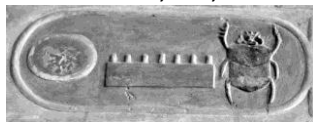
<Pads: 27, 28.>

SMILOBSÖS!

Faraon. Glidö! Kanob-li bonedön büo tabili pö staudöp olas ad nem: ‚Sakrahotep‘?

Guvan. Dikolöd nemi, begö! me tonats balposvotiko!

Faraon. Ekö! Bödil, killiens tel, lien vefafomik, sol, bödil dönu, kap dogä, skarabed.

Mot. Liomödötikna mutob-li sagön ole, ad no tenükön bradi olik love tab ven vilol labön bosi ad fidön? No dalabol-li linegi in mud ola?

Son. Si! o motül! ab brad binon lunikum, ka lineg oba!

<Pad: 28.>

POEDOT.

Fa hiel ‚Aleksandr Blok‘. Petradutöl se Rusänapük fa hiel ‚Oleg Temerov‘.

* * *

Penul.

Neit, lael, sütalampad, pötek.
Vol paelik anu jinon vanik.
Igo pos lifayels kildeg
Nos ucenon. Finod nonik.

Noch', ulica, fonar', apteka,
Bessmyslennyj i tusklyj svet.
Zhivi eshhjo khot' chetvert' veka —
Vsjo budet tak. Iskhoda net.

If deadoyöv, uprimoyös lifi nulik,
Val ojenon dönu pö stad:
Neit, gladöf fluma hulik,
Pötek, lael, sütalampad.

Umrjosh' — nachnjosh' opjat' snachala
I povtoritsja vsjo, kak vstar':
Noch', ledjanaja rjab' kanala,
Apteka, ulica, fonar'.

1912, tobul, 10.

<Pad: 29.>

ODELO, ODELO.

Se lölet tiädü „Poedots in prosad“ fa hiel Ivan Turgenev.

Kio nenkipädik, e nenämöfik, e nesiämöfik del tio alik pefelifädöl binon! Retodis kio nemödikis eposbinükon pos ok! Kio nensiämiko ä stupiko düps at: bal pos votik < epasetikons nosöfio!
E vüo men alik vilon dabinön; spalükon lifi oka, spelon oni, oki it, fütüri... O! beni kion speton ün fütür!

Ab kikodo cedon-li, das dels votik okömöl no osümons ad del at enu pefelifädöl?

Too leno cedon osi. Valemo no löfilon ad letikön; e biton veräto.
„Soö! odelo, odelo!...“ trodon oki, jüs odel at odeifälon oni ini sepül.
Benö! üf ya obinoy in sepül, tän nenvilädo ostopedoy ad letikön.

1879, mayul.

<Pad: 29.>

VIO PLIN SMALIK ÄSUKOM FLENIS. VOLAPÜKAFLENIS.

Fa ‚Daniil Morozov‘.

Bü muls anik ereidob bevüresodo, das proan ela ‚Latino sine flexione‘ (latin nen gramatafinots) vilon tradutön ini yufapükadisin at di ‚Peano‘ eli „Plin smalik“ fa el A. de Saint-Exupéry e fabis anik fa el Aisopos ad propagidön budini oka. Pos nun et jinos lü ob, das mekavapükans nutimik distons de meugakompenans okas paseta tefü lautots pöpedikün. If ün tumyel degzülid ämutoy tradutön ini pükadisin oka pleki: „O Fat obas!“ < ad blöfön gebovi yufapüka okik, nu buükoy ön tef at konoti dö plin, kel älöfom tävis bevüplanetik, e vobotis cogedik slafana konädik Vöna-Grikänik. Bo atos ebinon vobed neklerükama kulivik dü yeltum epasetiköl. Läbo de tikädöp literata zesüdik somik Volapük binon saido edagloföl e digädon läрни. Danädü els ‚Johann Schmidt‘ e ‚Hermann Philipps‘ Volapükans kanons reidön fabis pemäniotöl, e danädü el ‚Ralph Midgley‘ eli „Plin smalik“.

Pö fovöds redakana nüma lätik yela: 1999 < ela „Sirkülapenäd” (gased, kel latikumo pefeablunedon ad el „Vög Volapüka”) el Ralph Midgley so äplänom, kikodo isludom ad tradutön ini Volapük vödemi at (boso ekoräkob rigädi):

Cifal: ‚Bishop’ egetom penedi de söl: ‚Tom Heldt’ < se zif: ‚Kiel’ (Deutän). Ekö! setrat se pened omik:

„Tradutod latinik buka dis tiäd: „Plin smalik” < jinon binön pöpedik in Greta-Britän. Spodan Lireyänik in Deutän änunom obe dö tradutod at, ven äsukob tradutodi gaelik. In Deutän dido no sevoy dö dabin ona. Igo latinitidans fol oba äsevons nosi dö at, jüs egetons oni de ob asä legivoti. Bi dabinon in zif oba bür sperantik, edagetob tradutodi de on, do no kanob suemön igo vödi bal! Nu binon turn olas asä kevolapükanas ad tradutön buki ot ini pük olsik. Kanob nunön ole, das ma plak oba el „Plin smalik” binon vemo fasilik ad patradutön, bi pelauton me vöds balugik, e binon vemo brefik. I binon mu cogedik. (Elärnob Nedänapüki ön mod at büä eprimob ad konletön dabükotis in püks difik bü tim lunüpi.) Dabinons konletans da vol lölik, kels ovilons dalabön tradutodi Volapükik.”

Spelob ladöfiko, das ojuitobs ventüris plina smalik!

Pos beg et el Ralph Midgley: kadäman ä guvan büätiks Volapükanefa, stimakadämal sis dekul yela: 2015 < äprimom vobi oka tefü tradut konota pemäniotöl. Balidnaedo tradutod at pänotükon de yel: 1999 jüesa 2002 medü el „Sirkülapenäd”. Tradutan mödadilo balposvotiko äbejëfom kapiti bal a mul. Kapits anik sotüla et nu binons tuvoviks bevüresodo (sevabo: kapits de 1 jüesa 6, 8, 9, 10, de 12 jüesa 15, 20, 24, 25, dil kilid ä lätik kapita: 26). Pos yels anik tü 2008, yulul, 1, el Ralph it pö nünedaragiv ela ‚Yahoo’ epübom dokümi vödemi lölik tefik ninädöli. Nüned et älabon te vödemi nen magods lautantik. Magods at palecedons dils nedeteilovik buka; def magodas sevädik pö tikodayumäts mödik nemögükon reidani ad suemön vödemi. Klu büä reidan küpälik äprimonöv ad juitön tradutodi, äsötonös nüpladön ini doküm nelölöfik magodis zesüdik. Vobi at eduinom Volapükaflen: ‚Michele De Russi’, e poso enotükom bevüresodo vödemi Volapükik ko magods ün gustul ela 2018. Id eläükom tradutodi setemas anik, kels eklüladons defön. Sis ettim sotül ebo et tradutoda binon sevädik bevü Volapükans nutimik.

Sekü kods seimik bü püb telid ün yel: 2008 < el Ralph Midgley evotabevobom staböfiko tradutodi okik. Kapits primik zül sovemo distons de uts redakamasotüla gasedik, äsva petradutons-la dönuamo. Dils retik buka ejinons pakoräkön. Liedo pö jenets mödikum sotül balid tradutoda binon balugikum, suemovikum e verätikum (do i labon döfis). Tradutan äjinom steifön ad gebön vödis nesuvöfikum, nulavödis nezesüdik (bi vöds calöfik sevädik ya ädabinons). Zuo äprimom tusuvo ta noms Volapüka ad gebädön datifi. I bükapöks nulik mödik äsükons, igo numats äkomädons pla tonats sümik ma fom. Mutob konstatön, das el Ralph Midgley vemo ebadükumom tradutodi okik. Semikna so binos, das mutoyös jelön vödemi legudik ta lautan ona.

Finü yel: 2019 < löfan bal buka: „Plin smalik” < ä bo konletan tradutodas vobota ot ini püks difik epenom cifale attimik ad säkön, va tradutan u Volapükaneft calöfiko proibons ad gebön ön mod seimik sotüli Volapükik konota fa el de Saint-Exupéry. Sekü atos eklülädos, das el „Plin smalik” demü benoseväd rigäda Fransänapükik okanon-la vedön bal vödemas Volapükik pöpedikün, ed obinosös vipabik ad metodön tradutodi dabinik, dat Volapükans fütürik okanons fasiliko suemön vödemi fa el de Saint-Exupéry ed igo dibätükön noli okas Volapüka medü reid buka nitedik. Diseinü atos sis yanul ayela ob e cifal äkevobobs ad koräkön tradutodi ela Ralph Midgley. Pö nüms fovik ela „Vög Volapüka” tradutod at pekoräköl popübön ad sädunön boso dabini mödayelik vödema mu döfika.

Zao bü yels teldeg plin smalik äspikom medü Volapük boso pimiüköl. Ed ekö! fino eprimom ad spikön so verätiko e notodiko, äsva alminutiko konsälidomöv lebukis fa el de Jong. Binos balugälik ad büocedön, das danädü atos ek balidnaedo oluimükon-la me drens sekü kelied kol renar bukapadi, ab valikos okanon-la jenön.

O plin smalik!
Spikol-li Volapüki?

Lesi! Atos zesüdon pro
tävans. Spikoy Volapüki
su planets vel.

<Pads: 30—32.>

Nüm: 5. 2020 mayul. Pads: 33 jü 40.

O Volapükaf lens valöpo!

Ün mäzul ayelik ‚Hermann Philipps‘: cifal < enotükom pö Volapükagrup di ‚Facebook‘ yelodi kilid gaseda obsik, sevabo nümis valik yela: 1993. Nünedis tefik i kanoy dagetön ladetü ‚<http://volapuk.temerov.org/Volapükane/vol/Sirkülapenäd.php>‘. Periodapenäd yela et ninädon nünis mu veütikis dö jenotem Volapüka, bevü votiks penedi fa el Johann Krüger: cifal büätik, dokümi kelik vilob saitön nu:

„Mobs ä vips tefü jäfidam kadäma Vpa.

1. Igo if cedoyöv, das el Volapük ya binon pük deadik, obs: Volapükans neföro dalobsöv posbinükön püki pluuneplu defiki.
2. Demü atos sötobs konsefön Vpi äsva binon-la pük lifik.
3. Te so fägükobs pösodis ad gebön Vpi näi u leigodü püks mätedöl votik.
4. Kadäm Vpa zilonös ad pübön vödalisedi valemik ä balatiki pro püks veütik ninädü el ‚Esperanto‘! (mödotü 1000-3000 vöds).
5. Kadäm obsik steifülonös ad pübön gramatilis Vpa pro püks veütik ma sam gramatila pelautöl fa cifal [Brian Bishop] pro slopans ela ‚Esperanto‘!
6. Kadämans zilonsös ad nutimükön Volapüki, dat kanonös zilälön nog lunüpo!

Ko benovips pro nulayel glidob olis ladöfiko.

F. Johann Krüger, kadämal Vpa.

Yanul 1986.”

Program at eklülädon paledunön fa Volapükans zilik dü degyels anik. Volapük jünu bleibon pagebön as dakosädamedöm bevünetik, igo medü spod. Danädü ‚Ralph Midgley‘ dabinon vödabuk zänodagretik pro Linglänapükans (vobot at petraduton fa ‚Oleg Temerov‘ ini Rusänapük). Nulavöds zesüdik pedatikons pro suemods nutimik. Nu sötobs dibätükön nolis obsik Volapüka, e tefü atos mödikos ya pedunon. ‚André Cherpillod‘ yufü ‚Jean-Claude Caraco‘ elautom vödabuki saido gretiki pro slopans di ‚Esperanto‘. Kadäman: ‚Zhang Yutong‘ elautom vödabuki gretik pro tsyinans e vödabuki tümologik lölöfik Vpa. Gramatibepenot calöfik Vpa tio löliko petraduton ini Rusänapük. Stud somik prodöfik püka obsik laidulonös!

Valikosi gudikün reidanes vipom

Daniil Morozov <dispenäd>.

<Pads: 33, 34.>

VEDOLSÖS SAPIKS MEDÜ EL AISOPOS!

Se ‚The Æsop for Children, Rand McNally & Company, Chicago‘, 1919. Tradutod fa ‚Hermann Philipps‘.

Leon e cuk.

Seimna leon ästepom pleidiko ve fotaveg, e nims äyilons flanio me dalestüm. Te cuk äluvokädöm kofikosi, ven leon äbeigolom omi.

Leon äsenom zuni lesüpik. Ab iflekölo kapi ed ilogölo utani, kel ispikon, älaigolom takediko. No igo ävilom gevön lunulane stimi ad paflapön fa ok me kluv.

No skanolöd dö küpets lunulana! Nonükolöd onis!

The Lion and the Ass

One day as the Lion walked proudly down a forest aisle, and the animals respectfully made way for him, an Ass brayed a scornful remark as he passed.

The Lion felt a flash of anger. But when he turned his head and saw who had spoken, he walked quietly on. He would not honor the fool with even so much as a stroke of his claws.

Do not resent the remarks of a fool. Ignore them.

<Pad: 34.>

LIO TEILOY-LI VÖDIS LEN FIN KEDETA? (2)

Fa „Daniil Morozov”: vicifal.

2. Pos teil vöda dil ona su kedet telid kösömo primon me konsonat, e kedet balid finikon me vokat. Sams:

pri-vilegik, kura-tiko, bevü-netik, lölö-fiko, ste-pas, klä-nedob, paspi-kons, seki-don, kompli-tadils.

If atos tefon koboyümavödi, suvo tonat finik kedeta löpik binon yümatonat. Sams:

volfa-jenäda, meba-mali, gramata-pösod, tonata-koboyumots.

Ye teil somik leno binon pebligöl. Leigodolsös:

pala-tatonatis, kaze-tamal, plunu-mamali, Larabä-napükiks.

3. Pläot bal noma büik mögon: if vöd brefik labon zänodo tonatakoboyumoti vokatas, kels dutons lü binets difik vöda, pos teil kedet donik kanon primön me vokat, as sam: *ki-om!* (el om binon stamäd, vüo silab primik binon foyümot). I logolsös nümedi: 5!

4. Vokats balposvotik tel blibons len fin kedeta löpik. Sams:

gei-likum, mua-mafom, sai-dik, lei-godoyöd, sue-modis, soa-razälül, rei-najelömi, kie-mavik, soe-löl, jui-tön, nelao-diko, dasmei-lölo, edea-dof, bai-vögob, karie-ri, feu-dasöl, lie-göfik, kiö-pao, äsüi-kon, äläü-kom, erea-fom, kio-läbiks, paleo-dükons.

Otos tefon vokati petelöl:

naa-toma, pluu-neplu.

5. Pläot bal noma büik mögon, sevabo daloy teilön vödi len fin kedeta ad spikasilabs, if poyümot: *-äd* < sökon vödalimi ko vokat finik. Sam (se el „Gramat Volapüka”): *palove-ädon.*

[Fövat](#) ofovon.

<Pad: 35.>

REZÄP VOLAPÜKA.

Tradutod Linglänapükik

(fa el R. Midgley)

Two spoonfuls of English,
a little Dutch relish;
a pinch of Italian,
some French sauce to dally on;
now add something Celtic —
mix it all energetic!
Then add this fine brew
to a strong German stew;
with Polish then season,
and Spanish pepper in reason;
twenty drops Hungarian wine
added in will do just fine;
flavour it with Ceylonese,
Hottentot and Japanese;
take some Greek and beat well in,
also Hebrew and Latín;
Scandinavian then pour on

with a knifepoint full of Rus-si-an;
of the language called Telugu,
just a hint, but not too much goo;
powdered Turkish gives some pep;
now kitchenwards with lively step!
Don't forget a few fresh eggs,
then Schleyer's potion — to the dregs!
Cook it well, and with some luck,
from that you'll get a Volapük!

<Pad: 36.>

Volapükäläükotem
(tradutod fa el R. Midgley)

Spuns tel fulü Linglänapük,
I bosil de Nedänapük;
Bos Litaliyänapüka,
Sod Fransänik, äsi püka
Kältanefa — pamigonsöd
Skilo in bül, kel binon pat
Deutänik; nu salolöd
Polänapüko, e lü at
Blinolöd pepi Spanyänik.
Tofis teldeg läükolöd
Vina Macaränik gudik,
Me bos pükas Singalänik,
Hotentotik e Yapänik;
Grikänapüka fe boso,
Hebreya, latina poso.
Gönü kölag sümöl ad sil
Lovegifolöd su migil
Skandinänapükis anik,
Rusänapüka neifatip.
Buf! pük ‚Telugud‘ panemöl
(Te smalikünos pagebö!);
Stürülolöd kälöfiko
Türkänapüki löpio.
Gö! nu lü kvisinöp vifo
(Nögis flifik i zifao
No glömolöd mälis zao!).
Täno di ‚Schleyer‘ it magiv!!
Kvisinolöd vali, e kük
Ovedon suno VOLAPÜK!

<Pad: 36.>

Volapük-Rezept
(vödem rigik)

Zwei Löffel voll Englisch,
Ein wenig Holländisch,
Italienisch ein Bißchen,

Ein französisch Saucischen,
 Dazu etwas Celtish;
 Die tüchtig misch!
 Dann meng' es bei
 Einem stark Deutschen Brei;
 Salz mit der Sprache der Polen,
 Span'schen Pfeffer musst du holen.
 Zwanzig Tropfen Ungarwein
 Thue dann auch noch hinein,
 Würze es mit Singhalesisch,
 Hottentot und Japanesisch,
 Schlage etwas Griechisch drein,
 Auch Hebräisch und Latein;
 Giesse Skaninavisch über
 'ne Messerspitz voll Russisch drüber.
 Von der Sprache der Telugu
 Füg 'ne Kleinigkeit hinzu du,
 Streue etwas Türkisch drauf
 Und trag's zur Küch' in flinkem Lauf;
 Vergiss nicht ein'ge frische Eier.
 Schnell drüber dann den „Schleyer“:
 Koch' es gut, und hast du Glück,
 Wird daraus ein Volapük!

<Pad: 37.>

Tradutod Volapükik
fa el Oleg Temerov

Me Linglänapük spunets tel fulik,
 Nedänapüka dili smalik,
 Litaliyänapüka bosil,
 Di ‚français‘ sositil,
 Kälti nemödo lü atos;
 Utis staböfo migolös!
 Sököli läükolös poso:
 Büli Deutänik boso,
 Polänapük pla sal lönedon,
 Pepi Spanyänik mutol dagetön,
 Vin Macaränik zesüdon veriko.
 Pas täno dunolös somiko:
 Pitolös me püks: singal,
 Yapänapük e hotentotas bal<,
 Grikänapüki dojedolös usio
 Kobü hebrey e latin ga sio;
 Norgi löpao lovegifolös,
 Neifafinoti Rusänapüka sui etos.
 Se pük dravidik
 Läükolös diledi lönedik,
 Stürülolös Türkänapüki pianiko
 E blinolös lü kvisinöp ledraniko;

Nögis flifädik no glömolös,
Vifiko hiel ‚Jleyer‘ pas pos.
Üf odunolöv kuratiko küki —
Ifü benosek udavedükol Volapüki!

<Pad: 37.>

* * *

Bü tim anik hiel Oleg Temerov medü ‚Facebook‘ epübom dokümi labü sotüls anik rezäpa Volapüka; mödiküns etas pekopiedons de maters Volapükagrupa di ‚Yahoo!‘. Danädü atos alan kanon leigodön vödemi ot in püks difik e/u ma tradutans difik (keninükamü vödem pro sevans ela ‚Ido‘ e tradutod fa el Ferenc Jeszenszky pro sevans ela ‚Interlingua‘). Is panotükons sotüls anik etas. Balido, rigädavödem Deutänapükik, kel balidnaedo pepübön ün yel: 1888 < in gased Jveizänik. Telido, tradutod Volapükik fa el Ralph Midgley; anna ästeifom ad jafädön poedoti, kel ösümädonöv kuratikumo binäli vödema rigik. Pö notükam nulik redakamasotüls anik pekobosumons, e setül zuik peläyümon demü rimod. Kilido, tradutod Linglänapükik yela: 1975 < fa otan. Folido, tradutod nulik fa el Oleg Temerov ini Volapük (bo sotül at kuratiküno baiädon ko rigäd Deutänapükik). Tradutan it epenom dö sotül okik: „Yels ti degluls nog epasetikons. Afölölo kösömoti bisarik at (no säkoyös obi: lü kis?<, ‚Schleyer‘ neito ebüdom obe ad dunön atos), anu loseidob revidi obik (liedo, nen predikatod)“.

Binos nitedik, das lautan rigäda no äjinson sevön jafoti ela Schley–er, ab äbüosagon davedi mekavapükas sonemiko heterogenikas, as sam ela ‚Lidepla‘. Datuval semikna äkanom brefükön vödi natapüka, ab leno äbinom lalkiman pükavik so löföf distöfi.

<Pads: 36—38.>

PLIN SMALIK.

Fa ‚Antoine de Saint-Exupéry‘.

1943

Tradutod Volapükik fa ‚Ralph Midgley‘, 1999-2002.

Redakam fa ‚Daniil Morozov‘ e ‚Hermann Philipps‘

tefädo as vicifal e cifal Volapükaneffa, 2020.

HIELE LÉON WERTH.

Spelob, das cils valik opardons obe utosi, das ededietob buki at pösode daülik. Kod digöfik gidükon obi: pösod daülik at binom flen gudikün oba in vol lölik. I kod votik dabinon: pösod daülik at suemom valikosi, igo buki pro cils. Zuo kod kilid dabinon: pösod daülik at lödom in Fransän, kö senom faemi e koldi. Kludo vemo neodom trodi. Ed if kods at no saidons-la, vilob dedietön buki at cile, kel seimna äbinom pösod daülik at. Daülans valik äbinons büo cils (do nemödikans onas memons osi). Sekü atos, votükob dedieta oba:

ELE LÉON WERTH, VEN ÄBINOM HIPUL SMALIK.

Kapit: 1.

Seimna, ven älabob bäldoti yelas mäl, elogob magodi magifik in buk dö fot neviodik, kel pitiädön: „Jenots pebeliföl“. Us pimagulon snek: ‚Boa constrictor‘, kel äslugon natädanimi. Ekö! kopied magoda.

In buk änunoy: „Sneks: ‚Boa constrictor‘ < slugons fanoti löliko, nes cuvön oni. Poso no kanons mufön e slipons dü muls mäl ad dicetön oni.”

Ettimo lunüpo ämeditob dö ventürs in cöngul, ed — obo täno — eplöpob me kölastib ad däsinön däsinoti obik balid. Sevabo: däsinoti obik, nüm: 1. Äbinon soik:

Ejonob mastavoboti oba daülanes ed esäkob ones, va däsinot oba jeikon onis.

Egespikons obe: „Kikodo cedol-li, das hät kanonöv jeikön obis?”

Däsinot oba no ämagulon häti. Ämagulon sneki: ‚Boa constrictor‘, kel ädiceton leefadi. Täno edäsinob ninedi sneka: ‚Boa constrictor‘, dat daülans ökanons suemön osi. Neodons ai plänis. Däsinot obik, nüm: 2 < äbinon soik:

Daülans ekonsälons obe ad zedön däsinu snekas: ‚Boa constrictor‘, efe dulogamovikas u nedulogamovikas, ed ad nitedälön buikummo tefü taledav, jenav, kalkulav e gramat. So eklemob bäldotü lifayels mäl karieri magifik pänana. Pesäkuradükob dub nesek däsinota obik, nüm: 1, e däsinota obik, nüm: 2. Daülans neai suemons ito bosj, e binos fenüköl pro cils ad gevön ones ai plu plänedis.

Sekü atos, ämutob välön jäfüdi votik, e pla etos elärnob ad stirön flitömis. Äflitob valöpo in vol. E taledav vo efruton obi vemo. Äsevedob, vio ödistidoy pö logam balid Tsyinäni ed eläni ‚Arizona‘. Atos binon vemo frutik, if epölavegoy neito.

So dü lifatim oba äkosädob suvo ko mens fefik mödik. Älifob lunüpo bevü daülans. Eküpedob onis nilao. Atos no vemo egudükumon cedi obik dö ons.

Ven ikolkömob pösodi, kel ijinon lü ob boso tikafägik, äjonob atane diseinü sperimänt däsinoti obik, nüm: 1, keli ai äkipedob. Ävilob seivön, va jenöfo pösod et äbinon-la suemik. Ab alan igespikon obe: „At binon hät.” Täno no äspikob etane dö sneks: ‚Boa constrictor‘, ni dö fots neviodik, ni dö stels. Älönülob ma suemamod ona. Äspikob etane dö kadapled: ‚bridge‘, dö golf, dö bolit e dö kravats. E daülan at vemo äkotenon ad vedön sevädikan mana so visedälika.

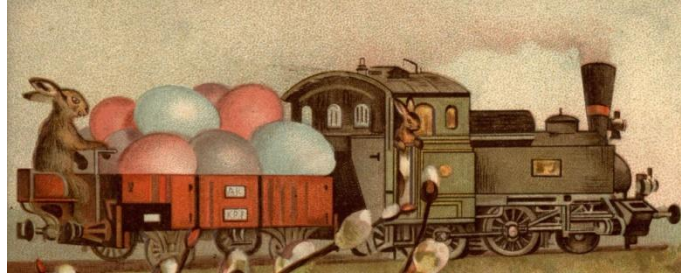
[Fövot](#) ofovon in nüm yunula.

<Pads: 38—40.>

PÖ Vpagrup di ‚Facebook‘ enu pemäniotom hiel Gustaf Jacob Tersmeden (1834–1893), kel älifom tö ‚Örebro‘ (Svedän), kö ävobom as calan trenavegik e zao ün degyel 80id äduinom spikädi dö Vp, nolan e slopan kela äbinom. Nem omik äkomädon in gasesds Vpik anik ettimik, ab ädefon in liseds Vpanas pidiplomöl. I dabimon yegeed brefikün dö otan in diläd Vpik ela ‚Wikipedia‘. Jenet at nogna blöfon, vio fikulos ad jafädön lisedi lölöfik Vpanas timäda di ‚Schleyer‘. Lisedi saido vietöfiki somikas kanoy vestigön is: ‚<http://volapuk.temerov.org/Volapükane/vol/liseds.php#rigik>‘.

<Pad: 40.>

IN nüm ämulik vönaoloveikod veütik penefölon: pasatavips edefons. Ayelo nemödikans jinons memön zäladelä at, bi lievs pasatik äcemofanäbons ma büdüls sanavanas kodü spearükam valöpo viruda nulik e no äkanons blinön nögis. To latikam vemik redakan vipom valanes benoladälodi pötü pasatazäl ya epasetiköl e livükami sunikün lieves.

<Pad: 40.>

Nüm: 6. 2020 yunul. Pads: 41 jü 48.

O Volapükaf lens valöpo!

Sis lunüp Volapükans löfilons ad reidön vödemis ot, su kels kuliv Volapükik äsvo pestabon-la. Binon sevädik sperimänt ela Johann Schmidt, kel etradutom konoti: „Bienalak“ < posä jiel Emma Borggreve ädunof otosi ün yel: 1891. Ye atos no äbinon jenet balik. El Wilhelm Hansen äpübom as konlet tradutodas okik buki ko koneds lautanas Danänik, kel äninädon vödemis dis tiäds: „Dökil nejönik“ (fa ‚Andersen‘), „Kläns neita“ (fa ‚Schmidt‘), „Löf e telegam“ (fa ‚Drachmann‘). Danädü tradutan seimik nulädikum kanoy reidön tradutodis tefik ini Volapük nuik, sevabo: „Dökül nejönik“, „Kläns neita“, „Löf e telegram“. El Arie de Jong änotükom redakamasotülis tel lautota: „Sevädan vönädik. Kiovamik äbinos, e kiofagik“. Äjinom palanälükön ad tradut et fa sam dokana: ‚H. van de Stadt‘, hikel ün yel: 1891 < in ‚Arnhem‘ äpübom brekoti tiädü „Lio levamik äbinos e lio lefagik“ se el „Pesevan elsik sembal“. Binos nitedik, das bükot ot ela H. van de Stadt äninädon märi: „Stonacöpel yapänik“ (sevabo „Stonicöpan Yapänik“ bai tradutod fa revidan Volapüka).

Sümikos laijenon jünu. Mär benosevädik dö fey se tidabuk sperantik fa el Zamenhof petraduton ini Volapük kilna: sotül balid epubon in el „Volapükagased pro Nedänapükans“, e poso pepübons sotüls fa el Igor Wasilewski (ün yel: 2010) e fa el André Cherpillod (in tidodem Volapüka ün yel: 2016). Gased obsik enu dönu ekoedon reidön eli „Plin smalik“ e rezäpi Volapüka...

Sekü atos ai fredob, ven tradutan seimik gretükumon kulivi Volapüka me vödems e lautans nuliks. Ön tef at binos läb vemik, das medü „Vög Volapüka“ el Oleg Temerov oseivükom Volapükaneffe konoti fa el Conan Doyle dö dog jeikik elas ‚Baskervilles‘. Juiti dü reid lautota at vipom valanes redakan:

‚Daniil Morozov‘ <dispenäd>.

<Pad: 41.>

KÖLS SÜMBOLIK VOLAPÜKA.

Ma bespiks bevüresodik.

Ün mayul at Vpan zilic ön magälanem: ‚BlueRider‘ < pö spikotamadiläd bal ela ‚Discord‘ äküpälukon, das in Vpagaseds vönädik pimäniotons köls Vpa, sevabo pinunos, das dü plösen dramata: „Munadaeg smalik“ (= „Munagrahan smalik“) tö löd ela Waldemar Rosenberger in Sämt- ‚Peterburg‘ ün 1889 jikomölanes pilegivons violafloreds ko nüpenäd goldakölik: „1879–1889“, sodas florableds violätik, stags grünik e numats goldakölik üjonedons kobo kölis kil Vpa. Köls at eklülädons pagebö n bü lunüp as sevädovamals Vpanas; datuval äpenom tefü atos sökölisi:

632 <nüm pübota>. Gespik.

Vomüle ä Vpi-jitidane: ‚D. T. i. M.‘: Si! leigoäsä Vp ya labon laido monogrami oka, leigoso laido labon i **kölis** kil oka, sevabo *violäti*, *goldaköli* e *grüni*, bi Vp eprimon daglofi oka so mükiko, äs *viol*; neodon ad benoplöp *goldi* mödik; e *spelön* (*diseinön*) ad ai blinön dabeni gretikün menefe. — Atos saidonös pro sapikans!

(Ekö! vödem ot ma noms Volapüka ettimik:

632. Gesag.

Vomüle of-vpa.-tidel(e) D. T. i. M.: Si! äslik vp. *ailabom* ya monogami oma, leiko *ailabom* i **kölis** kil oma, o. b. violeti, golüdi e glüni, bi vp. *ebeginom* müko, äs *viöl*; nedom al mostep golüdi mödik; e spelom, *aiblinön* läbadi gletikün menade. — Sätö sapales! [„Volapükabled“, novulanüm ela 1885, pad: 258])

Poso ‚Schleyer‘ änunom, das ikoedom mekö n kvatädeli: ‚Josef Koppold‘ < in ‚München‘ tanodis kilkölik tefik, kels äkanons pagebö n asä mod deköfik propagida Vpa, sevabo:

716. Mäkots.

Volapüka *mäkots* ko *köls* kil Volapüka (grün, goldaköl e violät) ai kanons pasivön de Vpabür in ‚Konstanz‘ fomü:

- a) tanods *lunikum* (züi blöt) ko spiked: „Menade bal püki bal!“ (= „Menefe bal, püki bal!“) tä maks bal e lafik;
- ä) tanods *brefik* (leni jäns pokaglokas) leigo sa spiked tä fenigs teldeg.
(Ekö! vödem rigädik datuvala:

716. Demals.

Volapüka demals in köls kil volapüka (glün, golüd e violet) aikanoms pasivön de bür vpa. in Konstanz:

- a. tans lonedikum (zi blöti) ko välapüked ‚Menadè bal püki bal!‘ plo maks bal e lafik;
- e. tans blefik (len ketis pokaglokas) leigo sa välapüked plo fenigs tels.

[„Volapükabled“, yunulanüm ela 1886, pad: 286]]

Köls et äjinons pagebön as sümbols Vpa dü yels mödik; samo ün 1900 limans Vpakluba Stiränik äbegons mu draniko ad lenlabön tanodis kilkölik ot Vpanes, kels övisitons dajonädi di ‚Paris‘, bo dat Volapük ösevädikon vemikummo.

Jinos, das nu i kanoy gebön paläti ot pro zeils sümik. Ad jonülön osi, el Radu Chinan: Vpan vemo zilik (no tefom-li ön mod seimik eli BlueRider?) < emekom ed enotükom bevüresodo stäni kilkölik sököl:

<Pads: 42, 43.>

DOG ELAS ‚BASKERVILLES‘.

Konot fa hiel ‚Arthur Conan Doyle‘.

Petradutöl ini Volapük fa hiel ‚Oleg Temerov‘.

Kapit balid. Söl: ‚Sherlock Holmes‘.

Söl: ‚Sherlock Holmes‘, kel kösömo älöädöm se bed vemo latiko ün göds, pläsif jenets et no selediks, ven ägalom dü neit lölik, äseadom len tab ed äjanedom. Ästanob su fönataped ed äkipob stafi, keli visitan obsik iblibükon äneito. Äbinon boadadin gudik bigik labü stafagnob läfafomik: bal yegas, kels panemons as „dabata-staf“. Lin largentik labü vidot mö puid ze bal äbinon nemediko dis gnob. Vödem: „Hiele ‚James Mortimer‘: L.K.R.K. < de flens omik di ‚M.C.C.‘ ” < kobü dät: „1884“ < pinüködon su lin. At äbinon spatastaf süenöfik, nämöfik, konfidovik: somik, kelis famülasanans vönädaticimik äköömoms ad gebön.

„O ‚Watson‘! kisi cedol-li dö atos?“

‚Holmes‘ äseadom ko bäk oka äl ob, e me nos isäklänedob jäfi obik.

„Lio etüvülol-li, kelosi ädunob? Kredob, das labol logis len kapapödot!“

„Nemu labob kafakeni largentik magifiko pesmufetöli stadöli fo ob“, esagom. „Ab, o ‚Watson‘! sagolös obe, kisi tikol-li dö staf visitana obsik? Ga givot at vemo veüton, bi ineküpobs utani e no suemobs desini ona. Letolös obe ad dalilön bepenami olik mena at, pestaböli su nülogam olik stafa at.“

„Cedob,“ esagob, letöbidölo ad söfölon metodis kompenana obik, „das söl at: ‚Mortimer‘ < binom sanan bäddilik beniköl ä padalestümöl, kodä sevädans oma elegivons ome jonüli somik danöfa oksik.“

„Gudö!“ ‚Holmes‘ esagom. „Süperö!“

„Zuo niludob, das mu luveratiko etan binom sanan länädik, kel mutom tevön futo.“

„Demü kod kinik-li?“

„Bi staf at, toä rigiko ebinon vemo jönik, binom sovimiko kräköfik, das töbo fomälob-la sanani

zifik geböl oni. Finot bigik ferik pivorükon löliko; jinos, das äbevegom fagoti gretik.”

„Sagod kiodinöfälik!” ,Holmes’ esagom.

„Zuo, nog el „flens omik di ‚M.C.C.’ ” at. Cedob, das utos sinifon klubi, mu niludo monita-klubi, limanes kela bo äduinom duneti sanik, kel pibläfon ome me legivot smalik at.”

„Vö! o ‚Watson’! ebepluol oli!” ,Holmes’ esagom, estutölo me bäk oka ta stutöm stula ed efilidölo zigarüli. „Mutob küpetön, das, löföfiko bepenölo duinodis pülik obik, kösömiko smalükol fägis lönik. Ifi ol it no kleilükol säkädi, äsä bos pelitüköl, jonidol äs svieta-dugian. Anikans, no dalabölo täleni, too labons fägi küpädik ad davedükön oni pö votikans. Dasevob, o flen obik! das debob ole levemo.”

Büikummo neai äsagom somikosi, e mutob koefön, das vemo ejuitob vödis omik, kodä suvo pälenofob dub lindif omik tefü stunid obik kol om e tefü steifüls obik ad notükön metodis omik. Zuo äpleidob, cedölo, das sovemo ibemastob siti omik plago e dub atos imeritob lobüli oma. Nu älesumom stafi se nams obik e dü minuts ömik ädalogom uti te me logs okik. Täno, klatiko nitedälikölo tefü bos, äflanioseitom zigarüli, äpolom spatastafi lä fenätavitür e dönu älelogom oni yufü luskop.

„Nitedos, do binos komunik”, äsagom, gegolölo lü spadül löfik okik söfa. „Fümiko jonäds ömik dabinsons su staf. Seikons obes blöfastabi ad kludods anik.”

„Enedemob-li bos?” äsäkob lucädo. „Spetob, das eneküpob-li nosi veütik pö atos?”

„Liedö! o ‚Watson’ digik obik! pluamanum kludodas olik binon pölik. Ven esagob, das dunükol obi, jenöfo ediseinob: küpölo pökodis olik, lunomiko reafob ad verat dub atos. No epölacedol lölöfiko pö jenet at. Etan fümö binom sanan länädik. Zuo futatävom levemo.”

[Fövot ofovon.](#)

<Pads: 43—45.>

PLIN SMALIK.

Kapit: 2.

So älifob soaliko, nen ek, ko kelan äkanoböv jenöfo spikön, jüi havar in däsärt: Saharän < bü yels mäl. Bos ibrekon in mufükian flitöma obik, e bi kobü ob ädabinsons ni cinädan, ni tävans, äblümükob obi ad dadunön te balo nätukami fikulik. De atos äsekidon, ölifob ud ödeadob. Älabob vati ad drinön ön mödot, kel töbo ösaidon-la ünü dels jöl.

Ün soar balid klu eslipikob su sab ön fagot mö liöls mil de topäd alseimik pebelödöl. Äbinob nog mödo soalikum, ka nafädan su floted zänodü sean. Kluö! fomälolsös süpädi oba! ven ün delaprim vögil drolik egalükon obi. Äsagon:

„Begö!... däsinolös pro ob jipi!...”

„Kis-li?”

„Däsinolös pro ob jipi!...”

Älöbunob ad stanön su futs obik, äsva leklär idrefon-la obi. Äröbob nämöfiko logis oba. Küpälo äzilogedob. Ed ekö! ilogob manili smalik go nekomuniki, kelan graviko älelogom obi. Ekö! pöträt gudikün, pö kel latikummo eplöpob ad söjafädön magedi oma. Ye däsinot obik fümö binon mödo neplu dafredüköl leigodü rigädasaman. No ebinob kodädan atosa. Bäldotü yels mäl pesäkuradükob tefü karier fütürük obik pänana fa daülans, ed elärnob ad däsinön nosi, pläamü sneks: ‚Boa constrictor’ nedulogamovik, e sneks: ‚Boa constrictor’ dulogamovik.

So älülogedob pubodi at ko logs sekü stun go klöpiks ivedöls. No glömolsös! das ästadb öñ fagot mö liöls mil de topäd alik päbelödöl. Ye manil smalik konota obik äjinom lü ob ni epölavegöl, ni lefenik, ni fefaemöl, ni deiguiröl dub soaf, ni dadredälik. Leno älogotom äs cil, kel piperon-la zänodü däsärt fagotü liöls mil de topäd alik päbelödöl.

Ven fino dönu äfägob ad spikön, äsagob ome:

„Ab... kisi dunol-li is?”

E täno ädönuom vemo nelaodiko, äsä spikoy dö din veütik:

„Begö!... Däsinolös pro ob jipi!...”

If klänöfot kodon magädi tuvemik, täñ no künoy ad bitön äs nelobedan. Fe atos äjinon lü ob vero nesiämik us: fagotü liöls mil de topäd alseimik päbelödöl ä pö deadamariskäd, ab äsüramenob se pok obik papürabledi e peni. Ye täno äreafoob ad memot, das ledino istudob taledavi, jenavi, kalkulavi e gramati, ed äsagob manile smalik (äjonülölo bosilo miladälodi), das no äskilob tefü däsinalekan. Ägespikom obe:

„No veütos. Däsinolös pro ob jipi!”

Ibä büo neföro idäsinob jipi, dönuamo äsöjafädob pro om bali däsinotas tel, kelis teiko äfägob ad meköñ. Sevabo uti, kel ämagulon sneki nedulogamovik: ‚Boa constrictor’. Ed äbluvikob, ven ilielob gespikön manili smalik:

„Nö! nö! no neodob leefadi ninü el ‚Boa’. El ‚Boa’ binon vemo riskädik, e leefad binon tu gretamafädik. Lomü ob val binon mu smalik. Neodob jipi. Däsinolös pro ob jipi!”

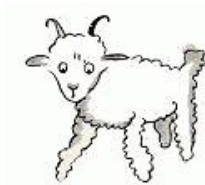
Täno ädäsinob osi.

Älogedom küpäliko, täno äspikom:

„Nö! at ya binon vemo malädik. Magolös jipi votik!”

Ämekob däsinoti:

Flen obik äsmililom göniko ed äsagom ko sufäd:

„Ol it logol gudiko... at no binon jip, ab hijip. Labom honis...”

Klu nogna ävotabevobob däsinoti obik.

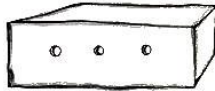

Ab pärefudon, äsä däsinots büik:

„At binon tu bäldik. Neodob jipi, kel olifon lunüpo.”

Täno inesufädikölo, bi äspidob ad primön säbinädükami mufükiana se flitöm obik, äskätob viföfiko däsinoti sököl. Ed äsagob groböfiko ome:

„Ekö! bog. Jip, keli vilol, binon nino.”

Ab ästunikob, bi ilogob äsvo stralön logodi cödana yunik oba:

„Binos kuratiko utos, kelosi evilob. Cedü ol ozesüdon-li yeb ön mafäd gretik pro jip at?”

„Kodü kis esäkol-li?”

„Bi lomü ob val binon go smalik...”

„Fümiko osaidon pro on. Egivob ole jipi vo smaliki.”

Äbiegädöm me kap love däsinot:

„Jenöfo jip at no binon tuvemo smalik... Ö! eslipikon.”

Ön mod somik ekosükob obi ko plin smalik.

[Fövot ofovon ün yulul.](#)

<Pads: 46—48.>

SMILOBSÖS!

1.

Bai vestig novalik nulikün, gebäd fraseoda: „bai vestig nolavik nulikün” < saidon ad kredidön seimikosi dötumes züldeg pöpama.

2.

„Vüö! Skilol-li pö mök zibas?”

„Lesi! vemo benosmekiko бүкötob fromadi.”

<Pad: 48.>

Nüm: 7. 2020 yulul. Pads: 49 jü 60.

O Volapükaf lens valöpo!

Ün yunul ayelik cifal: ‚Hermann Philipps‘ epübom bevüresodo sotüli nulik vödabuka legudik okik, kel pestabon su fövots fa el de Jong ad vödabuk gretik calöfik Volapüka. Fövots et bü yels mödik pedigitükons fa el Jean-Claude Caraco: vicifal ettimik. Om it in pened okik yela: 1993 < hiele Ralph Midgley so äbepenom, vio idagetom fonätapenädis veütik at de bukem ela F. Johann Krüger: cifal büätik:

„Ven älükömob lü Amsterdam, (ün gustul ayelik) söl: Van Dijk (kel äbinom flen söla: Krüger) ätelefonom läde: Krüger (jviudan), dat örajanobs ko of. Tü odel, ävisitobs ofi, ab no plu äsevofo, va idalof givön valikosi obe, bi söl: de Jong (son ela Arie de Jong) ibegom ad mopolön lü söl: Hauptenthal (lautan Deutänik) dinädis Volapükik tefü fat okik. Votaflano, ävilof vagükön mu vifiko domi okik. Klu ädilob atmodo: doküms jenavik pro Hauptenthal, doküms pükavik pro obs.

Läd: Krüger äbegof obe ad telefonön söle de Jong, dat ökölkömob omi. Tü odel, dönu ävisitobs lädi: Krüger, ab atnaedo lo söl: de Jong; äplänob ome, das söl: Hauptenthal no gebom Volapüki, du obs gebobs oni. Äbinom vemo kotenik ad sevön, das pük fata oma nog pagebon. Äkonom obes, das fat omik ivilom tidön ome Volapüki, ab pük vemo no ipliton ome; klu äbegom mote okik ad spikön fate, dat öleadomös omi takediko. Söl: de Jong vo binom men vemo keinik.

Bevü doküms nitedik, kelis emopolob, dabinons fövots ela „Vödabuk Volapüka“. In ats, etuvob nemis pledakadas:

Klurs fol binons: **pik, kör, träf*, kar.**

Ekö! nems pledakadas anik: **karahad, körareg, pikaläd, träfaman, karadeg, köralul, pikafol, träfatel.**”

Juiti pö vestig vödalisedas dub töbids mödikanas pekipedölas vipom valanes redakan:

* U: „trif“ < ma vödabuk ela 1931.

,Daniil Morozov‘ <dispenäd>.

<Pad: 49.>

LIO TEILOY-LI VÖDIS LEN FIN KEDETA? (3)

Fa ‚Daniil Morozov‘: vicifal.

6. If konsonats tel ekomädons len fin kedeta, tän stukot vödifomamik flunon teili. If konsonats dutons lü stamäd bal, konsonat balid blibon su kedet löpik, e telid pafeaplodon sui kedet donik. Sams:

kon-sonat, lad-värbs, odis-tonöv, padis-tükons, sub-satik, lin-difos, sub-yeti, Span-yänapük, evol-fon, bäl-dotakompenans, killamoniaktelvedbalkloridilkobal-tina(tel)klorid (sevabo: $[\text{Co}(\text{NH}_3)_3(\text{H}_2\text{O})_2\text{Cl}]\text{Cl}_2$).

Ven konsonats dutons lü binets difik koboyümavöda, vöd pateilon ön mod sümik. Sams:

okol-kömoy, len-lägam, sus-numiko, kos-golön, dis-penädi, nen-völadiks, deg-yels.

Pönops dalabik de pönops pösodik plunumik i pateilons so: *ok-sik, ob-sik.*

Otos tefon numavödis u nemis kompliakobotas kiemavik, sevabo:

jöl-tumveldegzül, folhidritel-fosfatazüd (ü: $\text{H}_4\text{P}_2\text{O}_7$), *follamoniaktelnitrikobaltinatellamoniakfolnitrikobaltinat* (ü: $[\text{Co}(\text{NH}_3)_4(\text{NO}_2)_2][\text{Co}(\text{NH}_3)_2(\text{NO}_2)_4]$).

Pö teil koboädavöda yümatonat u vokat finik vödalima muton blibön len fin kedeta balid, e tonatakoboyumot binü konsonats tel pafeaplodon sui kedet telid. Sams:

pade-breikon, pade-klinons, pa-pronon, möga-stad, möga-stada, mona-stad, loka-glätik, züda-stabots.

Balna ön mod sümik peteilon rigavöd, sevabo: *pro-gram*.

7. If konsonats kil sökons odis, tän num alik konsonatas blibon len fin kedeta balid, e votiks pafeapladons sui kedets balidfovik. Pö atos daloy demön stukoti vödifomamik. Sams:

kom-plitik, Ling-länik, kalinaballamoniakbalvatedkil-kloridilbalnitritilkrominat (ü: $K[Cr(NH_3)(H_2O)Cl_3(NO_2)]$), *folvatedtelkloridilkromina(bal)-kloridtelvated* (ü: $[Cr(H_2O)_4Cl_2]Cl+2H_2O$).

8. Brefods kanons pateilön len fin kedeta ma noms valemik. Sams: *Vpa-vöda, Vpiti-dabuks, Vpa-gased*.

9. If vöd no pagebon nen teilamalül, malül at kanon komädon pö fin kedeta, as sam: *Tsyegän-Slovakän*.

Vöd bal kanon labön teilamalülis anik, sevabo noe pö fin kedeta, abi ma noms votik bagafa löpo pemäniotöla. Sams:

Vöna-Grikäna-püka, sekretan-kä-dan.

Vöd labü yümamalül i kanon pateilön pö fin kedeta. Sams: *se=vol-li, ka=nol-li, la=bob-la*.

I vilob penön bosu dö malülam. Bai „Gramat Volapüka” mutoy-la distidön teila- e yümamalüli. Jenöfo malüls at binons distiks ma jäfid. Teilamalül malon, das vöd peteilon te logamo, ed atos no flunon proni. Fasilo kanoyöv moädön teilamalüli, ab gebäd mayuda in zänod vöda no logotonöv jöniko (**NolüdaMerop*), bi no baiädon ko vönaoloveikods pükas pepenöl mödikün; koboyümayöds ko lims leigalonöfik e suvo ko poyümot ot nen malül patik pareidonsöv fikulikumo (**generalmaredal*; zuo mastans Volapüka semikna äteiloms demü suemov vifikum i vödis lunik votik, as sams: *teda-raistokrataneft, yufapüka-jenotem*; jenet sümik süikon, ven demü brefükam moädoy limi leigik vödas nilädik tikodayumäta seimik, sams: „Löpa- e Dona-Lägüptän”, „bambuda- e pamableds”); pö fin kedeta teilamalül vemiküno zesüdon, bi malon, das vöd no nog efinikon, sevabo vöd nonik brefik seimik pegebon. Yümamalül malon, das vödül (-la u -li) pegebon. Malül at papladon fo silab, kel no labon kazeti; nen malül at värbafooms mödik sümionsöv ad subsat in genitif, zuo kanonsöv pareidön mudöfo neverätiko, efe ko kazet pö silab lätik. Malül ot malon patis pronik in penät fonetik e pagebon pö penam foginavödas ma noms lotografa foginänapüka tefik.

Ün tumyel teldegid teilamalüls Volapükik plago pägebons te telna, sevabo pö dabük elas „Gramat Volapüka” fa el Arie de Jong e „Vödabuk Volapüka pro Deutänapükans” fa otan. Latikumo pägebon te malül fomü liunil brefik. Mu luveratiko kod atosa no binon menod Volapüka, ab def sümbolas ömik in büköps Nedänik ettimik. Pö tonatotiseid nünömik neletian nonik somik dabinon. Volapükan-tonatotiseidan nutimo kanon välön ali sökolas sümbolas di ‚Unicode’:

Penät.	Sümbol.	Kot numik.
Tonatasot di ‚Fraktur’ (sümbol slobik)	≈	2E17
Silabapenät Kanadänik	=	1400
Silabapenäts Yapänik, sevabo: ‚katakana’ e ‚hiragana’	=	30A0
Leigamalül brefik	=	A78A.

Mögis somik nünömas ai geboms Volapükans leskilik: els ‚Zhang Yutong’ ü ‚Danny Zhang’: kadäman Volapüka < e ‚Oleg Temerov’. Binoms dasamans tefü dönulifükam distida kuratik vü teila- e yümamalüls. Reidans küpälik ya eküpons teilamalülis su pads anik ela „Vög Volapüka”. Bo gebäd laidik teilamalüla binon tikavik e komandabik. Too def distida vü malüls at leno binon pöl, bi baiädon ko vönaoloveikods mödayelik geba Volapüka. Ön tef at lib binonös: Volapükan alik dalon gebön liunili telik (teilamalüli) näi liunil kösömik (yümamalül), u te yümamalüli.

Pö gebäd laidik teilamalüla säkäd nog bal edavedonöv: lio bitoy-li, üf pö prim kedeta komädon vödül (-li u -la), u dil vöda foginänapükik po yümamalül? El „Gramat Volapüka” no ekleilükon säkädi at. Ma bagaf: 137 (lised poyümotas), if vödül pagebon soelölo, teilamalül fo yümamalül papladon-la (≈-la, ≈-li). Ma registrar lafabik lebuka ot, fo vödül Volapükik ai yümamalül papladon, ed if yümamalül pepladonöv, tän teilamalül nezesüdon-la. Ma sam bagafa: 137, pö fin kedeta kanons-la pagebön kobo malüls bofik pemäniotöl, sevabo teilamalül ad malön teili vöda komplitik,

e yümamalül ad malön modi prona ud ad sümädön penamamodi natapüka seimik. Obo cedob, das pö jenets somik yümamalül saidon-la, ab Volapükakadäm seimüpo okanon-la sludön ad fölon tefü atos prinsipi votik.

<Pads: 50—53.>

DOG ELAS ,BASKERVILLES’.

Konot fa hiel ,Arthur Conan Doyle’.

Petradutöl se Linglänapük fa hiel ,Oleg Temerov’.

Kapit balid (dil telid).

„Kludo egidetob.”

„Tefü atos.”

„Ab nos komädon plu.”

„Nö! nö! o ,Watson’ digik obik! nog bos komädon, sio komädon. Samo läükoböv lü atos, das legivot pelegivon sanane luveratikumo de malädanöp, ka de klub monitik, zu ven primatonats: ,C.C.’ < sökons malädanöpi at, nem: ,Charing Cross’< natöfo süikon.”

„Ba gidetol.”

„Val lüodükon ad mög luveratik at. Üf lecedobsöv atosi büocedi gebabik, täno olabobsöv büostipoti zuik ad dönustukön pösodöfi visitana nesevädik et.”

„Gudö! täno, büocedölo, das el ,M.C.C.’ at sinifonöv eli „Malädanöp: ,Charing Cross’ ”, kludodi kinik kanobs-li dagetön fovo?”

„Nos nog jinon-li klülik? Ga sevol metodis obik. Gebädolöd onis!”

„Nog te kanob küpön kludodi klülik: etan äplägom vobi oka pö zif¹ büä ifealotädöm lü länäd.”

„Cedob, das nog kanobs tühön bosu pö atos. Betikolös atosi somo. Ön dinäd kinik legivot somik pelegivon-li mu niludo? Kitimo flens omik kobo esludikonsöv-li ad givön stafi at ome as jonül böniäla oksik? Klülädo ven sanan: ,Mortimer’ < elüvom cali oka pö malädanöp ad primön plagi sanavik privatik. Sevobs, das din at pelegivon. Büocedobs, das etökom cali pö malädanöp ad plag in länäd. Täno kanobs-li kühön ad niludön, das legivot at pelegivon pötü vobapladvotükam?”

„Atos vo jinon binön luveratik.”

„Täno demolös, das no äkanom dutön lü malädanöpastäf, bi te men labü plag gidöfik tö ,London’ dalon labülön cali somik, ab somikan töbo fealotädönöv lü länäd. Kim üfo äbinom-li? Üf ädunodom pö malädanöp, ye no äledutom lü stäf, täno äkanom dunodön te as käläda-sanan², cal kelik binon bosilo löpikum ka ut plägastudana sanava. Zuo isädünikom bü yels lul — ekö! dät su staf. Kludo famülasanen cädik olik bäldota madik äsvo efesmokom-la in lut, o ,Watson’ digik obik! ed eplaikom etani yunan labü bäldot yelas läs kildegas: seiman flenöfik, nedinitiälük, disipik ä laban dogä pelöföl, keli zao bepenoböv as dabinian gretikum ka nästadog³, ab smalikum ka doeg.”

Äsmilob nekredölo, du ,Sherlock Holmes’ ästutom me bäk oka ta stutöm söfa okik ed äsübladom smokalefogilis linafomik löpio ä l nufed ävebölis.

Küpets e vöds nekösömik.

¹ Sevabo: ,London’.

² Dona-sanan daküpedöl malädanis e lödöl pö malädanöp.

³ Nästadog = ,terrier’.

[Fövot](#) ofovon in nüm gustula.

<Pads: 53, 54.>

MUSED MENEFALEVOLFA.

Fa ,Frank Roger', tiäd rigik: ,The Museum', tradutod Volapükik fa ,Hermann Philipps'.

Dil balid.

Vüd äbinon netadunovik.

Igetob penedi, in kel äreidob: „Vüdocs oli ad visitön lenuliki musedi obsik, büä pomaifükon pro publüg valemik. Olabol pöti ad belifön bofi mu nitediki. Mused pestabon su disin lölika nulik: nulod, kel ostunükon oli. Neföro büo levolf menefa — de prim oka ün büjenotem jü nutim — pädajonädon ön mod somik kurata nolavik e kovena pro visitans. Vo atos binon lof, keli no okanol tadunön”.

Pos tik brefüpik äsludob ad vestigön atosi, ed ätelefonob pö nümi, kel pemänioton in pened. Ek me vög löföfik ägespikon, das äplidons vemo nitedi oba tefü lof onfik. Ün sudel balidfovik ösedons joföri ad ramenön obi.

Äsäkob, kikodo ivüdons obi ed ätöbidons so vemo, e man ägespikom, das pivälob demü „patädadisina pro buamalotans” onfik, pats mödikum dö kel ösökons latikumo. Leno äkudobös dö seimos, e val öklilikon ün tim lönedik.

Äsludob ad steifülön atosi, ed ädasumob lofi.

Jenöfo ün sudel joför äpubom ad ramenön obi. Pos minuts zao degluls ärivobs diseinöpi obsik in plödaharad. Mused äklülädon binön bumot nulädik gretota tämik ko fasad voätik binü glät e metal.

Päninükob, ed päbenogetedob fa man, kel äjonodom oki as ,Conrad Ronson': cif räyuna patädadisina museda.

„Fredob vemo, das ädasumol vüdi obsik”, äsagom glidölo obi me nam. „Bo no elilol bofi dö mused obsik. Kod atosa binon, das nog blebobs neküpidiks bü maifükam calöfik sunik. Attimo mused binon lügolovik tio te pro nolavans u medü vüd, äsä ön jenet tefü ol.”

Älofoy obe drinedi, ed äpladobs obis sui stuls kovenik in vestibül spadöfik.

„No papölkölös dub gretot jino pülik museda”, man äsagom. „Sekü kods plagöfik lecems mödikün binons distaliks. Oküpol, das mused jenöfo binon vemo gretik. Niludob, das sevol-li diseini stitoda at?”

„Menefalevolf”, ägespikob. „Pämänioton in vüdapened olsik.”

„Kuratö! Dunamod obsik binon stunükölo nulik, äsä ologol. Podugol da lecems ön mod lölika itjäfidik. Atos ofödon vemo belifoti pro visitan. E nu mobob, das no plu ostopädoboli. Begöl gololös ad fölön nuläli olik! Spelob, das ojuitol stebi in mused obsik.”

Man älöädöm ed ävinegom obi ad sökön oki. Büiküno ätikob, das ödugädöm obi, ye ad sädredikam oba äjonom balugiko obe vegi lü nügolöp. Usao ädalob laigolön soeliko.

Ägolob ve luyal lafadagik, kel ädugon lü lecem balid.

Pos steps anik ästopob. Töbo äkredob utosi, kelosi älogob. Atos no älogoton äs lecem. Ästanob zänodü länod in pats kuratikün piblümüköl, kel äjinon tenikön in lüods valik. Nedeto älogob trupi timenas*. Hinims anik äfidoms ud äseatoms is ed us. Jinims äjäfikofs me cilils oksik, du cils bäldikum anik äzirönons ed äpledons.

Baijenöf züäda ävoätükon obi, ed äletikob dö mod, vio atos pädageton. Äbinon-li plösenot fa nünöm piprodöl? U dabinäds at äbinons-li cinamens roulis oksik ma programs plösenöls? E lio länod lölik at pilemekon-li?

Val älogoton tu legik ad binön te dajonädagegs musedik. Vo älogoton, äsva jen legik pifeaplodon-la de paset lefagik lü top nutimik. Leg atosa äbinon so stunüköl, das brefüpilo äsäkob obi, kikodo timens no ägeädons demü kom obik.

Litöms in luyal pödü ob äkvänikons, uts fo ob älitikons. Atos ämüton obi ad laigolön. Du ägolob ve luyal, äküpop, das yan pödü ob äfärmikon, e das ut fo ob lü lecem telid dugöl ämaifikon.

No plu äkanob gegolön, ämutob laigolön. Äsenidob nedetio, detio e löpio, ed äkanob sienön völis nelogädik e nufedi luyala. Bo pimekons binü glät löliko dulogamovik, kel äsiolon obi de dajonädots ed ädugon obi ve sökaleod lecemas.

Lecems valik sököl piblümükons stabü prinsip leigik. Alik onas pädedieton datimäde semik menefalevolfa e piledunon ma nivät leigik jenöfa. Ägolob da lecem bal pos votik, ed ätövob tribütis binädöl me ‚Australopithecus‘, ‚Homo erectus‘ e ret, jü ‚Homo neanderthalensis‘, mens di ‚Cro Magnon‘ e fino ‚Homo sapiens‘. Valans onas pipladons ini züäds, kels äsöjafädons dinädis lölik onsik: levolf lifamodas, klotem, mek e geb stumas. Patäds valik at sa mödikumos pädajonons mu süperiko.

Ämutob siön, das mused at dido pidesinon e pibumon mu süperiko. Neföro ilogob seimikosi sümik. Liegöf, dem tefü soelots, kleil sökaleoda timik levolfa, kurat nolavik: Val at äkoedon süikön belifoti süperik, keli neföro ilabob votaseimo. Mused at äbinon balik bida at. Pos maifükam ona pro publüg valemik, ölabon-la benoseki vemik (pu ösötos binön so).

[Föivot ofovon.](#)

* timen ← ti + men = ‚hominid‘ (Lingl.) ma sam vöda: tivomül = ‚teenager‘ (‚almost a young lady‘).

<Pads: 55—57.>

PLIN SMALIK.

Kapit: 3.

Äflagos de ob tüpi lunüpik ad datuvülön, kiöpao ikömom. Plin smalik, kel älonülom obe säkis mödik, äjinom neai lelilön utis obik. Te vöds fädik anik pianiko äsäklänedons valikosi pro ob. Samo ven balidnaedo ilogom flitömi obik (no odäsinob flitömi obik; vobod somik tu ofikulonöv pö ob), äsäkom obe:

„Kis binon-li dinil at?“

„Atos no binon dinil. Atos fliton. Binon flitöm. Binon flitöm obik.“

Ed äbinob pleidik ad notükön ome, das äbinob flitömistiran. Täno ävokädöm:

„Liö! efalol-li silao?“

„Si!“ äsagob neflagiäliko.

„Jö! Kio drolik atos binon!...“

E plin smalik äsplodülom me smil löpöfik, kel äfavükon vemo obi. Desirob, das träitoyös fefiko mijenotis obik. Poso älüükom:

„Klu id ekömol silao. De planet kinik ekömol-li?“

Sunädo dinäds klänöfik koma omik äprimons ad paklülükön pö ob, ed äsäkob stedälo:

„Ekömol-li voiko de planet votik?“

Ab no ägespikom obe. Älemufükom boso kapi okik, ed äbleibom lelogön flitömi obik.

„Dido me din at no ekanolöv isioflitön fagao...“

Ed äreaform ini drimäl dibätik, kelos ädulon dü lunüp. Täno, posä isüramenom jipi de ob se pok oka, äjäfälikom ko lelogam völadota okik.

Bo kanols-la fomälön, viovemo koefot dilik at dö „planets votik” enitedälükon obi. Seko ästeifob ad seividön mödikumosi ön tef at:

„Kiöpao eflitol-li? o smalikan obik! Kiöpo el „lomü ob”, dö kelos espikol, topon-li? Kiöpio vilolli mosumön jipi obik?”

Ägespikom pos seil meditik:

„Binos gudik tefü bog, keli egivol obe, das neito pogebon fa jip as dom.”

„Fümö! Ed if obitolös plüto, tän ogivoböv ole i jaini ad fimatanön oni delo. E stafädili.”

Mob at äjjon skänön plini smalik:

„Ofimatanön-li oni? Kiobisarik tikamagot at binon!”

„Ab üf no ofimatanolöv oni, tän omogolonöv seimio, ed omoikonöv...”

E flen obik äsplodülom dönu me smil:

„Alo kiöpio cedü ol üfo ogolonöv-li?”

„No oveütos. Föfio ed aiplu föfio.”

Täno plin smalik äsagom fefiko:

„Atos töbo oveütönl-la. Kiosmaliks fagots lomü ob binons!”

E ba boso glumaladäliko älüükom:

„Golölo föfio e te föfio, no kanoy degolön vemo fagiko...”

[Fövot](#) ofovon ün gustul.

<Pads: 58, 59.>

SKÖT VÖNÄDIK VPA.

Nu Volapük labon siämamäki balugik ä gütöfiki. Bü lunüp pla at äkanoy gebön sköti komplitik ma noms skötava zänodatimädik fa ‚Schleyer’ it pijafädöli. Su pad at noe kanoy logön magodi tefik, abi reidön bepenami patis valik sköta ettimik plänedöli (vödem rigädik boso pevotükon ma noms Volapüka nuik).

Sköt Volapüka.

[[Vödem rigädik.](#)]

Vp obas ya labon i *sköti* oka. Binädon me *köls kil*: violät, goldaköl, grün (logolös gasedi at, nüm: 59, pad: 258, bagaf: [632!](#)) e me *dils* sököl: *skötaplatäd* bal ko <figur> ladafomik ed <ut> krodafomik e ko feleds leigik fol; su feleds *donik*: nedeto: floril su glun* *goldakölik*; deto: nak stalablövik su glun* *grünik*; su feleds *löpik*: nedeto: *Vpamonogram* („M. B. P. B.”) goldakölik su glun* *dofaviolätik*; deto: *stel* goldakölik su glun* *klilaviolätik*. Donü krod binons: *nams* tel lü od patenüköls** ; donü nams talaglöp in lefogs. *Löpü* krod binons: *kron* bal; zuo deto e nedeto: *tanods* tel sköti lölik züöls, su kels binon nüpenäd: nedeto: „Menade bal” (= „Menefe bal”), deto: „püki bal!”; e love kron at: *pijun* ko pened in honed e zü *pijun strals*, e löpü *pijun flam* bal no pedilöl, ab filöl fomü flamalineg. Donü lefogs talaglöpä binon lafamun. — Sköt at i pedatikon fa datuvan Vpa.

(Ma „Volapükabled”. Yel: 1886. Nüm: 62 (febul). Pad: 271.)

* Bo: *pödaglun*.

** Jenöfo: *nams tel odi pedöls*.

<Pad: 60.>

Nüm: 8. 2020 gustul. Pads: 61 jü 72.

O Volapükaf lens valöpo!

Florüp e hitüp ats pro mens mödik binons tim lekana lepeideimik; jafans lekanaräyunas difik magulons däsperi menefa, kel komipon ta virud nulik. As sam, musiganef balid, kel edageton tiketi ad koboyümön stülis: ‚Black Metal‘ e ‚Hip-Hop‘ < e so edatikon eli ‚Black Hop‘, eregistarón kaniti nulik, vödem kela kanon pareidön su pad fovik. Musigans it so bepenoms voboti okas: „De fanäbam lepeideimik tonons luvokäds däspera. Florüp in karanten äsvo pefäimasonöl pelufidon fa päst. Mastals notükoms filmotasotüli rekviema in nimalekevs soelikama pemeköli. Efe maguloti katastrofa lanik ledolik. ‚Black Hop Quarantine in da hauzes!‘ ” (videodoti tefik kanoy logön is: <https://youtu.be/Nlc8d5vAqIQ>).

Valemo cedoy, das el ‚Hip-Hop‘ tefon lunulaniis yunik riskodik sütas. Musigans binoms Rusäniks, kludo lautoms kanitis nemü yunans tefik Rusänik: els ‚gopniki‘. Els ‚gopniki‘ esevädikoms dü degyel 1990^{id} as hiutans, kels lenlaboms spotaklotemi pö stom alik (videodot jonülön, vio blümükoms klotemis löfik okas dü stebed fina karantena), drinoms biri nejerik e vemo löfoms ad flapädön. Ye musigans pemäniotöl bekanitoms elis ‚gopniki‘ ela ‚Odin‘, sevabo elis ‚gopniki‘ bisarälik, kels geboms-la notodamodi vödemas stüla: ‚Black Metal‘. Bo sperimänt somik binon nesümädovik pö kuliv volik to lekof klülük.

Bo binos gudik, das demü karantenamesüls töbo kanoy-la kolkömön elis ‚gopniki‘ su süt, ab mödikans getons timi zuik ad juitön reidi Volapükavödemas. Juiti somik vipom alane redakan:

‚Daniil Morozov‘ <dispenäd>.

<Pad: 61.>

KARANTEN MA STÜL: ‚BLACK HOP‘.

Karanten ma stül: ‚Black Hop‘.

Penul vödema Rusänapükik.

Glun solidik dis futs
Vedon gufur:
Gufur binü logakevs vagik blägik.
De gufur logakevas
Lülogon obis fät nevitovik:
Fät nevitovik funixamas cödavestigik.

Tverd' pod nogami
Stanovitsja bezdnoj,
Bezdnoj pustyxh chjornykh glaznic.
Iz bezdny glaznic
V nas gljadit neizbezhnost',
Neizbezhnost' sudmedehkspertiz.

In sirup venenöfik
Vola kösömik
Lemödots musakas mufons fiböfo;
Vola kösömik,
Kel ya evedon pasetik,
Kö in logakevs vagik lit spela ekvänikon.

V jadovitom sirope
Privychnogo mira
Vjalo sheveljatsja polchishha mukh;
Privychnogo mira,
Chto stal uzhe proshlym,
Gde v glaznicakh pustyxh svet nadezhdy potukh.

Mit liföl pedolon
Dub büosen jeika,
Ön glumaladäl eklänedon oki ini lekevs miotik.
Lepöf e päst
Puglifükölanis valik
Onulüdons bundano me tail luimöfik sepülük.

Predchuvstviem uzhasa
Mjaso uzhaleno,
V grjaznykh berlogakh ukrylos' s toskoj.
Nishheta i chuma
Vsekh opechalennykh
Shhedro nakormjat syroju zemljoj.

Maf valikosa
Ovedon het nedumik:
Ditretaklok gravik drumöl in veins.
Olobedölo toni at,
Ön vutalienet fif-ilik
Blod bal osteigom neifi ini gug bloda votik.

Meroj vsemu
Stanet zvonkaja nenavist',
V venakh gudjashhij tjazhjolyj nabat;
Povinujas' emu,
V likhoradochnom beshenstve
V gorlo zatochku vonzit bratu brat.

<Pad: 62.>

MUSED MENEFALEVOLFA.

Fa ,Frank Roger', tiäd rigik: ,The Museum', tradutod Volapükik fa ,Hermann Philipps'.

Dil telid.

Älaigolob da stonatimäd, bronsötatimäd e feratimäd, e fino jü Lägüptän vönik, Mesopotän, Grikän vönik e Romän. Tü timül at äprimob ad säkön ninälo obe, va mens, kelis älogob dunön dinis aldelik onas, ba äbinons-la plösenans pla cinamens u plösenots nünömik. Ibo no älogotons löliko votiko leigodü men nutimik, bo äbinosöv nejerikum ad koedön menis plösenön roulis oksik pla ad sekidön de medöms kaenik ä jeriks.

Leno älabob mögi ad setuvön osi. Dabinans, kelis äküpedob, du ästepob da vol oksik, no äküpons komi obik. Atos äsinifon u, das no äbinons-la jenöfiks, u, das luyal obik pimekon-la binü glät ballüodik, sodas no äkanons logön u lilön obi.

Älaigolob da zänodatimäd, renäsan, levolut dustodik e timäd nutimik, e täno ad süpäd obik äkömob ini lecem nemü „Tumyel teldegbalid“, kel dido no äsümon ad lecems votik. E päsüpädob dub bos nog votik.

Balidnaedo dü visit lölik oba älogob visitani votik: vom.

„O! So vemo fredob, das ek epubon“, äsagof, ven äküpof obi. „Idredob, das ösoalob is laidio.“

„Pardölös! lio-li?“ äsäkob.

„No äkanob sereafön. Veg no dabinon ad plödiogolön. Yan, da kel ebo ekömol, ya dönu efärmikon.“

Ävestigob yani; igidetof.

„Obs bofik is penüfärmükobs“, äsagob. „Lävokobsöd yufi!“

Ägleipob ini pok oba ad süramenön telefonömi polovik; ye vom äsagof: „No frutos. Id etikob dö atos, ab no jäfidös. E sekü kod gudik ma ced oba. Zilogolöd! Kiöpo binobs-li ma ced olik?“

Äzilogob ed äsagob: „If no sevoböv osi gudikumo, sagoböv, das atos binon löd.“

„Löliko gidetol. Vestigolöd cemis! Okonstatol, das val dabinon, keli spetoy tefü löd: slipacem, kvisinöp, banacem. E val jäfidon. Labobs vati flumöl, lektini, dujeti, prifeti, ab noniki segolöpi. Ed äkonstatob, das nulüdots e drineds mödiks binons in koldülükamaramar, kel ai dönu pafulükon nen küp oba. Äbinob is ya sis dels tel.“

„Vilol-li sagön me atos, das top at pemekon, dat kanobs lifön is?“

„Si! E niludob, das omutobs dunön atosi. Mögos, das ebo atos äbinon desin igo voik tefü obs.“

Piano äprimob ad suemön osi. „Atos binon dajonädadiläd tefü tumyel teldegbalid, e nu etuvons menis anik ad lifön in ot. Ekö! pär: välot eplöpöl.“

„Id ob kredob atosi. Binobs fanäbs is.“

„Ab kanons-li dadunön somikosi neküpidölo? No binos gitöfik, vo-li? Nek osukon-li obis? Fe soelob ...“

„Ob leigo. No binos fäd. Flens u mesedans obas bo osäkons blibi obsik, ab famülis no oposbinükobs. Obinobs te jenets no petuvedöls tefü pösods emoiköl.“

„Pold no otuvon-li obis? Fümo ovestigon nepubi obas.“

„No cedol-li, das musedans epreparons okis ad somikos? Fümob, das binons plakugiks, e das kanons bemastikön vestigi poldik.”

„So binos-la. Kredob, das nu sevob, kikodo pevüdob bü maifükam calöfik. E leigo ol, äsä niludob. Mused no nog löliko äblümon. Nu ye blümon, e suno visitans okanons golön de lecem balid jü lätik. Klülo no ologobs-la onis. Ba ogolons ve luyal binü glät ballüodik, säkölo okis, kikodo no geädobs demü kom onsik.”

„Kludo cedol-li, das atos sinifon ...?”

Äsiob kapo. „Das mens u dabinäds, kels belödons lecemis votik, leigo binons-li jenöfiks? Das piloveblinons-li isio de timäds tefädik okas ön mod seimik? Das no äbinons-li cinamens u plösenots nünömik? Benö! atos plänonöv, kikodo val logoton so legiko. Too, atos tuon sus fomäl obsik. Lio äfägons-li ad duinön osi? Mused at dediton-li de flum tima äsvo in „tima-buläd” ninölo e pötöfiko dis tal topölo? Osetuvobs-li osi föro?”

Pos timüls anik seila vom äsagof: „Lönedikobsöd ad lom nulik obas! Cedob, das ga no labobs väli, vo-li?”

„Vo so binos”, ägespikob, ävätälölo, das ömutob-la lifädön reti lifa obik is in löd pezüpädöl ko vom at as kompenan teik, pläsif — klüliko — öfomobsöv famüli. Atos ba äbinon desin primao.

Spetid ad labön cilis äsüükon säki dö famüls valik votik, kelis ilogob.

No ädistobs-li voiko de dabinäds valik ut — de timens jü mens paseta nilik —, kels pimoükons de timäds oksik e isio diseinü nolav? Leigoäsä ons, obs nendoto ömutobs baiädön ko dinäds. No ituvons vegi plödio. Id obs no ötuvobs oni.

Kludo ösötob seivön plu vomi at. Bo ölifädobs ko od timi mödik. Spelo ösufälobs gudiko odi. Ba obs bofik pivälobs vätälü atos? Ön jenet alik äklülos, das utans, kels äguverons musedi at, äbinons plakugiks.

Ätikob dö küpets anik hiel ‚Conrad Ronson’ kosädöfik: „Spelob, das ojuitol stebi in mused obsik. Pivälol demü disin patik pro lotans pebuüköl obsik, e val oklülükon ün tim lönedik.”

Man at no iklänädöm desinis oka. Iplänädob ye vödis oma ön mod pölik.

<Pads: 63—66.>

DOG ELAS ‚BASKERVILLES’.

Konot fa hiel ‚Arthur Conan Doyle’. Petradutöl se Linglänapük fa hiel ‚Oleg Temerov’.

Kapit balid (dil kilid).

„Tefü dil lätik, leno kanob blufön oli”, äsagob, „ab nemu mögos ad tüvön patis ömik dö bäldot e febäd etana.” Ädesumob ladetabuki sananas se bukaboed smalik obik ed ätuvob famülanemi at. Els ‚Mortimer’ ömik äkomädons us, ab te balikan äkanom binön visitan obsik. Äloreidob nüpenoti tefü om:

„ ‚James Mortimer’: L.K.R.K.¹ sis yel 1882^{id}; ‚Grimpen’, ‚Dartmoor’, grafän: ‚Devon’. De 1882 jü 1884 kälädasanan pö malädanöp: ‚Charing Cross’. Gaenan prema ela ‚Jackson’ tefü deikamav leigodik dub penot nemü „Maläd binon-li taavist?”. Liman spodöl Kluba deikamavik Svedänik. Lautan yegedas: „Deikams ömik taavista” („Lansät”, 1882), „Progedobs-li?” („Gased lanava”, 1883 mäzul). Calan sanavik päädänas: ‚Grimpen’, ‚Thorsley’ e ‚High Barrow’.”

„Mäniot nonik komädon dö klub monitik, o ‚Watson’!” ‚Holmes’ äsagom, smililölo jäpiliko, „güä komädon sanan länädik, äsä feiniko voätükol osi. Cedob, das niluds obik veräto peblöfons. Tefü ladyeks, üf memob verätiko, esagob: flenöfik, nedinitiälik ä disipik. Ma plak obik, pö vol at te men flenöfik dageton komandi, te nedinitiälikan klemon karieri tö ‚London’ pro ut länädik, e te disipikan blibükon stafi okik pla visitakad, posä estebedon dü düp ze bal pö cem olik.”

„E dog-li?”

„Kösömon ad polön stafi at pödü dalaban okik. Bi staf at binon vetik, dog äfimakipon oni len zänod, e nüpedots tutas onik kleiliko logamovons. Ma fagot vü nüpedots at cedob, das maxül dogä

binon tu vidik ad nästadog e no saidiko vidik ad doeg. Mögos, das binon... si! Spanyoladog² krugūlaherik."

Äspikölo atosi, älöädöm ed ägolom love cem. Pas täno ästopedom lä fenät. Süad so fümälik ätonon pö vögäd omik, das süpädiko älöpiologedob lü om:

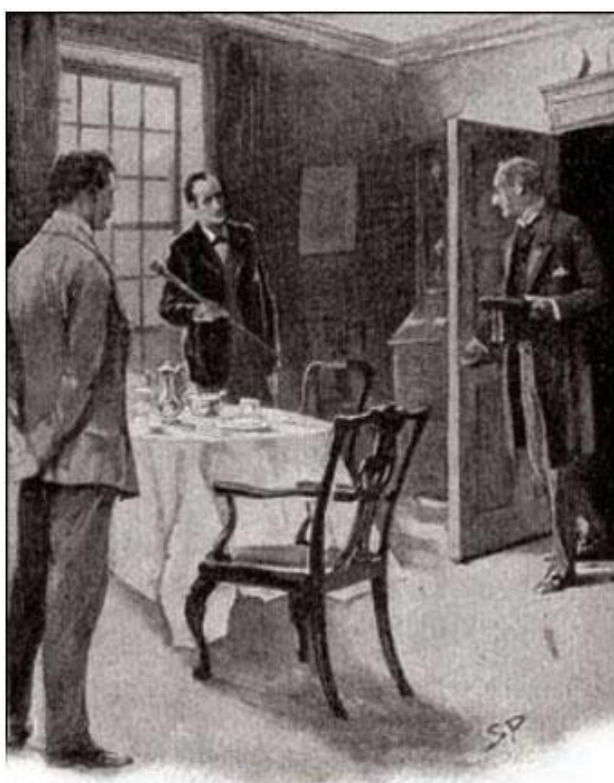
„O kompenan digik obik! kikodo sovemo süadol-li tefü atos?"

„Sekü kod vemo balugik, das logob dogi it ebo lä domasoliad obsik, zuo, ekö! yanaklokül patoenon fa dalaban onik. Begob ole, o ‚Watson‘! no degololös. Etan binom calasvist olik, e kom olik bo ofruton obi. Ekö! flekatimül fätik, o ‚Watson‘! ven lieloy tonön stepami pö tridem, kel nüdränon lifi oyik, ab no sevoy, va atos obinon-la gudik u badik. Kisi dokan: ‚James Mortimer‘: men nolavik < desinom-li ad seividön pö ‚Sherlock Holmes‘: patädan miduna? Nügololös!"

Logot visitana obsik ästunükon obi, ibä ispetob jonodi plägana länädik komunik sanava. Äbinom man vemo geilik, mägik labü nud lunik honeda-sümik, kel äseädön vü logs gedik künik tel, ätopöl niliko len od ed änidöls kliliko pödao lün labü boib pigoldöl. Piklotom ma mod dutöfik ad cal omik, ab boso slapik: älenlabom guni neflifedik e bliti vorik. Do äbinom yunik, bäk lunik omik ya äblotikon, ed ägolom, tenükölo kapi okik föfio e flenöfiko logedölo obis. Ebo ven inügolom, logs omik älogedons stafi pö brad ela ‚Holmes‘, ed äjutedom lü on ävokädölo frediko.

„Kiovero fredob! No äsevob fūmo, kiöpo iblibükob oni: is u pö Bür nafamik. Demü div nonik lüvoböd stafi at!"

„Binon legivot, ma suem obik“, ‚Holmes‘ äsagom.

„Si! o hisiör!"

„De malädanöp-li: ‚Charing Cross‘?"

„De flens usik ömik pötü mat obik."

„Ag! o digikan! atos binon badik!" ‚Holmes‘ äsagom, lemufükölo kapi okik.

Dokan: ‚Mortimer‘ änutülom da lün okik ön stun sofälik:

„Kikodo üfo atos binon-li badik?"

„Bi anu ebrulükol niludis pülik obsik. Kludo, emäniotol-li mati olik?"

„Si! o hisiör! Imatikob e demü atos äzedob malädanöpi, äsi spelis alik ad plag konsälamik.

Änedob dagetön domi lönik.”

„Ekö! äpölicedobs nevemo, reto.” „Holmes’ äsagom. „E nu, o dokan: „James Mortimer’!...”

„Lenö! o hisiör! binob balugiko el ‚L.K.R.K.’ neflagiälik.”

„Zuo binol men labü lüälatast nolavik, äsä klülos.”

„Binob nolavadilätan, o sö! ‚Holmes’! binob utan, kel löpiosumob koanis pö jol seana lemu gretika neseväda. Niludob, das elüspikob lü sö! ‚Sherlock Holmes’, e no lü...”

„Nö! ekö! flen obik: sanan: ‚Watson’.”

Küpets e vöds nekösömik.

¹ L.K.R.K. = liman Kluba regik kötetavik.

² Spanyolna-dog = Linglänapüko: ‚spaniel’.

[Fövot ofovon.](#)

<Pads: 66—69.>

PLIN SMALIK.

Kapit: 4.

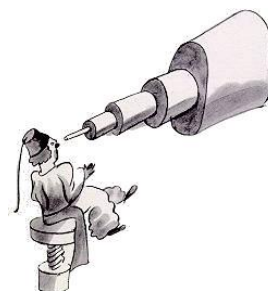
So eseivob dini telid vemo veütiki, sevabo das planet lomänik omik töbo binon-la gretikum, ka dom.

Atos no äkanon-la vemo stunükön obi. Äsevob gudiko, das plä planets gretik, soäs tal, yupitär, mard, venud, keles egivoy nemis, dabinons tumats mödik planetas votik, semikna so smalikas, das vemo fikulos ad küpön onis medü daleskop. Ven stelavan tüvon bali onas, givon one pla nem patik nümi. Samo nemon oni eli *planetül*: 3251.

Labob blöfastabis süadüköl ad büocedön, das planet, se kel plin smalik ekömom, binon planetül: ‚B 612’.

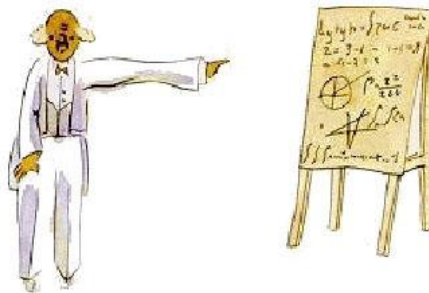
Planetül at peküpon te balna me daleskop ün yel: 1909 < fa stelavan seimik Türkänik.

Ettimo äduinom spikädi gretik dö tuv okik pö kongred stelavik bevünetik. Ab nek äkredon omi kodü klotem omik. Daülans binons soiks.

Äjenos benofäto frutü benorepüt planetüla: ‚B 612‘, das diktoran Türkänik ibüedom (ko täd deadapöna) pöpe oka fölon klotamamodi Yuropik. Stelavan ädönuom spikädi okik ün yel: 1920, ilenlabölo klotemi vemo gütöfiki. Pö naed at valans ebaicedons ko om.

Enunob oles patis vemo mödikis tefü planetül: ‚B 612‘ < e konfido esevedükob olis dö nüm ona. Edunob osi teiko pro daülans. Daülans plidons numatis. Ven spikoy ones dö flen nulik oka, neai besäkons oyi dö binälikos. Neai sagons oye: „Lio vög ona tonon-li? Pledis kinik buükon-li? Konleton-li pabis?“ Säkons oye: „Lifayelis liomödotik labon-li? Blodis liomödotik labon-li? Liomödoto vetoton-li? Moni liomödotik fat onik dagetom-li?“ Te täno cedons, das etuvedons-la pösodöfi ona. If esagoyöv daülanes: „Elogob domi jönik binü bakastons rosadakölik, ko gerums pö fenäts e ko pijuns su nuf...“, tän leno plöponsöv ad fomälön domi at. Mutoyös sagön ones: „Elogob domi völadü frans tummil.“ Täno ovokädonsöv: „Kiojönik atos binon!“

Leigo if esagoyöv ones: „Utos, das plin smalik edabinom, pablöfon dub sökölös: äbinom dafredüköl, äsmilom, ed ävilom dalabön jipi. Ven desiroy ad dalabön jipi, dinäd at binon blöfastab dabina oya...“; tän tovülonsöv jotis okas e träitonsöv oyi asä cili. Ab if esagoyöv ones: „Planet, se kel ekömom, binon planetül: ‚B 612‘“, tän atos esüadükönöv onis, ed eleadonsöv blebön oyi takediki nen säks zuik okas. Binons soiks. No sötoy hetädön onis demü atos. Cils sötons binön vemo däläliks kol daülans.

Ab fümiko obs: utans, kels suemons valikosi tefü lif < vemo kofobs numatis. Äbuükob-la ad primön konoti at ön mod märas. Äbuükob-la ad penön so:

„Seimna plin smalik ädabinom, kelan älödom su planet nemödo gretikum, ka om it, e kelan äneodom fleni...“ Pö utans, kels suemons valikosi tefü lif, sümikos ojionöv binön mödo kredabikum.

Ibä no oplitos-la obi, if oreidoy buki obik läceriko, äsä muadabuki. Senälob glumäli so vemiki, du nunob memotis at. Ya yels mäl epasetikons, sisä flen obik emotävom ko jip okik. Steifülob is ad bepenön omi, dat no oglömob omi. Binos lügik ad glömön fleni. No alan älabon seimna fleni. Ed okanob-la vedön leigoäs daülans: utans, kels nitedälons dö nos plä numats. Ga sekü kod nog at eremob boki labü kölins e stibis. Fikulos ad jäfön dönu me däsin pö bäldot obik, if no plu esteifüloy ad dunön atosi, pläamä ädäsinoy bäldotü yels mäl sneki: ‚Boa‘ nedulogamovik ed uti dulogamovik. Nendoto osteifob ad meköm pöträtis mu sümikünis ad pösods jenöfik. Ab leno fümob, das oplöpob-la. Pö jäf at däsinot bal pajafädon gudiko, e votik no sümedon rigädasaman. Zuo bo boso

pölob tefü geilot. Pö naed bal plin smalik bai däsint binom-la tu gretik. Pö naed votik binom-la tu smalik. I nefümälob tefü köl klotema omik. Täno bitob, soäsä tuvoy senidölo bosu pö dag,alnaedo ön mod votik, semikna gudikumo, e semikna badikumo. Fino okanob pölön i tefü pats ömik veütikum. Ye demü atos ozesüdosös ad säkusadön obe osi! Flen obik neai äplänom bosu. Bo äcedom, das äsümob ad om it. Ab liedo no fägob ad logön jipis da bogavöl. Ba binob bosilo sümik ad daülans. Ba bosu ebäldikob.

[Fövot](#) ofovon.

<Pads: 70—72.>

[DÖ EL ,SIDNEY PAGET']

Ba ek enitedälon dö utos, kelosi malons primatonats: ,SP' < su [magod](#) ad konot dö el ,Sherlock Holmes' (pad: 68). Binädükons dispenädi pänana: ,Sidney Edward Paget' (1860—1908). As kevoban laidik gaseda: ,The Strand Magazine' < ämagodom konedis mödik dö ,Sherlock Holmes' pö püb balidnaedik. Cedoy, das lautan famik kälöfiko äkontrolom vobodi pänana, e nen töbids ela ,Sidney Paget' täktifan töbo evedom-la pö mem valanas man lunik ko yugaboms seädöl, kelan älöfom fölahäti ziöbagik stägiyaganas.

<Pad: 72.>

Nüm: 9. 2020 setul. Pads: 73 jü 80.

O Volapükaflens valöpo!

Liedo no memob gudiko melanalekonedis, kelis äreidob ün cilüp. Pla atos nu labob fonäti bundanik dö melanalif e konömayegs in läns vütropik tumyelas epasetiköl, sevabo lisedis vödas calöfik Volapüka. Samo danädü ‚Arie de Jong‘ ämutob reidön bosu dö dafän („punkah“, äsä pänemon in Lindän Linglänik). Kösömo äbinon stofäd pifimüköl len boadabemül, kel pilägon dub lefads len nufed cema. Dünans patik (dafänans, üd els ‚punkahwallahs‘, üd els ‚punkah men‘) medü jains ätiron s lü oks e ge bemüli ad fänön me stofäd seadölanis dono ed ad momofön musakis u näsäkis votik. Kanoy logön parati at pö fotografot nedetik yela: 1870.

Cedoy, das dafäns pemodränons dub bladaparats lektinik. Ye Volapükans demü vödabuks konfidovik neföro oglömons bügolianis et fänömas nutimik. Nolis nulik mödik somik pö dalärn Volapüka vipom valanes redakan:

‚Daniil Morozov‘ <dispenäd>.

<Pad: 73.>

HIKAT: ‚PALMERSTON‘ PAPÄNSIONOM.

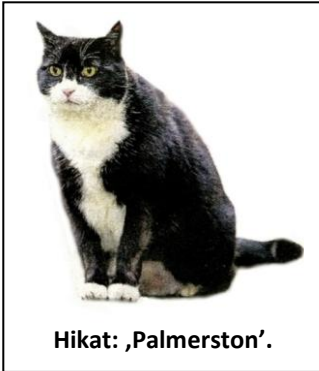
Mugiyagan calöfik ministera Britänik foginänadinädas.

Yeged fa ‚Jochen Wittmann‘ in gased: ‚Bonner General-Anzeiger‘; ini Volapük petradutöl fa ‚Hermann Philipps‘.

‚LONDON‘, 2020, gustul, 8. Hiel Palmerston: mugiyagan cifik ministera Britänik foginänadinädas < pepänسیونom. Pos vob plu folyelik in dün dipik kat bläg-e-vietik ot vedom bäldapänسیونäb in länäd liföl. Atosi tü fridel ädelik änunom hiel ‚Sir Simon McDonald‘: tatasekretan cäma foginänadinädas ä cif dipadüna. „Alan in minister foginänadinädas opidon fabini omik, mugs obsik fe läs so vemo.“

Hikat mälyelik ot licinom se lifastads pülik, eplöpom ye ad pamäniotön in el Wikipedia e ad dagetön tituli: mugiyagan cifik ministera foginänadinädas. Büä cäläb ministera foginänadinädas ätuvon ed ärektruton omi, ibinom gliban, kel ireafom ini nimijelöp di ‚London‘: ‚Battersea‘. Pänemom ma dipan Britänik: ‚Lord Palmerston‘, kel zänodü tumyel 19^{id} icifom volareigäni Britänik. Nu mugiyagan cifik ot labom topedi lönik di ‚Twitter‘ (@DiploMog) labü küpedans plu 105'000.

Tü del 13^{id} prilula ela 2016 äprimom cali okik, e ya primü mayul gaseds Britänik äkanons nunön, das hiel Palmerston ifanom mugü balid oka. Tü del 26^{id} yulula yela ot, hikat änuödranom balidnaedo ini nämädazän bolita Britänik, ven ileadoy maifön yani famik blägik domanüma: 10 ela ‚Downing Street‘: letopät balidala. Pold ämütamoükön omi. Täno hiel Palmerston äpladom oki sui trids nüma: 10 < ön sot seadastraika. In toped okik di ‚Twitter‘ äleadom notükön tefü jenot ot: „Te ävilob logön naedilo utosi, kel binon po yan et.“

Hikat: ‚Palmerston‘.

Nited oka pro yagaziläks foginik äkonflitükon omi ye ko domakat ela ‚Downing Street‘: ‚Larry‘. Hiel Larry, titul calöfik kela binon ‚Chief Mouser to the Cabinet‘ — „mugiyagan cifik reiganacäma“ — no äkanom sufodön letodi at fa ‚Palmerston‘ ya te kodü fomedem dipik. Komips anik äjenons bevü hikats bofik. Nü diledil pläda päseiton se nük ela Palmerston, tän el Larry ämutom palekälön fa nimisanan, posä lufut detik oma piviodon. No sevädos, kuratiko kin äplöpon me duinot dipik ad jafön püdi bosik vü hikats bofik.

Ven finü mätzul el ‚London‘ pästöbon demü peideim valöpik di ‚Corona‘, el Palmerston äfealotädöm lü calan ministra foginänadinädas ed äcänom topi de zif lü länäd. Atos äpliton omi so vemo, das äsludom ad blibön us e ad finükön düni oka in minister foginänadinädas.

Notodots nekösömik.

balidal	‚Prime Minister‘
toped di ‚Twitter‘	‚Twitter account‘
küpedan	‚follower‘ (pö ‚Twitter‘, ‚Facebook‘, ...)

<Pads: 74, 75.>

DOG ELAS ‚BASKERVILLES‘.

*Fa hiel ‚Arthur Conan Doyle‘. Petradutöl fa hiel ‚Oleg Temerov‘.
Tradutod papübon bai koräkots pülik fa hiel ‚Daniil Morozov‘.*

Kapit balid (dil folid ä finik).

„Vemo fredob, das ekolkömob oli, o siör! Nem olik suvo läbinon pö mäniot nema flena olik. Vemo nitedol obi, o söl: ‚Holmes‘! Töbo äkanob-la spetön, das labol fomi so lunakapiki krana u bobäda-bomis sus-logakevik sovemo edafomikölis. Dodol-li, if odoatob yümeti kapasömitik olik? Güpakopied krana olik, o hisiör! sovüo jüs ut rigik ugebidon, obinon-la völadot pro mused menavik alseimik. No desinob ad flätön, ab koefob, das desirop krani olik.“

‚Sherlock Holmes‘ ävinegom visitani bisarik obsik ad doseidön oki sui stul.

„Jinos lü ob, o hisiör! das binol vobiälän pö calavobod olik leigoäs ob,“ äsagom. „Ma doat jonik olik, ito besteigädol zigarülis olik. No zogolös ad filidön oni!“

Visitan äsüramenom papüri e tabaki e stuniko skilädiko ävilupom dini lätik ini ut balid ad zigarül. Älabom doatis lunik dremöl, kels ämufedons vifo äs lögs näsäka. ‚Holmes‘ äseilom, ab logeds vifilik brefik omik äjonülons obe nitedäli omik tefü spikoda-kompenan stunabik obsik.

„Cedob, o hisiör!“ äsagom fino, „das äneito e dönu adelo evisitol obi no te desinölo ad dalogön krani obik?“

„Nö! o hisiör! nö! do fredob, das id älabob pöti ad duinön atosi. Ekömob lü ol, o söl: ‚Holmes‘! bi sevob, das ob it no binob men plagöfik, ab sovüo süpiko ereafob ad säkäd muvemo fefik e bisarik. Ob, küpölo oli sevani nolikün telid pö Yurop...“

„Vö! o hisiör! Dalob-li seividön: kin labon stimi ad binön balid?“ ‚Holmes‘ äsäkom boso stübiko.

„Penot fa söl: ‚Bertillon‘¹ vemo padigidonöd fa men labü lüälüstad kuratik nolavik.“

„Täno bo binosöv-li gudikum ad dakonsälön ko etan?”

„Esagob, o hisiör! „fa men labü lüälastad kuratik nolavik”. Ab dasevoy, das nek leigon lä ol pö plag. Dredob, o hisiör! das nendesino ob...”

„Te bosilo,” „Holmes’ äsagom. „Cedob, o dokan: „Mortimer’! das ubitolöv sapo üf nenzogiko stedöfiko okonolöv obe säkädi, tefü kel neodol yufi de ob.”

K ü p e t .

¹ „Bertillon’: menavan Fransänik.

[Föivot.](#)

<Pads: 75—77.>

PLIN SMALIK.

K a p i t : 5 .

Aldeliko äseivob bosi nulik dö planet plina, dö detäv usao, dö täv. Atos äjenon go pianiko dub vöds fädik sekü medits omik. Samo ün del kilid äsevedikob dö mijenot lügadramatik tefü eleps ‚baobabs’.

Pö naed et atos id ijenon danädü jip, bi plin smalik sunädo äsäkom obe (älogotom, äsif dotäl peidöl iglepädon-la omi):

„Jips voiko fidons-li bimülis? Vo-li?”

„Si! Atos binon verätik.”

„Ag! Täno kotenob.”

No äsuemob, kikodo so äveütos, das jips öfidonsöv bimülis. Ab plin smalik äläükom:

„Kludo fidons-li id elepis ‚baobabs’?”

Äküpälükob plini smalik, das els ‚baobabs’ no äbinons bimüls, ab bims labü geilot so gretik, äs ut glüga, ed igo if ükedugomöv ko ok lemödoti gretik leefadas, jep at töbo öplöponöv-la ad finükön fifidi ela ‚baobab’ pu bala.

Tikamagot tefü jep leefadas äkoedon smilön plini smalik.

„Omutoyöv kobopladön onis, efe bali sui bäk votika...”

Ye sapo äküpetom:

„Els ‚baobabs’ primo binons smaliks, büä olöpioglofons.”

„Verätö! Ab kikodo vilol-li, das jips olik ofidons elis ‚baobabs’ smalik?”

„Benö! Betikolös osi! gö!” ägespikom obe, äsif dinäds valik äbinons klülüks. Ed ämutob letöbidön me tik dö valikos ad suemön ito lölöfiko säkädi at.

Dido su planet plina smalik, äsä su planets valik, dabinons e kebs frutik, e mikebs. Kludo i sids gudik kebas frutik e sids badik mikebas. Ye sids binons nelogamoviks. Slipons peklänedölo dibiko dis glun, jüs bal onas oreafons ad slud ad galikön... Täno sid et tenükon oki pos slip e spröton — primo neküniko — äl sol tuigili löfidik ä nendämiki. If atos tefon sprotiani rafa u rosadabimüla, kanoy leadön glofön oni, äsä vilon. Ab if atos tefon dämabaplani, sötoy säplanön plani ün timül ot,

kü eplöpoy ad dientifükön oni. Ekö! su planet plina smalik dabinons sids jeikik... Ets binons sids elas ,baobabs'. Tail planeta pefulükon me ons. Ekö! tefü el ,baobab': üf oprimoyöv ad bejäfön oni tu latiko, no plu omögosöv ad sälabükön gluni de bim at. Obeglofon planeti lölik. Odugimon oni me vuls oka. Ed if planet obinon tu smalik, ed if els ,baobabs' tu mödiks odabinons us, tän okoedons däbrekön oni.

„Atos flagon de alan okdugäli”, plin smalik äsagom obe latikumio. „Posä eklünöy oki gödo, zesüdosös ad leodükön kälöfiko vali pö planet oka! Zesüdosös nomöfiko ad mütön oki ad säplanön elis ,baobabs' sunädo, sosus edistükoy onis de rosadabimüls; plans bidas bofik at vemo sümmons ad od, ven binons mu yuniks. Vobod at noe binon vemo naütik, abi vemo fasilik.”

Ed ün del seimik äkonsälom obe ad töbidön, dat ükoedob davedön däsinoti gudik, kel ötikodükönös atosi ciles vola obik. „If otävons seimüpo”, äsagom obe, „atos okanon frutön onis. If zögoy vobodis anik oka latikumio, semikna atos oblinädon ditretis nonik. Ab if sümikos tefon elis ,baobabs', ai katastrof osüikon. Äsevob planeti bal, kö trögan seimik älödon. Änedunon tefü bimüls kil...”

E ma бүдүлс plina smalik edäsinob planeti trögana et. Leno plitos obi ad bitön äs tusüdöfan. Ab riskäd elas ,baobabs' sevädon so nemödo, ed utan, kel epölavegonöv äd ereafonöv sui planetül, pasufükönöv riskäde so veütike, das atna eletob obe pläoti tefü kösöm obik. Spikob: „O cils! Prüdolsös demü els ,baobabs'!” Ebejäfob ko lezil so vemik jafädi däsinota at ad nunedön flenis obik, das riskäd dabinon, kel ya sis lunüp tädon onis, sovüo no sevons atosi, soäsä id ob no esevob büo. Lejonod obik vo edigädon töbidami vemik oba. Ba osäkols-la obe: „Kikodo in buk at defons-li däsinots votik so sublimiks, äs ut ko els ,baobabs'?” Gespik obinonöv vemo balugik: „Ästeifob tefü atos, ab no äkanob plöpön. Ven ädäsinob elis ,baobabs', pälanälükob me senäl neoda dranöfik.”

<Pads: 77—80.>

[Fövot ofovon.](#)

DATUVAL DÖ KEORAM.

Ekö! jenöfot nitedik: cifal balid, soäs el Arie de Jong, äcedom, das ödaloy Volapüko gebön pönopi plütik no in spod u pö spikots kösömik, ab te pö jenets nesuvik patik. Samo penet sököl jonülon atosi.

<Penet:> 259. **Ol, e no or!** Studan yunik alik de lifayel degtelid... dalon **Vpo** lüspikön **söli: datuval** < me vödil **ladöfik: ol**. Kludo i nek **Vpanas** söton binön panoföl, if söl: datuval < lüspikom Vpo Vpanis **alík** me el **ol!** — Ye atos söton jenön te **Volapüko**, no <pö kosäd> me natapüks! — Nespäloböv timi tu mödiki, if ai mutoböv **nülogön** ini **liseds** oba, ad seivön, va dalob lüspikön Vpani at ud eti <bai dinit u bäldot ona> me el **ol**, u va me el **or**. Volanef lölik muton dönu vedön **balälikum**, natöfikum ä **svistälikum!!** Täno valikos ovedon **gudikum** dönu.

259) **Ol, e no ons!** Studelil alik des lifayel balsetelid... dalom vpo. pükön ko s. datuval me vödil ladik **ol**. Sikod i nek vpanas sötom binön panoföl, if s. datuval pükom vpo. al vpanis alik me **ol!** — Yed atos sötos te jenön volapüko, no me natapüks! — Bölüdots timi tu mödiki, if egelo mutobs logön in lisedis obas, al sükön, va dalobs pükön ko vpan. at ud et me **ol**, ud me **ons**. Menasvol lölik mutom denu vedön balikum, natikum ä blodikum!! Täno valikos ovedos gudikum denu.

„Vpabled lezenodik“. 1891. Nüm: 124 (prilul). Pad: 534.

<Pad: 80.>

Nüm: 10. 2020 tobul. Pads: 81 jü 88.

O Volapükaf lens valöpo!

Enu medü pot egetob de ‚Hermann Philipps‘: cifal < dinis tel völada vemik. Balido, dabükoti Volapükik konota sevädik dö plin smalik; samäds luldeg penäda at eklülädon pabükön ad tök rezipik ko labans sotülas in püks votik. Äsä fotografots ela ‚Instagram‘ blöfons, konletans anik ya efredons ad dagetön bisaroti at (logolsöd treilamalülavödis: #plinsmalik, #Volapük!). Zuo kanoy nünömiolodön vödemi lölik dub yüm sököl: [http://volapuk.temerov.org/Volapükane/vol/nüneds/Bukem/Ralph Midgley/Plin smalik.doc](http://volapuk.temerov.org/Volapükane/vol/nüneds/Bukem/Ralph%20Midgley/Plin%20smalik.doc).

Telido, sedot löpo pemäniotöl eninädon köni gretik di ‚Schleyer‘. Bū yels anik ‚Hermann Philipps‘, posä iremom köni at, ämäniotom, das ökanon palovegivön de cifal bal lü votik, klu desed ona ebinon tusunik ä no pespetöl. Nu steifob ad studön Volapüki dibätikumö.

Gudikünosi valik vipom valanes redakan:

‚Daniil Morozov‘<dispenäd>.

Nüpenäds su köväd: *Plin smalik.*

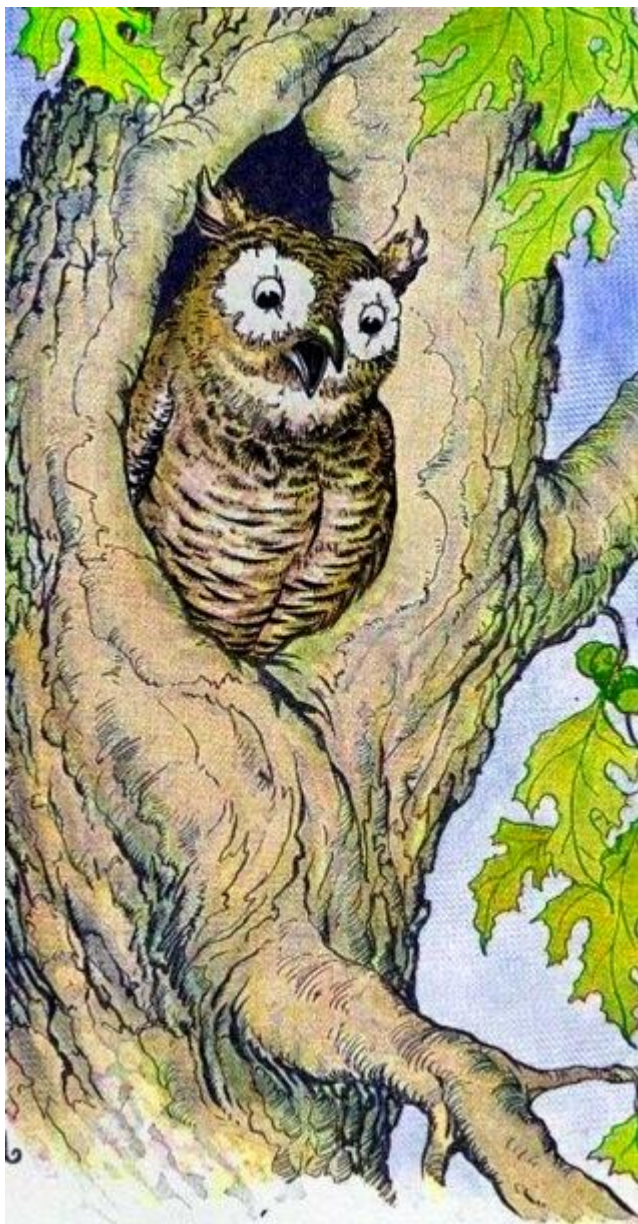
Ko magods lautana. Balidnaedo in Volapük

<Pad: 81.>

[FAB.]

Lül e carad.

Petradutöl fa ‚Hermann Philipps‘.

Lül ai slipon dü del. Täno pos modonikam sola, ven lit redülik moikon de sil e jads piano löädons da fot, lül süikon se bäldik bim kevöfik, leodükon plümis e nutûlon me logalips. Nu el ‚huhu hu-hu‘ patädik ona tonon da fot stilik, e lül primon ad dayagön näsäkis e cäfis, frogis e mugis, kelis fidon so vilöfo.

Jilül bäldik semik ädabinof, kel ivedof vemo nesufälik e fikulik ad pakotenükön dub bäldikam, pato ven seimos ätupon slipüli delik ofa. Seimna tü poszedel hitüpik äslipülof in kev oka in kvärabim bäldik.

Süpo carad äprimon ad kanitön lefrediko, ab mu tulöpöfiko. Sunädo kap jilüla bäldik äsüikon de maifod, kel äbinon noe yan, abi fenät ofa in bim.

„Moikolöd, o sö!“ äsagof hicarade. „Mikondöt kion! Pu sötol demön bäldi oba e leadön slipön takedo obi!“

Carad ye ägespikom mäpüdiko, das älabom gitäti ad plad okik in solalit, leigo äsä lül älabof gitäti ad plad ofik in kvärabim bäldik. Täno äprimom melodi nog laodikumi ed igo tulöpöfikumi.

Lül bäldik sapik äsevof gudiko, das öfruton nosi ad feitön ko carad, ni ko seiman votik, reto. Zuo logs ofa no äbinons saidiko japälik delo ad fägükön ofi ad pönön caradi, soäsä imeritom osi. Kludo ävitof vödis düfälik, ed äspikof vemo löföfiko lü om.

„Benö! o sö!“ äsagof, „bi mutob blebön galik, okovenükob obi ad juitön kanitami olik. Reto, labob is vini süperik de ‚Olympos‘ obe pesedöli, dö kel sagoy, das hiel ‚Apollo‘ drinom oni, büä kanitom lo gods löpik. Begö! nilikolös e drinolös drinedi benosmekik at kobü ob. Sevob, das dubo okanitol, äsä ‚Apollo‘ it kanitom.“

Carad lunulik äleadom pöladugön oki fa vöds flätik lüla. Äbunom lü kev lüla, ab sosus inilikom saidiko, das lül bäldik äkanof logön kleiliko omi, ästürof oki sui om, ed äfidom omi.

Flät no blöfon stunidi legik. No leadölös fläti nedemön prüdi dö neflen.

<Pad: 82.>

THE OWL AND THE GRASSHOPPER

The Owl always takes her sleep during the day. Then after sundown, when the rosy light fades from the sky and the shadows rise slowly through the wood, out she comes ruffling and blinking from the old hollow tree. Now her weird “hoo-hoo-hoo-oo-oo” echoes through the quiet wood, and she begins her hunt for the bugs and beetles, frogs and mice she likes so well to eat.

Now there was a certain old Owl who had become very cross and hard to please as she grew older, especially if anything disturbed her daily slumbers. One warm summer afternoon as she dozed away in her den in the old oak tree, a Grasshopper nearby began a joyous but very raspy song. Out popped the old Owl’s head from the opening in the tree that served her both for door and for window.

“Get away from here, sir,” she said to the Grasshopper. “Have you no manners? You should at least respect my age and leave me to sleep in quiet!”

But the Grasshopper answered saucily that he had as much right to his place in the sun as the Owl had to her place in the old oak. Then he struck up a louder and still more rasping tune.

The wise old Owl knew quite well that it would do no good to argue with the Grasshopper, nor with anybody else for that matter. Besides, her eyes were not sharp enough by day to permit her to punish the Grasshopper as he deserved. So she laid aside all hard words and spoke very kindly to him.

“Well sir,” she said, “if I must stay awake, I am going to settle right down to enjoy your singing. Now that I think of it, I have a wonderful wine here, sent me from Olympus, of which I am

told Apollo drinks before he sings to the high gods. Please come up and taste this delicious drink with me. I know it will make you sing like Apollo himself."

The foolish Grasshopper was taken in by the Owl's flattering words. Up he jumped to the Owl's den, but as soon as he was near enough so the old Owl could see him clearly, she pounced upon him and ate him up.

*Flattery is not a proof of true admiration.
Do not let flattery throw you off your guard against an enemy.*

<Pad: 83.>

DOG ELAS ,BASKERVILLES'.

Fa hiel ,Arthur Conan Doyle'. Petradutöl fa hiel ,Oleg Temerov'. Tradutod papübon bai koräkots pülik fa hiel ,Daniil Morozov'.

Kapit telid. Maledit elas ,Baskervilles'.

„Labob namapenädi in pok obik,” dokan: ,James Mortimer' < äsagom.

„Eküpob atosi ebo ven enükömol ini cem,” ,Holmes' äsagom.

„Namapenäd at binon vönik.”

„Prim tumyela degjölid, bisä atos no binon dobükot.”

„Demü kis lesagol-li atosi? o hisiör!”

„Dü spikotam obsik lölik laidiko äjonol puidi bal u teli ona ad nülogam obik. Utan binonöv jäfudisevan neskilik, kel no kanonöv fümükön däti doküma ko kurat no läs degyela. Mögädo äreidol penoti smalik obik dö yegäd at. Dätob ati ün yel 1730^{id}.”

„Dät kuratik binon yel: 1742.” Dokan: ,Mortimer' < äsüramenom oni se blöta-pok okik. „Doküm famülik at pelükonfidon obe kipedio fa siör: ,Charles Baskerville', deadam süpik e lelügik kelana bü muls zao kils ekodon fäkami sovemik pö ,Devonshire'. Künob ad stetön, das äbinob noe kevoban sanavik omik abi flen lesevädik omik. Äbinom man tikälanämik, o siör! volädisevik, plagälik, ä so magälapöfik, äs ob it. Ye äträitom dokümi at vemo fefiko, ed äspetöfom ad päridikam ebo somik, kel fino ireifon omi.”

„Holmes' ätenükom nami okik lü namapenäd ed eplatükom oni su kien okik.

„O ,Watson'! lelogolös gebi balposvotik elas ,s' lunik e brefik. Atos binon bal jonädas ömik, kels efägükons obe ad fümükön däti.”

Änülogob papüri yelovik e penädi paelik love jot omik. „Baskerville Hall” pipenon pö löpadil e diso el „1742” as numats gretik nekälik.

„Atos jinon binön bepenot seimik.”

„Si! atos binon bepenot konäda semik, kel pakipedon pö famül elas ,Baskerville'.”

„Ab niludob, das desinol-li ad konsälidön obi demü seimos nulädikum e plagöfikum?”

„Mu nulädik. Din plagöfikün, dranikün, kel muton patuvedön tüpü düps teldegfol. Ab namapenäd binon brefik ä nemediko tefon dini. Oloreidob ole oni дәlү ol.”

„Holmes' ästutom me bäk oka ta stutöm stula okik, äkoboplodom doatafinotis okik, ed äfärmükom logis okik, ko logot sufodik. Dokan: ,Mortimer' < äflekom namapenädi äl lit ed äloreidom me vög löpöfik, kräköfik konoti stunabik vönik sököl:

„Lesags mödik dabinons tefü licin dogä elas ,Baskervilles', ye ob, binölo licinan nemedik de ,Hugo Baskerville' ed älelilölo jenotemi de fat obik, hikel leigo älelilom oni de otan omik, ibligob obe ad nüpenön oni, go kredölo, das val äjenon ebo leigoäsä pipenädon is. E vilob, das kredolsös, o sons obik! das Gidal ot, kel pönon sini, i kanon pardön oni benädiküno, e das maledit nonik sovemik dabinon, keli plek e pönidiäl no kanonöv moukön. So delärnolsös jenotemi at noe ad bedredön flukis paseta, abgüä ad prüdön fütüro, dat lefäks gagik et, kelis famül obsik äsufon so lügiko, dönu no okanons pa-livükön ad pärid obsik.

Denu seivolsös, das timü Volut gretik (zesüdiküno komandob oles ad nülogön bepenoti

jenotema ona fa söl: ‚Clarendon‘) länilabot at: ‚Baskerville‘ < päguveron fa ‚Hugo‘ ko nem ot, kelan sio äbinom man nestönikün, profenikün e nepuedikün. Bo nilädans omik äpardonsöv-la ome atosi, demölo, das saludans neai äbundanons pö läns et, ab älabom natäli lasiviälik e kruäliki patädiki, kel ifamükon omi da vesüdän. Ijenos, das ‚Hugo‘ et ilelöfädikom (fe, stipä mögos ad dütedön lefäki so luduniki senäle so sublimike äs lelöf) dö daut feilana, kel älabom länedi nilü länilabot elas ‚Baskerville‘. Ab jilepul yunik, äbinölo mükik e benorepütik, ai ävitof omi, ibä äbedredof nemi badik omik. So seimna ün zäladel di Sânt-,Michael¹ ‚Hugo‘ at, kobü kompenans lul u mäls labülábiks e badiks okiks, äsevölo fūmo, das fat e blods ofiks äfabinoms lomo, äkripädöm lü farm ed ädeveigom jilepuli. Posä etans iblinoms ofi ini ‚Baskerville‘, jilepul päpladof ini cem löpik, sovüo ‚Hugo‘ e flens omik äseidoms okis ad ludrin lunik, ma kösöm alneitik omsik. Jipul mifätik löpo tio ilienetikof, älelilölo kaniti e luvokädami, e maleditis dredabik, kels äreafons lü of donao, bi sagoy, das vöds pägeböl fa ‚Hugo Baskerville‘, ven äbinom brietik, äbinons somiks, äsva äfägons-la ad rübükön utani, kel äsagonöv onis. Fino, demü drän dreda okik, idunof utosi, kelos ädejeikonöv mani kuradikün u jäfediküni: danädü glof heda, kel ätegon (jünü nog tegon) völi sulüdik, idekömof disaü nufül, e täno ikömf love mar lomio, äbevegolö fagoti mö killiöls kil vü ‚Baskerville‘ e farm fata okik. <...>”

¹ Sevabo: setula del 29^{id}, zäladel di Sânt-,Michael‘ e saludanefa (Linglänapüko: ‚Michaelmas‘). Äbinon bal delas fol ut dü yel, pö kels äjötoy kalis, äledunoy fipelis, ... Pälecedon bal peladelas mulakilatik (‚quarter days‘). In Linglän zänodatimädik del at äbinon finik ün vobayel feilimik, ven kloppü ya pifinikon, e guverals länilabotas äkalkuloms sekis perioda ipasetiköl. Klu famülatat sa mans votik äkanom-la binön pö täv kodü dinäds guverik u büsidiks.

[Fövot ofovon.](#)

<Pads: 84—86.>

DATUVAL DÖ KEORAM (2).

Ya bü menod Volapüka fa el de Jong pedadunöl el *or* päzepon as pönop plütik balnumik ma slud kadäma dätü 1890 gustul 18 (pos mob tefik söla: ‚Jakob Walser‘ in ‚Zürich‘). Ye latikumo datuval pö suk nedöfa anna ävotükom pati at gramata. I binos nitedik, das el *oy* bü lunüp pämänioton as pönop ä värbafinot mögiks. Tefü tonam ela *or* pro slavans no sevob, kikodo binonöv-la smilöfik, ab niludob, das alan kanon küpön in pük foginik alik vödis smilöfik ma lomapük oka. Igo vödi it: „Volapük“ < pükavans netas difik lecedons smilöfiki.

<Penet:> 204. Begob flenis valik Volapüka no plu ad gebön vödili: *or*, pla **ons*, äsi eli *oy*, pla **ons*. Ibä omutobs ai kipedön vödili: **öns* (‚Sie‘), bi flens *slavik* oba plonons, das vödil: *or* < in püks *onas* tonon-la smilöfiko, ed igo neplütiko ä nesüdöfiko... Ab atos ai muton pavitön. Kludo *mütoy* obi denu ad dakipön ai laidäliko *gramati* Vpa *nevotöfiki* tefü ledins valik!! — ‚Konstanz‘. Datuvan Volapüka. — <Penet:> 205. Tefü *oy*, pla **ons*... Silab *oy*, pla **öns* (ud *òr*), silabi kelik nemödikans anik emobons: no pötöfon. Ibä in *plunum* mutoyöv sagön: ud el *oïs*; täno **konsonat**: *y* < enepubonöv; ud el *óyes*; täno ton nulik e nepötik (as mal datifa plunumik) süikonöv in silab: *oy*. Too silab: *oys* < no kanon papronön kurato u gudiko. Klu *blibon* silab: **ons*. — Ye alik Vpan *balälik* ä *mükik* ai löfon silabi: *ol* < *svistik*, e heton silabi *koldälik* ä *pleidälik*: **ons*; e gebon silabi: **ons* < te ven mutoyöv sagön eli **ons*

2102. **Noteds.** 204) Begob flenis valik vpa., no nogo gebön vödili *or*, pla *ons*, i no *oy*, pla *ons*. Ibo *omutobs* *aitönön* vödili *öns* (‚Sie‘), bi flens *slavik* oba plonoms, das vödil *or* in püks *omas* tonöm-lá smilik, ä sägo *neplütiko* e *nesüdliko*... Ab atos mutos pavitön. Sikod *mütön* obsi, desnu *aitönön* jalepik *gramati* vpa. *nepevotöli* tefü gledins valik!! — K. D. v. — 205) Tefü *oy*, pla *ons*... Silab *oy*, pla *öns* (ud *òr*), keli silabi ans nemödik *emoboms*: no pötöm. Ibo in *plunum* mutonöv sagön: uf *oïs*; täno **kosonat** *y* *edepubomöv*; ud *óyes*; täno tonab nulik e no pötöl (as kimefal plunuma) kömomöv in silabi *oy*. Abu silab *oys* no kanom *pasepükön* kulädo u gudiko. Klu *blibom* silab *ons*. — Yed alik vpan. *balik* ä *mükik* *ailöfom* silabi *ol* *blodiki*, e hetom silabi *kalodik* ä *pleidiki* *ons*; e gebom silabi *ons* te tän, if muton sagön *ons* (‚Sie, vous, you, ella...‘) *tatopü* (im *gègensätze* zu) *ol*, a. s. in set: „Flen nulik oba no

(„Sie“, „vous“, „you“, „ella“...) tapladü (im Gegensatz zu) ol, a. s. in set: „Flen nulik oba no plu lüspikon obi sis idel me el *ons, ye me vödil svistik: ol...“

sagom fövo sis dels kil al ob ons, sod vödili blodik ol...“

„Vpabled zenodik“. 1890.
Nüm: 120 (dekul). Pads: 518, 519.

<Pad: 87.>

PLIN SMALIK.

Kapit: 6.

Ag! o plin smalik! Me mod somik pianiko esuemob, vio lif pülik ola äbinon glumaladälik. Dü lunüp älabol asä juitamedi nosi votik pläamü plitül modonikama sola. Esevedikob dö pat nulik at ün del folid gödo, ven esagol obe:

„Plidob vemo solamodonikamis. Kömobsös ad logön donionepubi sola!...“

„Ab nu mutobs stebedön...“

„Kisi stebedön-li?“

„Stebedön, jüs sol oprimon ad modonikön.“

Primo älogotol stuniko, e poso äsmilol dö ol it. Ed äsagol obe:

„Ai jinos lü ob, äsva binob-la lomü ob!“

Jenöfö! Ven in Tats pebalöl binos zedel, äsä sevoy, sol donionepubon de sil sus Fransän. Saidosöv-la lä ek ad komikön ünü minut bal ini Fransän, dat mög esüikonöv ad komön pö modonikam sola. Liedo Fransän topon tu fagiko. Ye su planet so smalik ola pro atos te äflagos de ol ad feapladön mö steps anik stuli ola. E pö naed alik, kü idesirolo osi, äküpedito luliti pö sil...

„Ün del seimik älülogob solamodonikami foldegkilna!“

E boso latikummo elüükol:

„Sevolös!... ven vemo lügoy, plidoy solamodonikamis...“

„Kludo ün del, kü älülogol solamodonikami foldegkilna, vemo älügol-li?“

Ab plin smalik no egespikom.

<Pad: 88.>

[Fövot](#) ofovon.

Nüm: 11. 2020 novul. Pads: 89 jü 100.

O Volapükaflens valöpo!

Ba eküpols, das gased obsik papübon nenropo ya dü yels kildeg. Dulot somik binon vemo fefik pro penäd Volapükik. Periodagaseds mödikün igo no ärivons yelodi ot. Periodapenäd balid Volapükik fa el Schleyer it päredaköl („Volapükabled lezenodik“, ü zänagased cifik Volapüka) ädabinon dü yels teldegjöl: de 1881 jü 1908, kü läsikam sauna e def mona inemögükons datuvale laipübi calableda pemäniotöl. Liedo ettimo nek äklülädon fägön ad fövön vobi veütik at.

Rekordi sümik älabon el „Volapükagased pro Nedänapükans“ famik. Ma pübayel nüma balid (1932) e lätika (1963) ädabinon-la dü yels kildegstel, ab jenöfo älabon yelodis teldegjöl, bi de mätzul ela 1942 jü mayul ela 1946 no päpübon demü mistad sekü volakrig telid. El Filippus Krüger: redakan lätik < bo äkanom-la laipübön gasedi et, ab luveratiko bükafräds gretik e säkuradikam sekü num tu nemödik reidanas ävedons neletians lemuik.

Nog ün 2012 el Ralph Midgley ädredälom, das mifät sümik öreifon eli „Vög Volapüka“. Ye pos fibikam vemik logamafäga guvana ettimik el Hermann Philipps ädasumom redakanacali, keli pos redakam süperik pluyelik eloveükom obe, bi labom desinis mödik demädü Volapük timi saidik flagölis. Demölo yufi kevobanas laidik ä plakilabikas, rekordis dabükik somik nulik spelom redakan:

„Daniil Morozov‘ <dispenäd>.

<Pad: 89.>

KONOT LEPIK.

Fa ‚Frank Roger‘; tiäd rigik: ‚Monkey Business‘; tradutod Volapükik fa ‚Hermann Philipps‘.

Dil balid.

Nibud ästopon me leyäl, e stiran äsagom me vög raudik: „„Urumbatti‘.“ Zao degtelat ketävanas ägleipon täva- e bäkasakädis okik, ed änexänon se nibud. Mödadilo äbinons törans: yunans labü herods vogädik e me blits brefik e trikayäks leitik piklotöls. ‚Rutger Tarquini‘ äsöföлом sami onas. No älenlabom „leigedi“ patedik töranas, ab isevedom, das skin klilik oma too äträtön omi as töran.

‚Urumbatti‘ ätirädon töranis mödik, ab äbinon vilag tu smalik ad labön lotidöpis gretik ud igo pu smalikis. Kludo visitans mödikün älödons in bal zifilas nilik. Ävegons me nibud, ven ävilons dalogön küpädotis e patädis vilaga. ‚Urumbatti‘ äbinon vilag ai nog vönaoloveik, kel sio meritiko äfamon demü lekanots febodik, pato tefü boadiköd. Zuo vilag — demü topam ota len siem reinafota vütropik — äbinon lebitazän süperik pro nataflens, kels ädesirons ad belifön nati nerübik. I vatafal romantik äbinon bal küpädotas töranis ätirädölas.

Nendoto vatafal e dins votik lübätik vilaga äbinons voätiks, ab hiel Tarquini no ikömom lü ‚Urumbatti‘ demü ots, distü törans votik, kels ilüvons nibudi kobü om. Ketävans omik äspearikons lü lüods distik, e pödü om nibud änepubon in smokalefog densitik blägik. Hiel Tarquini äsuseidom kapütüli oka — jel benokömik ta solastrals levemik — ed äprimom ad dalogön vilagi, kel äbinädon me doms e buigs boadiks sa nemödiks bakastonabumots anik. Valikos at päzüon me bledem stunüköl bundanöfik, e sil lasürablövik äbobotikom löpo. Jenöp at äsümon ad magodakad.

Lelogamaspat omik vifiko päfinikon. Nu ägolom vifikumo to hit vemik, bi iküpöm selidöpis anik len siem vilaga, kels ga äbinons kod voik oma ad tävön isio. Äbaiädons ko bepenam, keli ireidom in nunods anik. Äbestepom selidöpi gretikün, äglidom mani pödü dunetatab, ed äremom fladeti vata, flukis anik e kaedi topik labü luplifs.

Ibä remans votik no äkomons, e selidöpan no äjinom neklienön tefü spikot, hiel Tarquini äsagom: „Dalob-li Ionülön ole säkis anik?“

Man älülogom säkiko omi, älaismililom ye, ed äsiom kapo.

„Dalob-li jonodön obi? Binob dokan: ‚Rutger Tarquini‘, e vilob setuvön mödikumosi dö nekösömikos, kel äjenon is...”

„O!” selidöpan ävüspikom sagi oma. „Nendoto spikol dö dunetäbs patik oba. Pido kömol tu lato. No plu pubons is.”

„Osi sevob, ab vestigob calo dinädi at. Atos no oflagon tuvemo timi völadik ole.”

„Benö!” man äsagom dälälölo. „Ga älilol konotis et. Ab no binons te konots. Binons jenöfots. Val veraton. Äselob dinis lepes. Älabons moni ad pelön, kludo äselob dinis ones, äsä dunetäbes alik moni laböles. Koefob ye, das primo ädotob.”

„Begö! Ba sötobs primön pö prim. Kanol-li sagön obe, lio leps ätövons moni e gebädi ota in selidöps vilaga fa mens pabelödöla? Binob vilöfik ad kredön, das valikos sio äjenon, ab desirop ad lilön nunodi papatöl fa ek, kel äkompenon nemediko pö val at. Kludo konolös obe dinädi at go primao.”

„Benö! Iküpob, vio hileps anik äküpedoms küpälo selidöpi oba e valikosi, kelos äjenon is. Ga leps sevädiko binons nuläliks, e suvo lüvons foti ad lelogön obis e dajäfi bisarik obas, klu nos ädavedükon miniludi oba. Poso ye äklülükos, das iküpedons, vio ädunob büsidi obik. Ven dogs u nims votik änuštepons dub nulüdots pilübätöls, pämomofons. Ven lubegans u pösods votik nen mon änügolons, id ones päbüdos ad mogolön me nams vagik. Pösod monilaböl ye äkanon getön alutosi, keli ädesiron. Täno seimna leps ästeifülons osi ito. Bal onas: hilep bäldikum < äbestepom selidöpi obik, ven dunetäb votik nonik äkomon, äjonom lü boadabov, ed äseitom bankazöti sui dunetatab. Primo äcedob, das äbinos cog, das ba ek iskilükon lepi ad dunön atosi ed igivon one moni. Lep ye äläidälon. Äbinos legik.”

„Labol-li niludi seimik, lio lep igeton moni?”

„Ätövob osi suno poso. Leps iküpons, das musigans e hestans ägivons plösenis uto, kö törans äbinons, e das otans alna poso änikobükons moni. Täno äzüpädons onis. Älilob konotis dö grups lepas, kels äduinons böfis lusapik e skilodis valasotik klaunik pro törans. Poso hilepil plitülük özigolom moni bosik flagölo de mödot smalik lüloganas. Pö at ätenükom nami oka ebo äsä mens. Somo bo äplöpons. Leps itövons modi ad meritön moni. No ätifons oni, äsä anans älesagons. Äbinons snatiks. No dabinon lon ta leps plösenis demü mon duinöls.”

„Kludo äselol-li dinis lepes?”

„Si! sosus äsevob, das äfefons e das semo ivobons demü mon. Id äkonstatob, das leps äsevons disti bankazötas labü völadis neleigik, e das gitätöns ad lukönädamon. Jenöfiko ästebedons könädis anik, büä ämogolons ko remots oksik. No äkanoy pölükön onis — alo no vemo.”

„E kisi äremons-li?”

„Mödadilo bukis e gasedis”, äsagom smilülo. „Nö! fefö! äremons dinis, kelis äkanons gebön as stums in lif aldelik okas. Eselob ones spunis e fokis boadikis, bovis, köpis e sakädis, kludo dinis, kelis no äkanons jafädön ito u tuvön in fot. Neföro äremons flukis u vati. Äklülös, das äsevons völadis e fruti dinas valik, kelis selob. Leno binons jafäbs stupik. Vipob, das kanob-la sagön atosi dö dunetäbs menik valik oba.” Dönu äsmilülom.

„Lio vilagans ägeädons-li ad sel olik lepes?”

„Leno gudiko. Ämicödons osi, äblamons obi, bi äselob dinis nimes. Motiv oba ad selön alane, kel kanon pelön, pärefudon. No gidöfos ad selön nimes, igo ven nims at ämeritons snatiko moni oksik. Ai no pötos, äsagons. Man pöfik moni no laböl kömom isio, e pamomofom. Ab lep, kel binon saidiko lekäfik ad süükön moni de törans täläktafibik et, paduneton. Äläidönuons, das ai no pötos.”

„E suemol-li tikädöpi onas?”

[Fövot](#) ofovon in nüm dekulik.

<Pads: 90—92.>

LUP E JAD OKA.

Se ,*The Æsop for Children, Rand McNally & Company, Chicago', 1919, petradutöl fa ,Hermann Philipps'.*

Tü soar semik lup älüvom seatöpi oka benovimo e ko pötit vemik. Dü ärönom, sol modoniköl äjedon jadi oma fagio su glun, ed äjinos lü lup, das äbinom-la tumna gretikum, kas jenöfo äbinom.

„Ekö!”, ävokädom pleido, „kiogretik binob! Ed *ob* morönob-la de leon döföfik!? Ojonob ome, kel pötöfom ad binön reg: om ud ob.”

Ebo täno jad gianagretik ätegon löliko omi, e sunädo leon äfälom omi me flap balik.

No glömolöd dub tikamagots olik jenöfotis.

The Wolf and His Shadow

A Wolf left his lair one evening in fine spirits and an excellent appetite. As he ran, the setting sun cast his shadow far out on the ground, and it looked as if the wolf were a hundred times bigger than he really was.

“Why,” exclaimed the Wolf proudly, “see how big I am! Fancy *me* running away from a puny Lion! I'll show him who is fit to be king, he or I.”

Just then an immense shadow blotted him out entirely, and the next instant a Lion struck him down with a single blow.

Do not let your fancy make you forget realities.

<Pad: 93.>

DOG ELAS ,BASKERVILLES'.

Fa hiel ,Arthur Conan Doyle'. Petradutöl fa hiel ,Oleg Temerov'. Tradutod papübon bai koräkots pülik fa hiel ,Daniil Morozov'.

Kapit telid (dil telid).

„...Ifädos, das pos brefüp ,Hugo' ilüvom lotanis okik ad blinön fidi e drinedi, bo ad blinädön i bosu badikum, fanäbe okik ed ituvom, das äsvo cek äbinon vagik e jilepul äsvo böd ifugof. Bo täno idiabäbikom-la, ibä äjutedölo donio ve tridem ini fidalecem, äbunom sui tab gretik, äzijedölo fladis e boadabövädis, ed ävokädom laodiko lo tabasog lölik, das ölegivomöv koapi e lani lönikis nämes badik tü neit ebo at, üf bis ükanomöv defanön jipuli. E du bötidans ästanoms bluvo dub vut etana, seman nog badikum, u bo brietikum ka votikans, iluvokädom ad lesedön yagadogis ad pöjutön ofi. llelilölo atosi, ,Hugo' ämojutedom se dom, äbüdölo jevodadünanes okik ad säedön jivevodi okik e säfimükön dogis, ed igivölo yagadoges särvätüli jipula ad smeilön, idegalotom po dogaküm vaulöl love mar pö munalit.

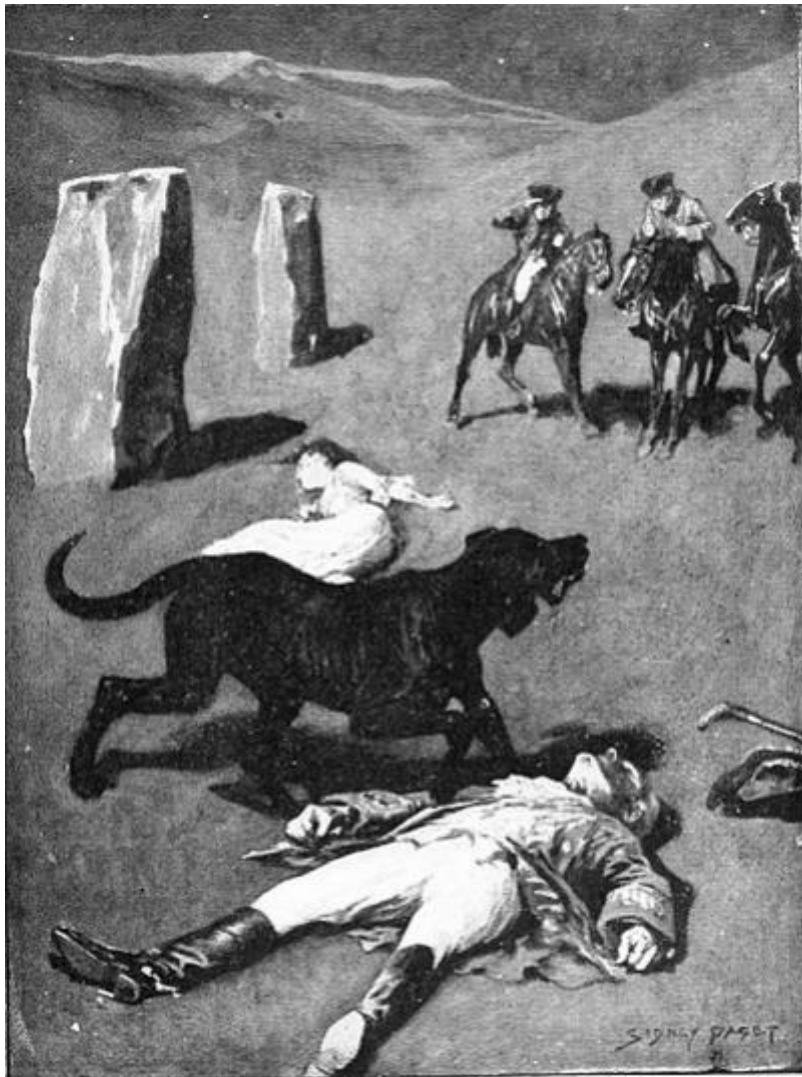
Nu bötidans ästanoms bluvo dü paud seimik, no fägölo ad suemön utosi valik, kelos piduinon so spidöfiko. Ab täno täläkts kofudik omsik idasuemons binäli dina, kel ökanonöv paduinön pö

maraläns. Nu valikans äjovoms: ömikans äflagoms pistolis oksik, ömikans jevodis oksik, ed ömikans vinafladi votik. Ab fino isäkofudikölo boso, etans valik numü degkil ixänoms sui jevods ed iprimoms pöjuti. Mun äsvieton litiko sus etans, ed ämonitoms spidikö kedädo, bevegölo kuli, keli jipul ömutof bevegön üf ädesinoföv ad reafön ad lom lönik okik.

Etans ibevegoms fagoti mö liöls ze bal u tels, ven ikolkömoms balani jipigaledanas neitik pö maraläns, ed ilüvokädoms etane ad seividön, va älogom pöjuti. E man, äsä konot tonon, älienetom sovemo dub dred, das töbo äkanom spikön, ab fino äsagom, das fe ilogom jipuli neläbik, keli yagadogs ipöjutons. „Ab id eloegob,” äsagom, „monitön eli ‚Hugo Baskerville’ bei ob su jijevod blägik omik, ä rönön yagadogi stiliko pödü om so hölöfiki, das, o Söl! no leadolös obi föro stadön nilü et.”

Länilabotals brietik ämaleditoms jipigaledani ed ämonitoms föfio. Ab suno skins omsik ikoldikons dubä nu galot ätonon love maräd, pas täno jijevod blägik, pitegöl me sköm vietik dafenikama, äbei-rönön labü mütöm päsnalöl e säed vagik. Täno bötidans ilümonitoms kobio demü dred gretik oksik, ab nog äbleiboms monitön love maräd, do alikan, üf äbinomöv soalik, vilöfo ügeflekomöv jevodi okik. Ämonitölo somiko nevifiko, fino irivoms yagadogis. Ye ets, do äsevädons dub kurad e bridot onsiks, äluhagons, iköbikölo lä donikot lü tälod marädik dibik; dogs anik äkripädons mo, e votiks, labü brot ihoriköl e logs lemaifik, äluhogons donio äf fälid nabik fo oks.

Trup istopon, e limans ona äbinoms — äsä kanol niludön — läs brietik, kas ven imotevoms. Pluamanum leno ävilon föfiomonitön, ab kilans omas: mans kuradikün u bo brietiküns < istiroms jevodis donio ini tälod. Ut iveitikon ad spad vidik, pö kel stons tel gretik ästanons, kels bo ai nog komädons us e vönädo pipladons fa mens semik glömädik. Mun äsvieton litiko sus mänsidatop, ed us zänodo jipul neläbik äseatof utöpo, kö ifalof, ideadikölo dub ledred e lefen. Ab ni logam koapa ofik, ni igo ‚Hugo Baskerville’ äseatöl lä of, ikoedons horikön heris su kaps bötidas künik kil et, ab dabinäd gagik ästanöl sus ‚Hugo’ ed äsleitöl gugi omik: most gianik, blägik, sümöl ad yagadog, ye gretikum ka yagadog alik, keli deadöfan seimik föro älogon.

Kilans ilogoms sesleitön dabinädi gugi hiela ‚Hugo Baskerville‘, pas täno lüälükön oti flamülalogis e maxülis okikis äl oms, äleroroms dub dred demü lifs oksik ed ämonitoms, äbleibölo lerorön, da maräd. Balan etanas, äsä sagoy, ädeadikom tü neit ebo ot demü utos, kelosi iküpedom, e votikans tel ävedoms lienetiks jüi fin lifüpas oksik.

Ekö! o sons obik! konäd dö süikam yagadoga, kel, äsä sagoy, ikondanon dafamüli so doliko siso. Enüpenob atosi, kodä bos kuratiko sevädöl jeikon läs ka utos, kelos pestabon te su lüjonils e niluds. I no mögos ad feitonoön, das mödikans dafamüla edeadikons mifätiko: süpiküno, bludiko ä klänöfiko. Ye ujelobsös-la obis dub sof nenfinik Büologala, kel no opönon laidüpio nedöbani plödü gonidot kilid u folid ut, kel patädon ma penäd bibik. Dubo lükonfidob olis Büologale at, o sons obik! e konsälob oles demü prüd ad vitön lovegoli maräda ünü düps somik dagik, ven näms diabik nämädons.

Atos fa ‚Hugo Baskerville‘ pepenöl jonidon pro sons omik: ‚Rodger‘ e ‚John‘, ko büdakip, das, osagoms nosi se atos söre oksik: ‚Elizabeth‘.

Posä dokan: ‚Mortimer‘ < ifidunom loreidi konota seledik at, äföfiomüfom lüni okik sui flom ed älogetom lü söl: ‚Sherlock Holmes‘. Lätikan äcavom ed äjedom reti zigarüla okik ini fönafil.

„Kluo-li?“ äsagom.

„No cedol-li atosi nitediki?“

„Pro konletan märas.“

Dokan: ‚Mortimer‘ < äsüramenom gasedi pepliföl se pok okik.

[Fövot ofovon.](#)

<Pads: 94—97.>

PLIN SMALIK.

Kapit: 7.

Ün del lulid — dönu danädü jip — klän veütik lifi plina smalik teföl pesäklänedon pö ob. Äsäkom obe splodülo, nen fovöds seimik, äsif älonülom obe sekodi medita lunüpik tefü säkäd seimik, in seil pidunöla:

„If jip fidon bimülis, tän i fidon-li floris?“

„Jip fidon valikosi, kelos komädon pö veg ona.“

„Igo floris ut-li, kels labons spinis?“

„Si! Fidon igo floris ut, kels labons spinis.“

„Pö jenet at, pro kis spins jonidons-li?“

No äsevob osi. Ettimo vemo äjäfälob me steifs ad livaskrubön skrubi istoböl ninü mufükian flitöma obik. Äbinob vemo kudafulik, bi miet obik äprimon ad jinön vemo fefik, e bi drinavat tio pifegeböl äkoedon dredön obi demü badikünos mögik.

„Pro kis spins jonidons-li?“

Plin smalik neföro äklemom säki, if ya iprimom ad lonülön oni. Pifavükölo fa skrub obik, ägespikob nenvätälo seimosi:

„Spins jonidons pro nos. Teiko binos sek badöfa floras!“

„Ag!“

Ye pos seil äspikom obe brefediko, äjonülölo soti hetäda:

„No kredob oli! Flors binons fibiks. Binons balugäliks. Desirons takedäli, e jelodons okis, äsä mögos lä oks. Cedons, das binonsöv dredabiks, labölo spinis...“

Ägespikob nosi. Ün timül et äspikob obe ninälo: „If skrub at nog obleibon sufidön ta vobed obik, omütob oni ad mufön me fögaflap bal.“ Plin smalik dönu äropom tikodagoli oba:

„Klu cedol, o ol! das flors...“

„Lenö! Lenö! Cedob nosi! Utosi, kelosi egespikob ole, ebinon lindifik pro ob. Obo jäfob me dins fefik!“

Bluviko älogedom obi.

„Liö! Me dins fefik-la!“

Älelogom obi labü fög in nam e doats blägik me cinaleül pibesmivöls, vio äblegikob love yeg, kel äjinon binön lü om vemo nejönik.

„Spikol, äsä daülans!“

Atos boso äjemükon obi. Too nenmiseriko äläsagom:

„Brulälükol valikosi... Cänidol valikosi!“

Vo vemo äskanom. Älemufükom kapi oka, sodas hers löliko goldaköliks oka äfänädons in vien.

[Fövot](#) ofovon ün dekul.

<Pads: 98, 99.>

SPOD.

* * *

Redakan büik ä Volapükan nolaliegik: ‚Hermann Philipps‘ < epenom tefü vöd semik kedeta balid su pad: 86 < yeloda at sökölösi:

*Elogob ladyeki: profenik (-ün) = ‚unclean (-est)‘ [tefü kalad] in ‚Dog elas ‚Baskervilles‘ ‘. Cedob, das otos binon defomot gudik de vöd calöfik: profenan (pened hebreyanes: IX, 13). Ba i kanoy fomön värbis: *profenön, *profenikön e *profenükön = ‚to be / become / make unclean (to spoil) of character‘ ma noms vödidefomama Volapükik.*

Latikumo otan elüükom:

Pos vätäl dönuik nu cedob, das vöds: *profenön, *profenikön e *profenükön < no zesüdons, bi ai kanoy gebön värbis: binön / vedön / vedükön profenik(s / i, is).

Subsat calöfik: profenan < fe büostipon subsati: profen < bo ko sinif: stad ad binön profenik (= ,impure, unclean' ma noms relik). In vödem rigik Linglänapükik vöd: ,profane' pagebon. Sinif ota binon: nefölik, mubapik, blasfämik. Vöd Volapükik: profenans < ye sinifon: ,those who are ceremonially unclean' = utans, kels binons profeniks.

Kludo cedob, das el ,Hugo Baskerville' äbinon „man nestönikün, **mubapikün** e nepuedikün [kuratikumo: blasfämikün]”. Vödem rigik seta at binon: ,he was a most wild, **profane**, and godless man'.

Ye fredob vemo, das nu kanobs reidön konoti at Volapüko.

Binos vemo fredik, das Volapükaliterat nulik labon reidanis so küpälikis. Danö!

<Pads: 99, 100.>

ΥΘ! ΣϺερΘ! Λαβοβςς!

Cifal enunom, das tonatem nünömik: ,Microsoft Sans Serif' sotüla: 7 (tonatem sitik ela ,Windows 10') mögükon gebane ad klavön tonatis sevädik fa el Schleyer pedatikölis ed ün 1887 in Volapük pefinidölis: Α, Θ, Ξ, ς, ϑ, Ϻ. Mögi ot i labons tonatems glatik: ,Quivira' (<http://www.quivira-font.com/>), ,Symbola' (<https://dn-works.com/ufas/>), ,Unifont' (<http://unifoundry.com/unifont/index.html>); ye logoton nejöniko). El ,Code2003' i kanon yufön alani ad бүкөн ma tikamagots primik datuvala. Ad gebön sümbolis at nen nüpladam medü бүdalised patik pö klavam vödema yufü nünömaprograms mödik mutoy klavön koti: ,A79A' (ud elis ,A79B', ,A79C', ... jü ,A79F'), välön pro cein koboyumoti at e pedön leigüpo klavis: ,Alt' sa ,X'.

Fom vokätatonatas kösömik (distü pron otas) äjinon primao neplitön eli Schleyer. Ven inotükom disini volalafaba fonetik, ämobom pro ots sümbolis ko pün te bal, sevabo: à, ò, ù. Latikumo idatikom tonatis nen pün zuik igo bal, kels älabons as sams jönapenamik logotis sököl:

Umlaute: Α (ü̈), Θ (ö̈), Ξ (ü̈).

Umlaute: Α (ü̈), Θ (ö̈), Ξ (ü̈).

Umlaute: Α (ü̈), Θ (ö̈), Ξ (ü̈).

Semikna i figurs votik pägebons:

Α = Ä, Θ = Ö, Ξ = Ü;
α = ä, ϑ = ö, Ϻ = ü.

Α = Ä, Θ = Ö, Ξ = Ü;
α = ä, ϑ = ö, Ϻ = ü.

<Pad: 100.>

Nüm: 12. 2020 dekul. Pads: 101 jü 108.

O Volapükaf lens valöpo!

Dönu dekul ekömon ko prim säsunä lunüpik zälas. Ayelo demü mesüls mödik karantenik da vol lölik mödikans vilons-la zelön nosi, ab vilons-la bleibön vobön, too mutoy bemastön oki e belifön vakenüpi ön fred ladöfik. Ye Volapükans bo okanons fredön dö zäladel, bi olabons mögi legudik ad fulükön livüpi me stud ai plitik Volapüka.

Suemob, das reidans mödikün gaseda obsik cedons deli teldeglulid dekula däti kritidazäla, ab dil ömik menefa jünü bleibon gebön kaledi evönädiköl di ‚Julius‘ e zelon kritidi tü del velid yanula, sevabo pos zel pötü nulayel. Atos tefon lekredanis e kultanis glüga Rusänik lotodogik, klu in Rusän del ebo velid yanula binon calöfiko zeladel pötü kritidazäl. Sekü atos Rusänans anik, kels jenöfo no lekredons Godi, kösömons ad zelön alyeliko kritidazäli telna, efe ma бүдүлs e katulima, e verätalekreda lofüdänik. Nutimo krit süükon pubodis vemo bisarikis pö sogäd.

Bisar nog votik tefon nulayeli in Rusän. Kaled di ‚Julius‘ pefinidon us te ün 1918 (ma ditretabüdül boljevanas), e memot dö kaled бүик nog dabinon bevü Rusänans, mödikans kelanas zelons deli degfolid yanula (sevabo neiti vü del degkilid e degfolid) asä nulayeli vönädik (ma tradut vödik: „nulayel bäldik“, Linglänapüko: ‚Old New Year‘). Notodot at kofudükon foginänanis, zuo yanul 14 calöfiko binon vobadel kösömik.

Alo fütür oblinonös valanes gudikünosi! Demü kritidazäl e nulayel kömöls vipom reidanes zälaladälodi voik redakan:

‚Daniil Morozov‘ <dispenäd>.

<Pad: 101.>

KONOT LEPIK.

Fa ‚Frank Roger‘; tiäd rigik: ‚Monkey Business‘; tradutod Volapükik fa ‚Hermann Philipps‘.

Dil telid.

„Si! Ab cifob büsidi, e binos dämabik ad mosedön dunetäbi, kel labon moni ad remön utosi, keli desiron, igo ven dunetäb somik fädo binon lep. Anans ai no ye äkanons suemön atosi.“

„E vilagacifodans-li? Ästütöns-li oli?“

Man änoom mäpeto osi. Smilil inepubon de logod oma; änotos, das atos äbinon dinäd, kel ibiedälükom omi boso.

„Vilagacifodans ästütöns pluamanumi vilaganas, kel ävilon, das öfinükoböd seli oba lepes. Ai dönu äplänob, das äviodob loni nonik ni ädämob seimani, ab no ädemons blöfädi obik. Seimna lumans zao degtels boso pöfiks äfögoms bali dunetäbas lepi oba, ed ätädoms ad fefilükön selidöpi obik, if no ögudikumob. E cifodans no ävüjäfükons okis, ab äleadons jenön atosi. Äkleilos, ad palet kinik äklienons. Kludo älabob väli te bali. Ömutob refudön „dunetäbis patik“ oba. Neföro älogob dönu onis, ibä pämafugons alna, kü äkünons ad kömön se fot. Fümob, das neföro ogekömons isio. Kisi nu dunons-li me mon onis? Ba egolons votöpio ad duinön plösenis oksik, ad nükobükön moni e ad dunön nüremis; no sevobs osi. Fümöns ye, das lepabüsid no plu ojenon in ‚Urumbatti‘.“

Dunetäbs anik votik änükömons ini selidöp, klu hiel Tarquini ädanom mani pro tim oma, ed ämogolom. Ägoulom zi in vilag, ed ädrinom bovületi kafa, jüs äkanom gevegön me nibud lü ‚Jalafreen‘: zif, kö älödom in lotidöp.

Ün soar ot hiel Tarquini ädrinom väreti bira in ‚bar‘ lotidöpa. Äbetikom leliviko utosi, keli itüvom. Täno lotedan votik äbeseidom stuli di ‚bar‘ näi om, äbonedom väreti bira ed äpladom yegi bisarik foi ok. Äbinon sotül skultura boadik, vemo grobik leigoäs prodot cila, kel isteifülön neskiliko ad ködön magedi menik se boadadiled. Oni ästudom, ägüflekome e kälöfiko ägepladom. Äküpölo logedi nitedälük hielä Tarquini, äsäkom:

„Sevol-li, kö egetob ati? No okredol osi, o flen!”

„Alo sagolös osi obe!” hiel Tarquini ägesagom.

„Aposzedelo edunob flumedatävüli. Ven naf obsik äjolon, leps anik äkomons lä jolamöp ed äselons lekanotis somik. Jenöfiko ons it mekons dinis at. Äjonoy obes lepis anik, kels äbevbons ködölo boadi me stums döfik. No sevob, lio idagetons tiketi at, u tiketi ad selön prodotis oksik. E — no kredol-la osi — leps at älabons moni. Älabons völädis distik, igo dolaris Lamerikänik e yurodis. Ärefudons bankazöti pülik fa ob peloföli, ed ägegivons obe lukönädamoni, posä ilovegivob ones bankazöti plu völädöli. Äsevons vali, kel äzesüdos. E leps at äpöjutons törani alik, keli itüvons. Jinos binön nekredovik. No kredol obi, vo-li? Benö! gololöd e logolöd ito, o flenädan! E remolöd bali lekanotas lepic at, dü nog binons nejeriks. Skultur at igo ba obinon spekulot mu süperik, o flen!” Man äsplodülom me smil. Täno älüälükom küpäli oka lü biliar, keli pösods anik äpledons nedetü om.

„Dido nekredovik”, hiel Tarquini ävispom, dü lülogom voboti „lekanik” grobik. Ätikom, das is in vilag leps niludo iküpedons boadiködanis. E das inkludons, das atos öbinon-la pöt pro ons ad meritön moni. Ätävons tikamagoti teda, e vifiko ädafomons siti jäfidöl. E ba atos binon te tridäd balid volfa, kel odugon lepasogädi ä lüod no pespetöl. Lio atos ofinikon-li? Disinät onsik dö sogädakonöm stabü ted e dö sit kosäda monik odugon-li ve vegams leigik, äsä ve uts dabinas menik? Odabinons-li suno leps liegik ed i pülik? Odabinons-li sogäts stabü monem pukumöl e nämädam dub ot? Leps anik otifons-li moni de votans? Anans igo osasenons-li votanis demü mon? Odabinons-li leps moniälik ä lavariks, ed uts, kels ofegebons moni oksik nespälölo? Mon e valikos, kel sekon de on, ovotükon-li löliko sogädi lepic, e fino oseasleiton-li oni, sümo äsä äjenon tefü sogäd menik? Logobs-li me atos primi volfa stunüköl, u bümali lügadramata vemik?

Hiel Tarquini älemufükom kapi oka. Man näi om äbonedom väreti bira nog bali, ed ägivom böthane bankazötis anik. Pö atos nendesino äjoikom donio skulturi boadik. Hiel Tarquini oni äfanädöm, büä äkanon falön sui glun, ed ästudom oni. Dido skultur at äbinon vemo grobik e leno jönik ön sinif seimik vöda ot. Luveratiko pimekon nen desin lekanik seimik, ab te as yeg selidik. Ab leigoäsä man isagom, ämögös, das atos äbinon spekulot mu süperik. Ätikom, das ba sötom remön skulturi de man at. Ekö! Ägidetom. Völad ona ya ägretikumon...

Notodots nitedik.

stul di ‚bar’ = ‚barstool’

yurod = ‚euro’.

<Pads: 102–104.>

DOG ELAS ‚BASKERVILLES’.

Fa hiel ‚Arthur Conan Doyle’. Petradutöl fa hiel ‚Oleg Temerov’. Tradutod papübon bai koräkots pülik fa hiel ‚Daniil Morozov’.

Kapit telid (dil kilid).

„Täno, o söl: ‚Holmes’! oleblünob ole bosu brefobüikum. Atos binon el „Kronig grafäna: ‚Devon’ ” dätü d. 14^{id} yunula ayelik. Ekö! nunod brefik dö jenöfots pedatuvülöl tefü deadam söla: ‚Charles Baskerville’, kelos ejenon bü dels nemödik.”

Flen obik äbiegädöm boso föfio, e logod omik ävedon küpälik. Visitan obsik ägepladom lüni okik ed äprimom:

„Deadam süpik brefobüik at söla: ‚Charles Baskerville’, hikel pämaniötom as steifädan luveratik flanaü palet liberimik pö ziläk: ‚Mid-Devon’ < ünü daväl balidkömöl, evedükon grafänanefi glumiki. Do söl: ‚Charles’ < älödom pö ‚Baskerville Hall’ dü tim tefädiko brefik, flenöf e giviäl tuvemiks omiks äsenälükons löfili e lestümi valikanes, kels äkosädons ko om. Nutimo, ven parvenans¹ mödik davedons, trodos ad tuvön jeneti, kö sprotan se dafamül vönik grafänik, lü kel dels badik ädutülons, ekanom jafädön liegi lönik e geblinön me atos geiläti tribüte ifailöl okik. Söl:

,Charles', äsä sevoy veitiko, äjafidom moni gretik me spekulots pö Sulüda-Frikop. Äbinölo visedikum ka utans, kels fövons jüs fätaluib ogü-tulon ta ons, egebidöfukom getotis ed egetävom ini Linglän kobü ons. Yels te tels epasetikons, sisä ifimalödikom pö ,Baskerville Hall', ab sagäd ya espearikon valöpo, disins kiogretik omik tefü dönustuk e gudükumam länilabota äbinons, kels peropons sekü deadam omik. Ito äbinölo nencilik, notodälo änotodom desiri, dat länadanef lölik öfrutidon benofäti omik dü lifüp lölöfik omik, e mödikans labons kodi pösodik ad belügön deadami süpik omik. Legivots nobaladälik omik noganes benodälik topik e grafänikes suvo pämäniotons pö padüls at.

Dinäds deadami söla: ,Charles' < teföls no kanons pacedön as pedaseivöl löliko fa vestig, ab nemu sagäds ut pemoükons, kelis lukredans topik äpakons. Kods go noniks dabinons ad niludön desini badik u tikodön, das deadam at ekanon pakodön fa bos nenatik. Söl: ,Charles' < äbinom viudan e man labü lüälastad bo bisarik. To lieg vemik okik, äbinom men neflagiälik tefü neodots lönik, e domadünanef omik pö ,Baskerville Hall' pämedöfukon ad matanapäp famülanemü ,Barrymore': himatan voböl as domadünan e jimatan as konöman. Temunod onas, ko temunods flenas ömik ebaibinöl, lüodükon ad utos, das saun söla: ,Charles' < ebadikumon ünü tim lätik, e kazeton ladamalädi seimik, äjonöl oki dub cens täina, brefanatemam, e glepäds japälik glumaladäla. Dokan: ,James Mortimer': flen e kevoban sanavik edeadölana, etemunom otosi.

Jenöfots tefü jenot binons balugiks. Söl: ,Charles Baskerville' < äkösömom ad donio-spatön ve lael taxudik famik ela ,Baskerville Hall' alneitiko büä ögolom ad slipön. Els ,Barrymores' ätemunons, das atos äbinon kösömot omik. Tü d. 4^{id} yunula söla: ,Charles' < ilesagom desini okik ad detävön lü ,London' ed ibüedom blümükön hieli ,Barrymore' päkemi omik. Ün neit et kösömiko isegolom ad spat neitik omik, ünü kel i kösömo äsmökom zigari. No plu ägegolom. Tü düp degtelid ,Barrymore', iküpölo, das yan föfalecema ai nog äbinon maifik, ämuifikom ed, ifilidölo lantäri, ädegolom ad suk söla okik. Del äbinon luimik, klu futanüpedots söla: ,Charles' < kleiliko äzugons donio ve lael. Pö vegäd lafik donio us yan zugöl plödio äl mar ädabinon. Us jonäds äkomädons, das söla: ,Charles' < istanom lä yan dü tim seimik nemödik. Pas täno ädönufövom vegami ve lael, bi koap omik pituvon finotü veg. Jenöfot bal no peplänon: lesag hielä ,Barrymore', das figur futanüpedotas söla omik ävotikon, sisä ibeigolom yani äl mar, e jiniko älaifövom vegami su tipots futas oka. Zigan seimik: ,Murphy': jevoda-tedan < äkomom pö mar ön fagot no gretik ettimo, ab bai koefot lönik omik äbinom ön stad miik demü briet. Elesagom, das älelilom vokädis, ab no äfägom ad fümükön lüodi dese kel ätonons. Mals nonik mekadama petuvons pö koap söla: ,Charles', e do cödöt sanavana äjonon mitiri logoda ad stad ti nesevädovik (mitir sovemik, das dokan: ,Mortimer' < primo änezepom ad kredön, das äseatölan fo om sio äbinom flen e dunetäb sanavik omik), atos pikodidon sümptome, kel no binon plödakösömik pö brefanatemam e deadam sekü dafenükam ladik. Plän at peblöfon medü funileköt, kel ejonon malädi jäfidämik lunüpik, e büvestigacödälef elonülon sludi bai cödöt sanavik. Atos binon gudik, bi klülo mu veütos, das geran söla: ,Charles' < ulomadükönös oki ini ,Hall' ed ofövonös vobi gudik, kel peropon so lügiko. Üf kludod prosadik büvestigacödälefa no ifinükönöv fifümiko konotis romatik, kels päluspikons tefü jenet, täno bo äfikulosöv ad tuvön dalabotani ela ,Baskerville Hall'. Sevedikoy, das röletan nilikün binom hisiör: ,Henry Baskerville', stipä nog binom lifik, sevabo son bloda yunikum söla: ,Charles Baskerville'. Man yunik, bai nün lätik, äbinom pö Lamerikän e seivids pekomitons ad nunädön utane benofäti omik."

Dokan: ,Mortimer' < äge-plifom gasedi okik ed ägepladom oni ini pok okik.

„Ats binons jenöfots notidik, o hisiör: ,Holmes'! tefü deadam söla: ,Charles Baskerville'."

Küpet.

¹ Parvenans, sevabo is: els ,nouveaux riches'.

<Pads: 104–106, 108.>

PLIN SMALIK.

Kapit: 7 (2).

„Sevob planeti seimik, kö dabinom söl karmesinakölik. Neföro äsmeilom flori. Neföro älülogom steli. Neföro älelöfom eki. Neföro ädunom seimosi plä saedam. E dü del lölik dönuom, äsä ol: „Binob men fefik! Binob men fefik!“, kelos koedon svelikön omi ön pleid. Ye utan no binon men, binon garid!”

„Kin binon-li?”

„Binon garid!”

Plin smalik löliko ipaelikom sekü zun.

„Ya balionats yelas epasetikons, dü kels flors sprötons spinis. I ya balionats yelas epasetikons, dü kels jips to mesüls at fidons floris. E no binos-li fefik ad sukön tuvedoti, kikodo flors sovemo letöbidons me prodam spinas, kels neai frutons bosu? No binon-li din veütik krig jipas ta flors? Dins at üfo no binons-li fefikum e veütikum, ka saedams söla karmesinakölik bigik? E ba sevob flori ut balik in leval lölik, kel dabinon neseimo pläämo su planet obik, e flori kelik jip smalik okanon nosükön pos steifül balid; okanon nosükön vemo fasilo ün göd seimik nes suemön dämi ut, keli oblinädon. Dins et üfo no binons-li veütiks?”

Posä iredikom, äfövom:

„If lelöfoy flori, te samäd bal kela dabinon pro balionats e balionats stelas, tän lelogam onas saidon ad vedükön oyi frediki. Spikoy ninälo oke: „Flor obik binon us seimöpo...” Ab if jip efefidonöv flori, binosöv pö oy, äsif süpo stels valik ekvänikons-la! Ed atos töbo leno binon-la veütik!”

No plu äkanom fovön. Süpo äsplodülom me drens. Neit iprimon. Ileadob seatön stumis oba. Fög obik, skrub obik, soaf e dead nu äjinons lü ob binön smilöfapülis. Te ädabinom su stel, su planet, su tal obik plin smalik, kel äsötom patrodön. Älösumob omi me brads oba. Äklädob omi in brads. Äsagob ome: „Flor, keli lelöfol, no binon in riskäd... Tefü jip olik: odäsinob pro on musuli... Odäsinob pro flor olik kiudi... Ob...” No äsevob kuratiko utosi, kelosi nog ökanob sagön ome. Älecedob obi vemo neskiliki. No äsevob, vio ökanob koedön reafön vödis obik lü om, vio ökanob dagetön kosami ko om... O! kioklänöfik binon län drenas!

Fövot osökon ün yel: 2021.

<Pads: 107–108.>

LÄÜKOTS.

662. Sköt volapüka.

[[Vödem ma noms nutimik pevotüköl.](#)]

Vp. obsa labom i ya sköti oka. Ot kositom se köls kil: violet, golüd, glün (eko bleidi nüm 59, flan 258, numat 632!) e se dil s at: lejül bal ko ladafom e kluzifa*fom* e fels fol leigik: su fels disik: nedeto: flolil su glun golüdik; deto: nak düliyulibik su glun glünik; su fels löpik: nedeto: vpa. monogam (M. B. P. B.) golüdik su glun dagovioletik; deto: stel golüdik su glun klilovioletik. Disü kluzif binoms: nams tel paloföl; disü nams talaglöp in lefogs. Löpü kluzif binoms: klon bal; en deto e nedeto: tans tel zü sköti lölik, su kels binom ninpenäd: nedeto ‚Menade bal‘, deto: ‚püki bal‘!; ed ove klon at: pejin ko pened in tipamud e zü pejin stals, e löpü pejin flam bal no peslitöl, ab linegöl. Disü lefogs talaglöpä binom lafamun. — Sköt at i pe’datikom fa datuvel vpa.

(„Volapükabled“. Yel: 1886. Nüm: 62 (febul). Pad: 271.)

REGISTAR MATERAS YELODA LÖLIK.

Lautans materas Volapükik.

Jong, Arie de.....	21, 22, 22
Bishop, Brian Reynold	28
Caraco, Jean-Claude	42
Krüger, Filippus Johann	30
Midgley, Ralph	31, 32, 34, 39, 46, 53, 58, 66, 73, 78
Morozov, Daniil (Морозов, Даниил)	6, 12, 15, 18, 25, 27, 27, 30, 31, 36, 37, 42, 42, 49, 49, 56, 61, 68, 74, 75
Philipps, Hermann.....	4, 4, 9, 11, 11, 16, 18, 22, 21, 30, 45, 50, 56, 62, 68, 70, 73, 75
Schleyer, Johann Martin	37, 37, 48, 60, 65
Temerov, Oleg (Темеров, Олег).....	27, 33, 38, 44, 51, 57, 64, 70, 76
Wald, Emmanuel.....	20

Lautans vödemas ini Volapük petradutölas.

Aisopos.....	9, 16, 22, 30, 62, 70
Blok, Aleksandr Aleksandrovich (Блок, Александр Александрович).....	27
Cardini, F.	22, 22
Doyle, Arthur Ignatius Conan.....	38, 44, 51, 57, 64, 70, 76
Gogol', Nikolaj Vasil'evich (Гоголь, Николай Васильевич).....	6, 12, 18
Jong, Arie de.....	21, 22, 22
Roger, Frank	4, 11, 45, 50, 68, 75
Rousseau, Jean-Jacques	11
Saint-Exupéry, Antoine Marie Jean-Baptiste Roger de	34, 39, 46, 53, 58, 66, 73, 78
Turgenev, Ivan Sergeevich (Тургенев, Иван Сергеевич).....	27
Wittmann, Jochen	56

Vöds nekösömik.

26, 44, 46, 53, 57, 76

Jenotem e nuns Volapükamufa.

18 (redakan nulik), 21 (spod ela de Jong ko ‚Vaticano‘), 30 (pened ela Krüger), 31 (rezäp Vpa),
35 (‚Gustaf Jacob Tersmeden‘), 37 (köls Vpa), 42 (el Caraco dö fövots ela de Jong), 47 (sköt Vpa),
60, 65 (dö keoram), 74 (tonats di ‚Schleyer‘)

Mens pemäniotöl anik: 28 (‚Tom Heldt‘), 38 (‚Radu Chinan‘)

Rubrigs e yegäds aniks.

Dö noms Volapüka.

25, 31, 42 (geb teilamalüla)

Smilobsös!

26, 41